

Julkaistu:

16.06.2020

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Ajankohtaista, Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romanien-hevostaidot-elavan-perinnon-kansalliseen-luettelo

Otsikko:

Romanien hevostaidot - Elävän perinnön kansalliseen luettelo

Ingressi:

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nimennyt 12 uutta kohdetta Elävän perinnön kansalliseen luettelo. Unescon ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön sopimuksen mukaisessa kansallisessa luettelossa on nyt yhteensä 64 kohdetta. Museovirasto vastaa sopimuksen toteuttamisesta Suomessa.

Sisältö:

Hevostaidot ovat osa romanien elävää kulttuuriperintöä Suomessa. Ne yhdistävät romaniväestöä, jonka kokonaismäärä Suomessa on 10 000 - 12 000. Hevosien omistaminen on usein ollut koko perheen elinkeino, ja kaikki ovat osallistuneet hevosen hoitoon omalla tavallaan. Hevosten hyvä hoito on ollut romaneille kunnia-asia: "Joka pojalla sitä on kalaa ja leipää, mutta harvalla hyvä hevonen". Sanotaan myös, että hevoset ovat perheenjäseniä - niin tärkeitä, että omien hevosten siunaaminen aamuisin on yleinen tapa.

https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Romanien_hevostaidot

Lue lisää romanien hevosperinnöstä

Julkaistu:

18.08.2020

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/valtakunnallinen-romaniasiain-neuvottelupaiva-16.9.2020-toteutetaan-etayhteys
in-webinaari-seminaarina

Otsikko:

Valtakunnallinen romaniasiain neuvottelupäivä 16.9.2020 toteutetaan etäyhteysin
Webinaari seminaarina

Ingressi:

Perinteiset Romaniasiain neuvottelukuntien neuvottelupäivät toteutetaan tänä vuonna 2020 yksipäiväisenä ja poikkeuksellisin järjestelyin koronaviruksesta johtuen etäyhteysien välityksellä.

Sisältö:

Neuvottelupäivien järjestelyistä vastaavat Itä-Suomen aluehallintovirasto ja Itä-Suomen alueellinen romaniasiain neuvottelukunta yhteistyössä valtakunnallinen romaniasiain neuvottelukunta. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia tuottaa Webinaarin teknillisen osuuden eli striimauksen. Webinaariin pääsee osallistumaan Mikkelin kaupungin liikelaitoksen Otavian antamalla linkillä <https://link.otavia.fi/ronkseminari>.
<https://link.otavia.fi/ronkseminari>. Neuvottelupäivien teemana on romanikieli.

Neuvottelupäivien kutsu ja ohjelma

/documents/1261003/32000724/Kutsu+ja+ohjelma+Valtakunnallinen+romanias
iain+neuvottelup%C3%A4iv%C3%A4+Webinaari+16.9.2020.pdf/a9592cf2-5303-c
0b8-7a72-0601444831da?t=1597734536231 täällä

Julkaistu:

27.11.2020

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/vaitostutkimus-suo-men-ro-ma-nien-ja-paa-vaes-ton-suh-teet-pi-tai-si-huo-mioi-da-pa-rem-min

Otsikko:

Väitöstutkimus: Suo-men ro-ma-nien ja pää-väes-tön suh-teet pi-täi-si huo-mioi-da pa-rem-min

Ingressi:

Väitöksen mukaan romanipoliittisen ohjelman priorisointia pitäisi järjestää uudelleen siten, että siinä huomioidaan pääväestön ja romanien väliset suhteet.

Sisältö:

Väitöstutkimus osoittaa, että Suomen romanipoliittisesta ohjelmasta nousevat toimenpide-ehdotukset tapahtuvat sosiaalisessa kentässä, jossa kulttuuriset ja sosiaaliset oikeudet eivät toteudu yhdenvertaisesti.

Toimenpiteitä tehdään pääväestön viitekehyksestä käsin eikä niissä huomioida romanien yhteiskunnallista asemaa sekä historiallisesti kehittynyttä rakenteellista toiseuttamista ja rodullistamista.

<https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/hyvinvointiyhteiskunta/suomen-romanien-ja-paavaeston-suhteet-pitaisi-huomioida-paremmiin> Tutustu tarkemmin Marko Stenroosin väitöskirjaan Helsingin yliopiston sivuilla.

Julkaistu:

19.05.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romforum-hanke-kaynnistyi-huhtikuussa-kainuussa

Otsikko:

RomForum -hanke käynnistyi huhtikuussa Kainuussa

Ingressi:

Kainuussa juuri alkaneessa RomForum -hankkeessa nostetaan esille romanien kohtaamia syrjintäkokemuksia Forum -tutkivan teatterimenetelmän avulla. Forumteatteri on osallistavan teatterin muoto, joka tähtää epäoikeudenmukaisten valtasuhteiden ja mekanististen toimintamallien (sorto ja rasismi) tiedostamiseen ja tunnistamiseen sekä niiden muuttamiseen.

Sisältö:

Lue lisää hankkeesta

/documents/1261003/6566855/RomForum+-hanke.docx/1ca74391-26e6-ec8f-1940-02476d3fd78d?t=1621401634060 tästä linkistä.

5
#77466767/1.3

Julkaistu:

27.05.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/hs-27.5.2021-ronk-kannanotto-mainittu-vartija-asiassa

Otsikko:

HS 27.5.2021 RONK kannanotto mainittu vartija-asiassa

Ingressi:

RONK lähetti Helsingin Sanomille kannanoton koskien 25.5.2021 julkaistua uutista.

Sisältö:

RONKn kannanotto koskee 25.5.2021 julkaistua uutista:
<https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000008000024.html> Video leviää
espoolaisesta K-marketista: vartija pitää myymälävarkaaksi epäiltyä
romaninaista maassa kovin ottein, nainen huutaa ettei saa henkeä.

HS 27.5.2021 uutinen: Verkossa leviävä video herätti keskustelun
vartijoiden voimankäytöstä.

/documents/1261003/0/RONK+kannanotto+25.5.2021.pdf/a12d1b88-ecf9-cb8e-4ded-c160916e7b3c?t=1622109058149 RONK kannanotto 25.5.2021 Helsingin Sanomille.

Julkaistu:

01.06.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-raportti-nuorten-romanien-koulutus-työllisyys-ja-yhteiskunnallinen-vaikuttaminen

Otsikko:

RAPORTTI: Nuorten romanien koulutus, työllisyys ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Ingressi:

Raportissa esitellään Au mensa IV - tule mukaan, eli Suomen Romaniyhdistyksen neljännen nuorisoprojektin päätteeksi toteutetun kyselyn tuloksia. Au mensa IV:n toimintaan sisältyi kerhoja, verkostoitumista niin romaninuorten kesken kuin muiden nuorten ja nuorisotoimijoiden kanssa, vaikuttamistyötä ja ohjausta. Projektissa suoritti työharjoittelun neljä henkilöä. Kuten kaikissa Au mensa -projekteissa, keskeinen toiminta ja tavoite on ollut romaninuorten äänen kuunteleminen ja esiin tuominen. Neljännessä projektissa tätä on nyt raportoitavan kyselyn lisäksi toteutettu jatkamalla kolmannen Au mensan aikana aloitettuja "Kuukauden teema" -kyselyjä.

Sisältö:

Linkki raporttiin:

https://www.suomenromaniyhdistys.fi/wp-content/uploads/2021/03/nuoriso_raportti2020_valmis18032021.pdf Nuorten romanien koulutus, työllisyys ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Tutustu Suomen Romaniyhdistyksen toimintaan

<https://www.suomenromaniyhdistys.fi/>

<https://www.suomenromaniyhdistys.fi/>

Julkaistu:

02.06.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-ronk-peraankuuluttaa-romanilasten-aanen-kuulemista

Otsikko:

RONK peräänkuuluttaa romanilasten äänen kuulemista

Ingressi:

Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma on valmistumassa ja se lähti lausunnoille toukokuun puolivälissä.

Sisältö:

Lausuntokierroksen lisäksi Lapsistrategiatiimi järjesti sidosryhmille kuulemistilaisuuden

[https://stm.fi/-/kansallisen-lapsistrategian-toimeenpanosuunnitelma-on-lausuntokierroksella kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmasta tiistaina 25.5.2021.](https://stm.fi/-/kansallisen-lapsistrategian-toimeenpanosuunnitelma-on-lausuntokierroksella-kansallisen-lapsistrategian-toimeenpanosuunnitelmasta-tiistaina-25.5.2021)

Kuulemistilaisuudessa Inga Angersaari piti RONKin puheenvuoron romanilapsen ja nuoren näkökulmasta. Tämän lisäksi lähetimme vielä kirjallisen lausunnon, jonka Jaakko Laakso muokkasi uutismuotoon (</documents/1261003/0/RONK+per%C3%A4%C3%A4nkuuluttaa+romanilasten+%C3%A4%C3%A4nen+kuulemista.pdf/a9a57d8f-7106-b49b-61ba-8d6a57711d83?t=1622196991953> RONK peräänkuuluttaa romanilasten äänen kuulemista)

<https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsistrategia/> Kansallinen lapsistrategia julkaistiin 23.2.2021. Se perustuu perus- ja ihmisoikeussopimuksiin ja sen visiona on aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi.

Julkaistu:

07.06.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romanien-oikeuksia-puolustettiin-helsingin-keskustassa-5.6.2021-yle

Otsikko:

Romanien oikeuksia puolustettiin Helsingin keskustassa 5.6.2021, YLE

Ingressi:

Helsingin Senaatintorilla oli lauantaina mielenilmaus romanien oikeuksien puolesta. Oikeus hengittää -mielenilmaukseen osallistui poliisin arvion mukaan noin sata henkeä.

Sisältö:

Mielenilmaus oli kutsuttu kokoon sosiaalisessa mediassa, jossa sen tarkoitusta kuvattiin solidaarisuuden osoituksena romaneille.

Romaneille ja romanitaustaisille vaadittiin oikeutta hengittää turvallisesti heidän omassa kotimaassaan. Järjestäjien mukaan samalla haluttiin tehdä näkyväksi heidän asemansa Suomessa ja vaadittiin romanit huomioivaa politiikkaa erityisesti kuntiin.

Ylen koko uutinen aiheesta <https://yle.fi/uutiset/3-11967452>
<https://yle.fi/uutiset/3-11967452>

Julkaistu:

17.06.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/uusi-tutkimushanke-alkaa-romaniaktivismi-juuret-ulottuvat-luultua-syvemmallemenneisyyteen

Otsikko:

Uusi tutkimushanke alkaa: Romaniaktivismi juuret ulottuvat luultua syvemmälle menneisyyteen

Ingressi:

1950-lukua on pidetty Suomen romaniaktivismi alkuaikoina, mutta filosofian tohtori Risto Blomsterin mukaan toiminta käynnistyi jo vuosisadan alussa. Hän aikoo uudessa tutkimuksessaan selvittää, mitä tuolloin tapahtui.

Sisältö:

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistotutkija Risto Blomster on perehtynyt romanikulttuuriin 1980-luvun lopulta alkaen. Hän kertoo ymmärtäneensä vasta viime vuosina, että romaniaktivismi alkoi Suomessa luultua aikaisemmin, ja ettei vuonna 1953 perustettu Romanengo Staggos olekaan ensimmäinen yhdistys, jonka romanit perustivat kohentaakseen sosiaalista asemaansa.

<https://skr.fi/ajankohtaista/romaniaktivismi-juuret-ulottuvat-luultua-syvemmallemenneisyyteen>

<https://skr.fi/ajankohtaista/romaniaktivismi-juuret-ulottuvat-luultua-syvemmallemenneisyyteen>

Julkaistu:

26.07.2021

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/ensimmainen-suomen-kansallinen-perusoikeusbarometri-julkaistu

Otsikko:

Ensimmäinen Suomen kansallinen perusoikeusbarometri julkaistu

Ingressi:

Perusoikeusbarometrista käy ilmi, että vastaajaryhmät suhtautuvat kielteisimmin siihen, että naapurissa asuisi romani tai maahanmuuttaja Somaliasta. Positiivisimmin vastaajat suhtautuvat siihen, että naapurissa asuisi vammaisen henkilö.

Sisältö:

Ihmisoikeuskeskuksen ja oikeusministeriön teettämän perusoikeusbarometri-tutkimuksen mukaan kaikista vastaajaryhmistä vähintään 94 prosenttia on sitä mieltä, että ihmisoikeudet ovat tärkeitä luotaessa reilumpaa yhteiskuntaa Suomessa.

Perusoikeusbarometri kokonaisuudessaan

https://bin.yhdistysavain.fi/1586428/88N06EOiUBpR5R7fpuxy0VoN8m/Perusoikeusbarometri_raportti.pdf?token=eyJhbGciOiJIUzI1NiIsInR5cCI6IkpXVCJ9.eyJrZXkiOiJQUk9EliwidXJsIjoiaHR0cHM6Ly9iaW4ueWhkaXN0eXNhdmFpbi5maS8xNTg2NDI4Lzg4TjA2RU9pVUJwUjVSN2ZwdXh5MFZvTjhtL1BlcnVzb2lrZXVzYmFyb21ldHJpX3JhcG9ydHRpLnBkZiIsImhhdCI6MTYyNDM0MzMzOCwiZXhwIjoxNjI0MzQzNjM4fQ.b1B_EGtM6tPcZHRr5bm6OxBXs4GMAvBNAtJ8aswHC-U täältä.

<https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/22f91cae-72d5-4708-8b20-5958d75f894>

3 Tutkimus: Suomalaiset karsastavat romaneja, somaleja ja muslimeja naapureina - "Huolestuttavaa, jos asenteet niin jyrkkiä" IL, 26.7.2021

Julkaistu:

27.07.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-raportti-suomalaisten-romanien-ja-romaniasioissa-toimivien-vaikutusmahdollisuu-
det-alueelliseen-ja-eurooppalaiseen-romanipolitiikkaan

Otsikko:

RAPORTTI: Suomalaisten romanien ja romaniasioissa toimivien vaikuttamismahdollisuudet
alueelliseen ja eurooppalaiseen romanipolitiikkaan

Ingressi:

Tässä ulkoministeriön tilaustutkimuksessa selvitetään suomalaisten romanien ja romaniasioissa toimivien vaikuttamismahdollisuuksia eurooppalaiseen romanipolitiikkaan sekä tarkastellaan mahdollisuuksia Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistyölle romanien oikeuksien edistämiseksi. Raporttiin on koottu suosituksia Suomen toimien ja romanien toimijuuden vahvistamiseksi eurooppalaisessa romanipolitiikassa.

Sisältö:

Selvitys on tehty ajalla 22.2.-7.7.2021. Selvityksen ovat laatineet VTT Marko Stenroos, MA Kati Jääskeläinen sekä KM, YTM Miriam Attias. Selvitystä varten on haastateltu yhteensä 34 viranomaista ja romanitoimijaa Suomesta, Pohjoismaista ja Baltian maista sekä eurooppalaisten instituutioiden ja romanijärjestöjen edustajaa. Lisäksi tiedonkeruun vaiheessa on järjestetty kaksi dialogitilaisuutta suomalaisille sekä Pohjoismaiden ja Baltian maiden viranomaisille ja romanitoimijoille. Viimeistelyvaiheessa järjestettiin kolmas dialogi, jonka tarkoituksena oli antaa prosessissa mukana olleille mahdollisuus saada tietää, kuinka heidän sanomansa on hyödynnetty ja vaikuttaa vielä lähes valmiiseen lopputulokseen. Selvitys on ulkoministeriön tilaustutkimus, eivätkä siihen sisältyvät näkemykset ja suositukset välttämättä vastaa

ulkoministeriön näkemyksiä.

Selvityksen pohjalta voidaan todeta, että romaniväestön osallistuminen kansallisiin manipoliittisiin ohjelmiin sekä eurooppalaiseen manipoliittikkaan on määrältään ja laajuudeltaan suhteellisen rajattua. Manipoliittikan toimivuuden kannalta on oleellista, että romaniväestö, romanijärjestöt ja poliittisesti aktiiviset romanit osallistuu heitä koskevaan poliittiseen keskusteluun sekä päätöksentekoon. On myös oleellista, että manipoliittikan kentän toimijoilla on laajemman romaniväestön tuki, joka rakennetaan tiiviimpien yhteyksien ja yhteistyön avulla. Jotta romaniväestön osallistaminen avoimemmin olisi mahdollista, se edellyttää prosessien läpinäkyvyyttä, sekä sitä, että romanit ovat itse mukana suunnittelemassa manipoliittikan asia-sisältöjä ja toimeenpanoa. Lisäksi romanien tulisi osallistua manipoliittisten toimenpiteiden ja niiden vaikutusten seurantaan ja arviointiin.

Selvityksen koko raportti luettavissa

[/documents/1261003/6566855/Suomalaisten+romanien+ja+romanasioissa+toimivien+vaikutusmahdollisuudet+alueelliseen+ja+eurooppal.pdf/77d74e46-7564-ed1-932b-9631dfbd0bff?t=1627367971422](#) tästä linkistä.

Julkaistu:

01.08.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/2.8.-vietetaan-romanien-holokaustin-muistopaivaa

Otsikko:

2.8. VIETETÄÄN ROMANIEN HOLOKAUSTIN MUISTOPÄIVÄÄ

Ingressi:

Vuotuinen 2. elokuuta on romaneiden holokaustin muistopäivä, jota usein kutsutaan myös Zigeunernachtiksi. Se on tilaisuus muistaa natsivallan aikana murhattuja romaneita ja sintejä. Sintit ovat lähinnä Benelux maissa elävien romanien ryhmä. Euroopan parlamentti julisti vuonna 2015 tuon päivän romanien kansanmurhan eli holokaustin muistopäiväksi. (Lähde: Holokaustin uhrien muisto ry)

Sisältö:

Porrajmos ja Samudaripe ovat romanikielisiä termejä, joita käytetään kuvaamaan Euroopan romani- ja sintiväestön kansanmurhaa eli holokaustia toisen maailmansodan aikana. Sanat tarkoittavat täydellistä tuhoamista. Yli 200.000 romania ja sintiä murhattiin tai kuoli nälkään tai tauteihin eri puolilla Eurooppaa sijainneilla keskitysleireillä. Kaikkia toisen maailmansodan aikana holokaustin kokeneita romaneita ja sintejä ei kuitenkaan surmattu keskitysleireillä, vaan useimmiten heidät ammuttiin metsissä ja haudattiin joukkohautoihin tai poltettiin paikan päällä. (Lähde: Holokaustin uhrien muisto ry)

<https://www.roma-sinti-holocaust-memorial-day.eu/> Virtuaalinen muistojuhla 2.8.2021 klo 12 (Central European Time (CET), UTC +1)

Lisää aiheesta <https://hum.fi/romanien-holokausti/> Romanien holokausti

<https://vimeo.com/236545838> Videolla Holokaustista selvinnyt Marin Constantin kertoo kokemuksistaan vuosina 1942-1944, kun hänet karkotettiin Ukrainaan. Hän näki omakohtaisesti massiivisen julmuuden ja epäinhimillisen kohtelun yksilöille, etenkin romaniväestölle, kun hän itse joutui työskentelemään maalla vastineeksi vähäisistä ruoka-annoksista. Hän korostaa, että ihmisoikeusloukkaukset ovat todellisia ja merkityksellisiä vielä 2000-luvulla. Puhuessaan Euroopan neuvostolle hän sanoo, että hänen kokemat koettelemukset ahdistivat häntä kauan sen jälkeen, kun hän pakeni ja palasi kotiin. Tekstitys englanniksi.

<https://www.osce.org/files/f/documents/9/b/135396.pdf> Oppimateriaali romanien kansanmurhasta keskitysleireillä (englanninkielinen)
"Teaching about and Commemorating the Roma and Sinti Genocide: Practices within the OSCE Area" (PDF). Organization for Security and Co-operation in Europe. 4 November 2015. Retrieved 30 July 2020.

Julkaistu:

07.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/8.9.2021-tyopaja-romanien-elavasta-aineettomasta-kulttuuriperinnosta

Otsikko:

8.9.2021 TYÖPAJA ROMANIEN ELÄVÄSTÄ, AINEETTOMASTA KULTTUURIPERINNÖSTÄ

Ingressi:

Romaniasiain neuvottelukunta, Suomen Romaniyhdistys ja Museovirasto järjestävät etätyöpajan keskiviikkona 8.9.2021. Työpajaan on kutsuttu romanijärjestöjä ja toimijoita. Työpajassa keskustellaan romanien elävästä, aineettomasta kulttuuriperinnöstä.

Sisältö:

Työpajan taustalla on Unescon yleissopimus aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta, johon Suomi liittyi vuonna 2013. Tänä vuonna Suomi raportoi Unescolle ensimmäistä kertaa siitä, miten elävää perintöä Suomessa suojellaan ja vaalitaan, millaisia hyviä esimerkkejä meillä on muulle maailmalle kerrottavaksi, mutta myös minkälaisia haasteita olemme kohdanneet. Tärkeää on, että romanien kulttuuriperintö ja sen puolesta tehty työ tehdään näkyväksi Suomen raportissa.

Unescon sopimuksessa aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan käytäntöjä, kuvauksia, ilmauksia, tietoa, taitoja - sekä niihin liittyviä välineitä, esineitä ja kulttuurisia tiloja - jotka yhteisöt, ryhmät ja joissain tapauksissa yksityishenkilöt tunnustavat osaksi kulttuuriperintöään. Se voi olla esimerkiksi tapakulttuuria, suullista perinnettä, esittävää taidetta, käsityöperinteitä, ruokaperinteitä tai luontoon liittyvää tietotaitoa. Raportoinnin kohteena ovat kaikki nämä alat.

Lisätietoa: <https://www.aineetonkulttuuriperinto.fi/>
www.aineetonkulttuuriperinto.fi

Julkaistu:

13.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kurkista-uuteen-kieleen-euroopan-kielten-paivana-ilmoittaudu-nyt

Otsikko:

Kurkista uuteen kieleen Euroopan kielen päivänä - Ilmoittaudu nyt!

Ingressi:

Kurkista uuteen kieleen Euroopan kielen päivänä - Ilmoittaudu nyt!
Euroopan komissio ja Helsingin yliopiston kielikeskus järjestävät tänä syksynä Euroopan kielen päivän Suomen päätapahtuman. Tapahtumaviikon 26.9.-2.10. aikana järjestetään tapahtumia ja julkaistaan materiaaleja, jotka tuovat esille kielen moninaisuuden tärkeyttä sekä kielen ja vuorovaikutuksen jatkuvaan oppimiseen liittyviä näkökulmia.

Sisältö:

Tapahtumaviikko on suunnattu kaikenikäisille kielenoppijoille kouluissa, oppilaitoksissa ja yliopistoissa. Siis kaikille meille, joita kiinnostavat kielen oppiminen, monikielisyys, kulttuurinen moninaisuus, kulttuurinen ymmärrys ja vuorovaikutus. Keskiviikkona 29.9. klo 15.00-16.30 järjestetään paneelikeskustelu kielen ammattilaisille aiheesta Monikielisyden tukeminen arjessa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

Päätapahtuma Mitä kuuluu kielitaitoon? lähetetään etätapahtumana Tiedekulmasta perjantaina 1.10. klo 9.30-11.00. Perjantaina 1.10. klo 11.30-15 järjestetään myös useita eri kielen näytetunteja. Näytetunnit tarjoavat tilaisuuden tutustua uuteen tai vanhaan tuttuun kieleen virtuaalisesti.

Näytetunneille voi osallistua ilman ennakotietämystä kyseisestä

kielestä tai aiheesta. Tarjolla on sekä tietyn kielen alkeita että viestintäosaamista kehittäviä näytetunteja. Tunneille voi osallistua kukin oppija itsenäisesti, tai koko luokka voi osallistua yhdessä samaan tuokioon yhteiseltä laitteelta. Näytetunnit kestävät kukin 15 minuuttia. Osallistua voi myös useammalle tunnille. Näytetunneista vastaavat Kielikeskuksen opettajat ja tapahtuman yhteistyökumppanit. Osallistuminen tapahtumiin ja näytetunneille ovat maksuttomia, mutta niihin on ennakkoilmoittautuminen. Näytetuntien koko kielitarjonta, tapahtumaviikon verkkosivut, ilmoittautumisohjeet, yhteistyökumppanit ja ohjelma julkistetaan viikolla 36.

Kaikkiin tapahtumiin voi nyt ilmoittautua täällä:

<https://www2.helsinki.fi/fi/konferenssit/euroopan-kielten-paiva>

<https://www2.helsinki.fi/fi/konferenssit/euroopan-kielten-paiva>

Yhteistyökumppanit: Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, Suomen yliopistojen kielikeskusten verkosto FINELC, Opetusalan ammattijärjestö OAJ, Kuurojen liitto, Saamelaiskäräjät, Romaniasiaain neuvottelukunta, Äidinkielen opettajain liitto, Sukol, Suomenopettajat, Tuglas-seura sekä Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten opettajien liitto Ekkol ry.

Seuraa tapahtumaviikon tiedotusta: Tiedote:

[https://www2.helsinki.fi/fi/uutiset/kieli-kulttuuri/euroopan-kielten-p](https://www2.helsinki.fi/fi/uutiset/kieli-kulttuuri/euroopan-kielten-paiva-tarjoaa-ensiaskleet-uusien-kielten-oppimiseen)

[aiva-tarjoaa-ensiaskleet-uusien-kielten-oppimiseen](https://www2.helsinki.fi/fi/uutiset/kieli-kulttuuri/euroopan-kielten-paiva-tarjoaa-ensiaskleet-uusien-kielten-oppimiseen) Euroopan kielten päivä tarjoaa ensiaskleet uusien kielten oppimiseen

<https://www2.helsinki.fi/fi/kielikeskus> Kielikeskuksen verkkosivut

<https://twitter.com/kielikeskus> Kielikeskuksen Twitter

https://ec.europa.eu/info/index_fi Euroopan komissio

<https://edl.ecml.at/Home/tabid/1455/language/fi-FI/Default.aspx>

Euroopan kielten päivä

</documents/1261003/6566855/Euroopan+kielten+p%C3%A4iv%C3%A4.pdf/0fea62ed-f2a3-18db-835c-e511c9dfcb42?t=1631530391729> Euroopan kielten päivä

</documents/1261003/6566855/Europeiska+spr%C3%A5kdagen.pdf/7c0a26a6-581f-15b1-7715-c9f74df9cdf9?t=1631530392129> Europeiska språkdagen

</documents/1261003/6566855/European+Day+of+Languages.pdf/b3ea1486-321c-6c6a-800c-5deafaa028a9?t=1631530391912> European Day of Languages

Julkaistu:

13.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/tanaan-kaynnistyy-olen-antirasisti-kampanja

Otsikko:

Tänään käynnistyy Olen Antirasisti -kampanja

Ingressi:

Oikeusministeriö ja Yhdenvertaisuusvaltuutettu käynnistävät tänään nuorille aikuisille suunnatun kampanjan, joka rohkaisee ihmisiä toimimaan antirasistisesti omassa arjessaan ja kannustaa pohtimaan rasismien vaikutuksia laajemmin yhteiskunnassa. Kampanja liittyy hallituksen rasismien vastaiseen ja hyvien väestösuhteiden toimintaohjelmaan, joka on tarkoitus hyväksyä syksyn aikana.

Sisältö:

Tiedote kampanjasta:

<https://oikeusministerio.fi/-/olen-antirasisti-kampanja-haastaa-rakentamaan-rasismista-vapaata-suomea>

<https://oikeusministerio.fi/-/olen-antirasisti-kampanja-haastaa-rakentamaan-rasismista-vapaata-suomea>.

Romaniasiain neuvottelukunta on mukana kamppanjassa yhteistyökumppanina ja haastaa mukaan alueelliset romanasiaian neuvottelukunnat ja romanijärjestöt. Kertokaa antirasistisesta teostanne - jakakaa se sosiaalisessa mediassa tunnisteella #OlenAntirasisti ja haastakaa muita mukaan kampanjaan.

Kampanjan verkkosivut: <https://yhdenvertaisuus.fi/olenantirasisti.fi>
<http://yhdenvertaisuus.fi/olenantirasisti.fi>

Julkaistu:

17.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/reserviratsastajat-ry-on-luovuttanut-suomen-romanijhdistykselle-harvinaisen-mitalin-kultaisen-reservin-ratsastajamitalin

Otsikko:

Reserviratsastajat ry on luovuttanut Suomen Romanijhdistykselle harvinaisen mitalin, kultaisen Reservin Ratsastajamitalin

Ingressi:

Reserviratsastajat ry on luovuttanut Suomen Romanijhdistykselle harvinaisen mitalin, kultaisen Reservin Ratsastajamitalin isänmaan ja hevosperinteen eteen tehdystä työstä.

Sisältö:

Aiemmin Reservin Ratsastajamitalin ovat vastaanottaneet mm. Tasavallan Presidentti Sauli Niinistö ja jalkaväen kenraali Adolf Ehrnrooth. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun mitali myönnettiin yhdistykselle.

40-vuotisjuhlaansa viettävä Reserviratsastajat ry laski seppeleen sodissa kaatuneiden romanien muistomerkillä Hietaniemen hautausmaalla. Reserviratsastajien jäsenet kertoivat haluavansa juhluvuotenaan muistaa sodissa palvelleita ja hevostaidoistaan tunnettuja Suomen romaneja.

Reserviratsastajat ry on puolustusvoimain hevosperinnettä ylläpitävä Maanpuolustuskiltojen liitto ry:n jäsenkilta. Vuonna 1981 perustetun ratsuväen perinnekillan tarkoitus on Puolustusvoimien hevosperinteen ja jäsenistön hevosharrastuksen tukeminen sekä maanpuolustustyö.

Talvisodan päättymispäivälle suunniteltu seppeleenlasku oli

koronatilanteen vuoksi siirretty syyskuulle.

#suomenromaniyhdistysry #Reserviratsastajary #romanijärjestö #ronkstm

Julkaistu:

23.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romano-missiossa-on-kaynnistynyt-kaksi-uutta-hanketta

Otsikko:

ROMANO MISSIOSSA ON KÄYNNISTYNYT KAKSI UUTTA HANKETTA

Ingressi:

Alfred Kordelin säätiö myönsi Romano Missio ry:lle apurahan kulttuuriperintöaineiston arkistointiin ja julkaisemiseen. Romano Missio ry:n hallinnoima STEA-rahoitteinen Arvokas elämä -hanke on puolestaan aloittanut toimintansa 1.8.2021.

Sisältö:

Elämää sukupolvien takaa -hanke Alfred Kordelin säätiö myönsi Romano Missio ry:lle apurahan kulttuuriperintöaineiston arkistointiin ja julkaisemiseen. Yhdistyksen 100 vuotta kattava arkistomateriaali (1906-2016) on toistaiseksi ollut suljettu. Romaniväestön historiaa, kulttuuria ja -tapaperinteitä sekä yhteiskunnallisesta asemaa käsittelevä aineisto tullaan julkaisemaan Kansallisarkiston kokoelmissa

Tiedustelut: Hankevastaava Pia Kara pia.kara(at)romanomissio.fi

Aiheesta lisää: <http://romanomissio.fi/elamaa-sukupolvien-takaa/>
<http://romanomissio.fi/elamaa-sukupolvien-takaa/>

Arvokas elämä -hanke Romano Missio ry:n hallinnoima STEA-rahoitteinen Arvokas elämä -hanke on aloittanut toimintansa 1.8.2021. Hankkeen toimiaika on 1.8.2021-31.7.2024 ja toiminta-alueet Helsinki, Vantaa, Espoo, Kerava ja Järvenpää.

Arvokas elämä -hankkeessa halutaan ennaltaehkäisevän ja varhaisen puuttumisen keinoin katkaista lähisuhdeväkivallan kierrettä ja lisätä romaniyhteisön turvallisuutta ja hyvinvointia. Hankkeessa tarjotaan kohderyhmälle tukea elämän vaikeisiin tilanteisiin, ohjataan olemassa olevien palveluiden käytössä ja toimitaan tarvittaessa siltana erilaisissa viranomaiskontakteissa.

Hankkeen työmuotoina ovat yksilötuki, maksuton tukipuhelin -linja p. 0800-02002, vertaisryhmätoiminnot, romaniyhteisölle kohdennetut teemapäivät, yhteistyö väkivaltatyötä tekevien toimijoiden kanssa sekä ammattilaisille ja vapaaehtoisille suunnattujen koulutusten kehittäminen ja toteuttaminen. Asiakastyö ja tukipuhelin -toiminta aloitetaan 1.10.2021, luentojen aloitus 11/2021 alkaen.

Arvokas elämä -hankkeen ohjaajat: Vastaava ohjaaja Jasmin Nyman
Ohjaaja Mirjam Hagert Ohjaaja Jussi Ärling Ohjaajien sähköpostit ovat
muotoa etunimi.sukunimi(at)romanomissio.fi

Julkaistu:

23.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/sastipe-tukke-terveytta-sinulle-hanke-kaynnistynyt

Otsikko:

SASTIPE TUKKE - TERVEYTTÄ SINULLE - hanke käynnistynyt

Ingressi:

Suomen Romaniyhdistyksessä on käynnistynyt STEA:n tukema uusi hanke, jonka tavoitteena on edistää romaninaisten terveyslukutaitoa ja lisätä heidän vaikutusmahdollisuuksiaan heitä itseään koskevissa terveysasioissa.

Sisältö:

Tavoitteeseen pyritään järjestämällä romaninaisten ryhmiä, joissa jaetaan terveystietoa, tutustaan terveyspalvelujärjestelmiin ja harjoitellaan digitaalisten terveyspalveluiden käyttöä. Hankkeessa järjestetään romaninaisille myös kokemusasiantuntijakoulutusta. Koulutus antaa valmiuksia toimia itse ryhmänvetäjänä ja kulttuuritulkkina.

Lisäksi hankkeessa lisätään yhteistyötä romaninaisten kanssa työskentelevien terveydenhuollon työntekijöiden kanssa kartuttamalla ammattilaisten kulttuuriosaamista.

Hankkeessa julkaistaan selkokielineen terveyslukutaidon opas, joka tulee luettavaksi ja tulostettavaksi Suomen Romaniyhdistyksen verkkosivuille (<https://www.suomenromaniyhdistys.fi/> www.suomenromaniyhdistys.fi).

Hankkeen työntekijät:

Kristiina Elenius Osa-aikainen projektipäällikkö
kristiina.elenius(at)suomenromaniyhdistys.fi

Ramona Schwartz Projektityöntekijä
ramona.schwartz(at)suomenromaniyhdistys.fi

Ina Vuolanen Projektityöntekijä
ina.vuolanen(at)suomenromaniyhdistys.fi

Hankkeen esittelytilaisuus järjestettiin 7.10. Suomen Romaniyhdistyksen tiloissa Helsingissä. Paikalla oli hankkeen työntekijät, Ramona Schwartz etäyhteydellä ja mukava joukko naisia viettämässä iltapäivää yhdessä. Hankkeen esittelyn lisäksi osallistujat pääsivät kokeilemaan käytännössä mitä ryhmissä tarjotaan sekä nauttimaan yhdessä virkistävä välipala.

Julkaistu:

23.09.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/le-binsiba-neevo-tsimbake-aro-europako-tsimbengo-diives-

Otsikko:

Le binsiba neevo tšimbake aro Europako tšimbengo diives!

Ingressi:

Tšiňko Europako tšimbengo diives ta kurko saarengel!

Sisältö:

Europako komissios ta Baro Foorosko universitetosko tšimbengo sentrum štellavena aka hyösta Europako tšimbengo diivesko Fintiko themmesko heeruno faniba. Fanibosko kurkesko tiijaha 26.9.-2.10. stellavena fanibi ta daha auri materiaalen, so sikavena tšimbengo froohlaaga fuortiba ta niina tšimbengo ta tšetano aahhibosko sakko diivesko sikjibosko dikkibi.

Euroopan komissio ja Helsingin yliopiston kielikeskus järjestävät tänä syksynä Euroopan kielten päivän Suomen päätapahtuman. Tapahtumaviikon 26.9.—2.10. aikana järjestetään tapahtumia ja julkaistaan materiaaleja, jotka tuovat esille kielten moninaisuuden tärkeyttä sekä kielten ja vuorovaikutuksen jatkuvaan oppimiseen liittyviä näkökulmia.

Euroopan kielten päivä korostaa monikielisen ja kulttuurienvälisen vuorovaikutuksen tärkeyttä. Päivän juhlimisen tarkoitus on kannustaa kaikkia oppimaan ja käyttämään kieliä useissa tilanteissa ja ympäristöissä. Virallista Euroopan kielten päivää vietetään sunnuntaina 26.9.

Lisätietoa

<https://www2.helsinki.fi/fi/konferenssit/euroopan-kielten-paiva>
<https://www2.helsinki.fi/fi/konferenssit/euroopan-kielten-paiva>

Julkaistu:

11.10.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/osana-rompo3-n-valmistelua-jarjestetaan-nelja-eriteemaista-tyoryhmaa-ilmoittau
du-mukaan

Otsikko:

Osana ROMPO3:n valmistelua järjestetään neljä eriteemaista työryhmää - ILMOITTAUDU MUKAAN

Ingressi:

Romanipoliittisten ohjelmien tarkoitus Romanipoliittisten ohjelmien on tarkoitus tukea romanien yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta sekä kielellisten, kulttuuristen ja sosiaalisten oikeuksien myönteistä kehitystä.

Sisältö:

ROMPO3 sisältää linjaukset Suomen tuleville romanipoliittisille toimille. Ohjelma suunnitellaan yhteistyössä romaniväestön ja viranomaisten sekä romanityön parissa toimivien henkilöiden kanssa.

Ohjelman toimenpiteet keskittyvät koulutukseen, työllisyyteen, asumiseen sekä sosiaaliseen- ja terveydelliseen hyvinvointiin. Kaikkia ohjelman toimenpiteitä yhdistäviä pariaatteina ovat romanien yhdenvertaisuus, osallisuus ja osallistuminen.

Osana ROMPO3:n valmistelua järjestetään neljä eriteemaista työryhmää Työryhmien avulla halutaan kuulla romaniväestön, viranomaisten ja romanityön parissa toimivien henkilöiden näkemyksiä ohjelmaan nostettavista aiheista.

Työryhmät ovat maksuttomia ja kaikki kohderyhmään kuuluvat voivat osallistua niihin.

Työryhmien aiheet ja ajankohdat ovat:

Lapset ja nuoret 2.11. klo 15-17

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8034295>

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8034295> Perheet ja työikäiset 10.11. klo 15-17

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8034411>

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8034411> Vanheneva romaniväestö 24.11. klo 15-17

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8034516>

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8034516> Romanitoimijat, järjestöt ja viranomaistoimijat 16.12. klo 15-17

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8037140>

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8037140> Lisää tietoa ROMPO2 seurannasta ja ROMPO3 valmistelusta

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/rom-anipoliittisen-ohjelman-arviointi-ja-kehittaminen-rompo-2-3->

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/rom-anipoliittisen-ohjelman-arviointi-ja-kehittaminen-rompo-2-3->

Julkaistu:

19.10.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/aloitamme-sarjan-tapahtumia-rompo3-ohjelman-suunnittelua-varten

Otsikko:

Aloitamme sarjan tapahtumia ROMPO3 -ohjelman suunnittelua varten

Ingressi:

Ensimmäisen työryhmän teemana ovat romanilapset ja -nuoret. Työryhmä järjestetään tiistaina 2.11. kello 15 alkaen Haagan lämpiössä (HKI nuorisotoimi) ja tilaisuuteen on mahdollista liittyä myös etänä. Ilmoittautuneet saavat Teams-linkin.

Sisältö:

Ti 2.11. kello 15-17. Miltä näyttää romaniväestön lasten ja nuorten tulevaisuuden muistelu? Mitä tulisi tehdä, jotta lapset ja nuoret (aikuiset) voisivat tulevaisuudessa entistä paremmin? Tulevaisuuden muistelu on kuvitteellinen matka tulevaisuuteen, mutta samanaikaisesti tarkastellaan tämän hetken tilannetta. Työryhmässä mietitään mitä muutoksia on tapahduttava romanilasten ja -nuorten elämässä vuoteen 2030 mennessä, jotta voidaan sanoa asioiden olevan paremmin kuin vuonna 2021. Paikka: Haagan Lämpiö, Näyttelijäntie 14. Tilaisuuteen voi osallistua myös Teams-etäyhteyden välityksellä.

Ilmoittautuminen

<https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/2afbefda-b8f6-4c7b-aa77-dc054f25b4ea?displayId=Fin2368054> tästä linkistä

Lisätietoa ROMPO 3 -ohjelman suunnittelusta löytyy osoitteesta

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/romanipoliittisen-ohjelman-arviointi-ja-kehittaminen-rompo-2-3->
www.thl.fi/rompo.

Katso kaikki työryhmät
</documents/1261003/0/Avoin+kutsu+ty%C3%B6ryhmiin.pdf/9307464a-f437-4ad1-adb3-c5a693bf5407?t=1634632401687> tästä linkistä.

Viestiä saa jakaa, olette lämpimästi tervetulleita!

Marko Stenroos erikoissuunnittelija maahanmuutto ja kulttuurinen
moninaisuus -tiimi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos Puh. 0295248423
[marko.stenroos\(at\)thl.fi](mailto:marko.stenroos(at)thl.fi)

22
#97703755/1.2

Julkaistu:

09.11.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/12.11.-romanikielen-elvytysohjelman-etakuuleminen-romanivaestolle

Otsikko:

12.11. Romanikielen elvytysohjelman etäkuuleminen romaniväestölle

Ingressi:

Tervetuloa keskustelemaan verkossa romanikielen tulevaisuudesta pe
12.11.2021 klo 13-15.

Sisältö:

Mikäli haluatte lähettää kommentteja tai ideoita sähköpostitse
aiheeseen liittyen, voitte laittaa viestiä osoitteella
miriam.schwartz(at)oph.fi.

Julkaistu:

15.11.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-vuoden-2020-viharikosraportti-on-julkaistu

Otsikko:

Vuoden 2020 viharikosraportti on julkaistu

Ingressi:

Vuonna 2020 poliisin tietoon tuli kaikkiaan 852 viharikosepäilyä, selviää viharikollisuutta koskevasta Poliisiammattikorkeakoulun vuosiraportista. Määrä on hieman vähemmän kuin edeltävänä vuonna, jolloin poliisi kirjasi yhteensä 899 rikosilmoitusta.

Sisältö:

Yle uutisoi raportista 11.11.2021. Aiempien vuosien tapaan suurin osa viime vuoden viharikosilmoituksista sisälsi etniseen tai kansalliseen taustaan kohdistuvia piirteitä. Poliisi kirjasi tällaisia ilmoituksia yhteensä 646 kappaletta, mikä on hieman vähemmän kuin edellisen vuoden 650 ilmoitusta. Tapauksissa kyse oli yleisimmin pahoinpitelystä.

Etniseen tai kansalliseen taustaan liittyvistä rikosilmoituksista 12 prosentissa asianomistajana oli romanitaustainen henkilö. Näiden tapausten määrä kasvoi noin kolmanneksella vuodesta 2019. Yleisimmin kyseessä oli kunnianloukkaus.

Ylen koko uutinen aiheesta: <https://yle.fi/uutiset/3-12183286>
<https://yle.fi/uutiset/3-12183286>.

Vuoden 2020 Viharikosraportti:

<https://www.theseus.fi/handle/10024/506683>

<https://www.theseus.fi/handle/10024/506683>

<https://www.theseus.fi/handle/10024/506683>. Romaneihin kohdistuneet viharikokset s. 38-42

Julkaistu:

17.11.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/julkaisu-poliisi-ja-romanit-yhdenvertaisuuden-ja-yhteistyön-kysymyksiä

Otsikko:

JULKAISU: Poliisi ja romanit - yhdenvertaisuuden ja yhteistyön kysymyksiä

Ingressi:

Poliisien ja romanien kanssakäymisen tueksi on Poliisihallituksessa koottu julkaisu Poliisi ja romanit - yhdenvertaisuuden ja yhteistyön kysymyksiä.

Sisältö:

Aloite julkaisusta tuli romaniyhteisöltä keväällä 2020 sisäministerin johdolla pidetyssä pyöreän pöydän keskustelussa poliisin ja romanitoimijoiden kesken. Julkaisu on toteutettu sisäministeriön rahoituksella Poliisihallituksen ohjauksessa.

Julkaisu sisältää ajankohtaista tietoa ja esimerkkejä, joita yhtäältä romanien näkökulmasta ja toisaalta poliisityön kannalta on tärkeä käsitellä ja tuoda esiin. Se on tarkoitettu koulutusmateriaaliksi poliisin perus- ja jatkokoulutukseen. Julkaisu on avoimesti saatavilla Poliisiammattikorkeakoulun Katsauksia-sarjassa.

Poliisi vahvistaa ennalta estävää työtä romanien kanssa:

<https://poliisi.fi/-/poliisi-vahvistaa-ennalta-estavaa-tyota-romanien-kanssa>

<https://poliisi.fi/-/poliisi-vahvistaa-ennalta-estavaa-tyota-romanien-kanssa>

Julkaisu: <https://www.theseus.fi/handle/10024/506253> Poliisi ja romanit - yhdenvertaisuuden ja yhteistyön kysymyksiä

Julkaistu:

23.11.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-ihmisoikeusliitto-ala-riko-urheilua-kampanja

Otsikko:

Ihmisoikeusliitto: Älä riko urheilua -kampanja

Ingressi:

Älä riko urheilua -kampanja tuo rohkeasti esille urheilun ihmisoikeuskysymyksiä Suomessa. Kampanjan viesti on, että ihmisoikeudet kuuluvat urheilun ytimeen. Ihmisoikeusongelmia on sekä urheilun rakenteissa että tavallisissa arjen tilanteissa.

Sisältö:

Rasistiset syvärakenteet sulkevat ulos potentiaalisia harrastajia tai saavat lapset ja nuoret keskeyttämään harrastuksen. Antirasismien edistämiseen ei saada sitoutettua kaikkia urheilujärjestössä toimivia, eikä koulutusta ja tietoa ole tarpeeksi.

Lisää kampanjasta: <https://alarikourheilua.fi/>
<https://alarikourheilua.fi>

Älä riko urheilua -kampanja vaatii ihmisoikeuksia urheilun ytimeen:
<https://ihmisoikeusliitto.fi/ihmisoikeusliiton-ala-riko-urheilua-kampanja/>
<https://ihmisoikeusliitto.fi/ihmisoikeusliiton-ala-riko-urheilua-kampanja>

#ÄläRikoUrheilua #IhmisoikeudetUrheilussa

Julkaistu:

29.11.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kysely-lapsuuden-lelu-ja-leikkimuistoista-suomen-kulttuuri-ja-kielivahemmistoi
lle

Otsikko:

Kysely lapsuuden lelu- ja leikkimuistoista Suomen kulttuuri- ja kielivähemmistöille

Ingressi:

Uusi koko perheen Museo Leikki avautuu Espoon Tapiolaan loppukeväällä 2022.

Sisältö:

Museon päänäyttely tuo esiin lapsuuteen liittyviä ilmiöitä muistojen, esineiden, valokuvien ja tietysti itse leikin avulla. Uuden näyttelyn tavoitteena on tarjota ääni myös Suomen kulttuuri- ja kielivähemmistöjen lapsuusmuistoille. Voit vaikuttaa tulevan museon näyttelysisältöihin vastaamalla tähän kyselyyn. Kysely on suunnattu kaikenikäisille, ja siihen voivat vastata myös lapset koskien nykyhetkeä.

Aikaa vastata on 9.1.2022 asti.

Tässä on linkki kyselyyn: <https://forms.gle/WFKRTmUZ3DQCV2hcA>
<https://forms.gle/WFKRTmUZ3DQCV2hcA>

Linkki Museo Leikin sivuille: <https://museoleikki.fi/>
<https://museoleikki.fi/>

Julkaistu:

29.11.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/osallisuuskampanja-lapsille-ja-nuorille-ja-nuorten-aani-kuulluksi-

Otsikko:

Osallisuuskampanja lapsille ja nuorille - romanilasten ja -nuorten ääni kuulluksi!

Ingressi:

Lapsi tai nuori, kerro miten sinä kehittäisit lasten ja nuorten oikeutta saada tietoa!

Sisältö:

Kansallinen lapsistrategia pyytää lapsia ja nuoria kertomaan itselleen tärkeitä ideoita ja nostamaan esiin tapoja vahvistaa lasten ja nuorten oikeutta saada tietoa. Mitä lapsistrategian nimissä pitäisi tehdä, jotta lapsen oikeudet tunnettaisiin paremmin ja niitä noudettaisiin kaikkien lasten elämässä?

Kampanjaan voi osallistua jokainen alle 18-vuotias lapsi tai nuori.

Lähetä ideasi 19.11.-19.12.2021 välisenä aikana

<https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/73b3e49d-e2a2-41a0-8c2d-f17112d8942c?displayId=Fin2405608> oheisella lomakkeella.

Osallisuuskampanjan suojelijana toimii tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio.

Lapsistrategian toimeenpanossa vahvistetaan lasten ja nuorten osallisuutta ja oikeutta tietoon

Suomen ensimmäinen kansallinen lapsistrategia on valmistunut tänä vuonna ja nyt on tekojen aika.

<https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsistrategia/toimeenpano/>
Lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma sisältää 30 erilaista

toimenpidettä, joilla lapsen oikeuksia vahvistetaan Suomessa.
Toimeenpanosuunnitelman toimenpiteet lisäävät erityisesti lasten ja nuorten osallisuutta ja heidän oikeuttaan tietoon.

Ideoita voi lähettää 19.11-19.12.2021 välisenä aikana. Ideoiden tulee olla käytännöllisiä, niiden pitää kohdistua lapsiin ja nuoriin yleisesti, ja ne pitää pystyä toteuttamaan vuoden 2022 aikana! Ideoita, jotka hyödyttävät vain yksittäisiä lapsia ja nuoria, kouluja tai alueita, ei voida toteuttaa.

AIHEESTA LISÄÄ

<https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsistrategia/lapset-ja-nuoret/osallisuuskampanja/>

<https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsistrategia/lapset-ja-nuoret/osallisuuskampanja/>

Viestiä saa vapaasti välittää eteenpäin, sillä haluamme, että romanilasten ja - nuorten ääni tulee kuulluksi!

Julkaistu:

02.12.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romanilapset-varhaiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa-selvityksen-raportti

Otsikko:

Romanilapset varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa selvityksen raportti

Ingressi:

Suomessa ei ole aikaisemmin kerätty tietoa alle kouluikäisten romanilasten tilanteesta. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen merkityksen on katsottu monissa tutkimuksissa tukevan lapsen myöhempää koulutuspolkua.

Sisältö:

Romanilapset varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa -selvityksen aineisto tukeutuu kyselyihin, joihin ovat vastanneet alle kouluikäisten romanilasten huoltajat sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö. Kaikissa kyselyissä tarkasteltiin muun muassa lasten yleisiä valmiuksia, heidän osallistumisaktiivisuuttaan sekä huoltajien ja henkilöstön kokemuksia. Selvitys sisältää toimenpide-esityksiä.

Opetushallitus on aikaisemmin tehnyt kaksi selvitystä romanioppilaiden perusopetuksen tilanteesta (2004 ja 2011) ja lisäksi selvittänyt aikuisen romaniväestön koulutustaustoja (2015). Suomessa ei ole aikaisemmin kerätty tietoa alle kouluikäisten romanilasten osallistumisesta varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Tämä selvitys on vuosilta 2018-2019 ja se on yksi Suomen romanipoliittisen ohjelman 2018-2022 toimenpiteistä. (Opetushallitus)

Raportti on luettavissa:

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/romanilapset-var>

haiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa
<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/romanilapset-var>
haiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa

Julkaistu:

09.12.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/6.12.-romanivaeston-seppeleet-laskettiin-hietaniemen-hautausmaalla

Otsikko:

6.12. Romaniväestön sepeleet laskettiin Hietaniemen hautausmaalla

Ingressi:

Romaniväestö laski perinteiden mukaisesti sepeleet ensiksi marsalkka Mannerheimin monumentille ja sen jälkeen sodassa kaatuneiden romanien muistomerkillle.

Sisältö:

Sepeleiden laskijoina olivat Taito Lehmusta, Henry Nyman ja Armas Hagert. Tilaisuuteen osallistuivat myös Miranda ja Urpo Vuolasranta sekä pääsihteeri Janette Grönfors.

Julkaistu:

09.12.2021

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/valtakunnallisen-romaniasiaain-neuvottelupaivan-8.12.-teemana-on-romanityon-kehittaminen

Otsikko:

Valtakunnallisen romaniasiaain neuvottelupäivän 8.12. teemana on romanityön kehittäminen

Ingressi:

Valtakunnallinen romaniasiaain neuvottelupäivä 8.12.2021 toteutetaan webinaarina. Neuvottelupäivän järjestelyistä vastaavat Lounais-Suomen aluehallintovirasto ja Lounais-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta yhteistyössä valtakunnallisen romaniasiaain neuvottelukunnan kanssa.

Sisältö:

Romanipoliittiset kysymykset ovat ajankohtaisia edelleen. Tällä hetkellä keräämme tietoa romanipoliittisen ohjelman seurantaraporttia varten sekä kartoitamme mitä toimenpiteitä on tehty ja tehdään romanityössä. Pohdimme myös konkreettisia keinoja ja toimenpiteitä tulevaan Romanipoliittiseen ohjelmaan ROMPO 3 , joka tehdään ajanjaksolle 2023-2030. Romanipoliittisissa ohjelmissa aiheina ovat olleet lähinnä koulutus-, asumis-, yhdenvertaisuus-, työllisyys- ja kulttuurikysymykset. Romanipoliittisten toimien arviointia ja niiden vaikutusta on tutkittu vähän Suomessa ja siksi on hyödyllistä saada tietoa hyviksi havaituista käytänteistä, joita voisi mallintaa. Erityistä painoarvoa on romanien itsensä määrittämässä elämäntapapolitiikassa. Mitä romanien yhteiskunnallinen osallisuus tarkoittaa ja missä romanit haluavat olla osallisina?

Neuvottelupäivän tavoitteena on koota laajasti yhteen romaniväestöä, romaniasiaain neuvottelukuntien jäseniä, paikallisten romanityöryhmien

ja romanijärjestöjen toimijoita sekä viranomaisia ja muita yhteistyötahoja keskustelemaan romanityön kehittämisestä, nyt ja tulevaisuudessa.

Julkaistu:

20.12.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/paarkiba-tunnustus-vuonna-2021

Otsikko:

Paarkiba-tunnustus vuonna 2021

Ingressi:

Palkinto myönnetään romanien oikeuksia ja osallistumismahdollisuuksia merkittävästi parantaneesta toiminnasta.

Sisältö:

Romaniasiain neuvottelukunta myöntää vuosittain kiitos-sanaa tarkoittavan Paarkiba-tunnustuksen romanien asemaa, kieltä ja kulttuuria merkittävästi ja innovatiivisesti edistävälle henkilölle, taholle tai organisaatiolle. Tunnustuspalkinnon tarkoituksena on kannustaa ja antaa kiitosta romanien asemaa edistävästä työstä.

Romaniasiain neuvottelukunnan jäsenistö on valinnut tunnustuksen saajaksi evankelista Kyösti Lindemanin. Kyösti Lindeman saa vuoden 2021 Paarkiba -tunnustuksen kiitokseksi pitkäkestoisesta hengellisestä työstä romaninuorten ja romaniväestön hyväksi.

Julkaistu:

20.12.2021

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romaninaisten-8.-kansainvalisen-konferenssin-terveisia

Otsikko:

Romaninaisten 8. kansainvälisen konferenssin terveisiä

Ingressi:

Konferenssiin osallistujien puheenvuoroissa nousi esille se, että rakenteellisen rasmin ilmenemismuodot ovat voimistuneet pandemian aikana. Naisilla ja tytöillä on monia esteitä ja heitä kohtaan on ennakkoluuloja, jotka vaikuttavat heidän mahdollisuuteensa osallistua julkiseen elämään.

Sisältö:

Romaninaisten* 8. kansainvälinen konferenssi '

<https://www.coe.int/en/web/roma-and-travellers/-/international-roma-women-s-conference-protecting-the-human-rights-and-dignity-of-roma-and-traveller-women-in-times-of-crises-> 8th International Roma Women's Conference - Protecting the Human Rights and Dignity of Roma and Travellers women in times of crises' pidettiin 24. -26. marraskuuta hybridimuodossa Euroopan neuvostossa Strasbourgissa Ranskassa. Konferenssia isännöivät

<https://www.coe.int/en/web/roma-and-travellers/about-us> Euroopan neuvoston romanien ja matkailijoiden tiimi sekä Pohjois-Makedonian työ - ja sosiaaliministeriö.

Euroopan neuvoston työntekijöiden ja kääntäjien lisäksi konferenssiin osallistui noin 120 henkilöä, naisia oli 26 maasta. Osallistujat edustivat romanien ja matkailijoiden järjestöjä ja verkostoja, tasa-arvoasiantuntijoita, parlamentin jäseniä, virkamiehiä, valtion viranomaisten tai virastojen edustajia, Euroopan unionin toimielinten

tai virastojen ja muiden kansainvälisten järjestöjen edustajia. Suomesta osallistujia oli viisi.

Joitakin yleisiä huomioita puheenvuoroista ja käymistämme keskusteluista

Konferenssiin osallistujien puheenvuoroissa nousi esille se, että rakenteellisen rasismien ilmenemismuodot ovat voimistuneet pandemian aikana. Naisilla ja tytöillä on monia esteitä ja heitä kohtaan on ennakkoluuloja, jotka vaikuttavat heidän mahdollisuuteensa osallistua julkiseen elämään. He ovat aliedustettuina paikallisissa tai kansallisissa poliittisissa rakenteissa ja päätöksentekoprosesseissa. Etnisen leimautumisen seurauksena romaneihin ja matkustavaisiin nuoriin tyttöihin kohdistuva väkivalta jää pimentoon ja huomiotta. Heidän haavoittuvuutensa perustuu pääasiassa terveydenhuoltopalvelujen epätasa-arvoiseen saatavuuteen ja huonoihin elinoloihin. Epäinhimilliset ja kehnot asuinolosuhteet ovat erityisen ongelmallisia etenkin lapsille, jotka ovat etäopetuksessa. Eriarvoisuus koulutuksessa on pahentunut huomattavasti pandemian aikana. Kotona vietetyn ajan lisääntyessä naiset ovat altistuneet enemmän perheväkivallalle.

Vastuu ihmisoikeuksien kunnioittamisesta tulisi olla suurempi pandemian aikoina, mutta käytännössä näin ei ole tapahtunut. Poliittisella tasolla olevat toimet eivät liity ainoastaan haluttomuuteen puuttua vallitsevaan tilanteeseen, vaan myös tehoffomiin hallintorakenteisiin.

Päätelmä 1. Romaninaisten ja -tyttöjen osallisuuden edesauttaminen ja parantaminen on osa ihmisoikeuksia ja sen nähdään myös vahvistavan ryhmää ja sen kykyä vastata kohtaamiinsa haasteisiin.

Päätelmä 2. Nuoria romaninaisia ei tule nähdä uhkana tai taakkana, vaan heidät tulee nähdä hyödyntämättömänä potentiaalina. Näistä nuorista tulee aktiivisia kansalaisia, jotka haluavat olla osa yhteiskuntaa ja myötävaikuttaa itsensä ja yhteisönsä kehittämiseen.

Päätelmä 3. Meidän on torjuttava köyhyyttä kaikin tavoin. Romaninaisten on päästävä työmarkkinoille, vain sillä tavalla he voivat tulla taloudellisesti riippumattomiksi.

Päätelmä 4. Tarvitaan käytännöllisempää ja yhdenmukaisempaa sukupuoli-, terveys- ja koulutuspolitiikkaa, jossa on huomioitu myös yksilöllisiä/kulttuurillisia tarpeita. Tarvitaan myös eriytettyjä myönteisiä selvityksiä romanityöistä ja -naisista. Meidän tulee kiinnittää enemmän huomioita myös niihin, joita on vaikea tavoittaa ja jotka kärsivät eniten.

Päätelmä 5. Meidän on sovitettava sosiaali - ja ympäristöpolitiikkamme paremmin yhteen, jotta voimme puuttua

kaupungistumiseen liittyviin kysymyksiin, tarjota asianmukaisia palveluja sekä parantaa elinoloja yleisesti.

Konferenssissa esiteltiin myös Euroopan neuvoston julkaisema Zora Popovan selvitys Romani- ja matkustavaisten naisten keskuudessa käynnissä olevasta osallisuuden ja voimaantumisen muutoksesta. Suomi vastasi myös selvitykseen liittyvään kyselyyn. Selvityksen voi lukea englanninkielisenä <https://rm.coe.int/empowerment-of-roma-and-traveller-women-a-change-under-construction-to/1680a4bd40> 'Empowerment of Roma and Traveller women: a change under construction'.

Puimme myös oranssit T-paidat päällemme osallistuen sillä tavalla <https://www.coe.int/en/web/roma-and-travellers/-/roma-and-traveller-women-unite-to-violence-against-women> 25.11. kansainväliseen naiseen kohdistuvan väkivallan vastaiseen päivään.

Konferenssissa tehtiin suosituksia eri tahoille ja niitä vielä viilataan lopulliseen muotoonsa. Euroopan neuvosto uutisoi konferenssiraportin kokonaisuudessaan kommentointien jälkeen.

Teksti: Nesime Salioska (konferenssin raportoiija) ja Janette Grönfors (STM/RONK)

*The term "Roma and Travellers" is used at the Council of Europe to encompass the wide diversity of the groups covered by the work of the Council of Europe in this field: on the one hand a) Roma, Sinti/Manush, Calé, Kaale, Romanichals, Boyash/Rudari; b) Balkan Egyptians (Egyptians and Ashkali); c) Eastern groups (Dom, Lom and Abdal); and, on the other hand, groups such as Travellers, Yenish, and the populations designated under the administrative term "Gens du voyage", as well as persons who identify themselves as Gypsies. The present is an explanatory footnote, not a definition of Roma and/or Travellers.

Julkaistu:

21.12.2021

Omistaja:

Romaniasian neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/yhdenvertaisuusvaltuutettu-helsingin-poliisin-romaneihin-kohdistamassa-kuri1-o
peraatioissa-syyta-epailla-syrjintaa

Otsikko:

Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Helsingin poliisin romaneihin kohdistamassa
"KURI1"-operaatioissa syytä epäillä syrjintää

Ingressi:

Yhdenvertaisuusvaltuutettu katsoo, että Helsingin poliisilaitoksen romaneihin vuosina 2013-2015 kohdistama ennaltaestämis- ja tiedonkeruuoperaatio "KURI1" herättää oletettaman etniseen alkuperään perustuvasta syrjinnästä. Valtuutettu on antanut tänään operaation johdosta kannanoton ja suosituksia sisäministeriölle ja poliisihallitukselle.

Sisältö:

Tiedote 21.12.2021 Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Helsingin poliisin romaneihin kohdistamassa "KURI1"-operaatioissa syytä epäillä syrjintää
Yhdenvertaisuusvaltuutettu katsoo, että Helsingin poliisilaitoksen romaneihin vuosina 2013-2015 kohdistama ennaltaestämis- ja tiedonkeruuoperaatio "KURI1" herättää oletettaman etniseen alkuperään perustuvasta syrjinnästä. Valtuutettu on antanut tänään operaation johdosta kannanoton ja suosituksia sisäministeriölle ja poliisihallitukselle.

Helsingin poliisilaitos kohdisti vuosina 2013-2015 romaneihin laajan ennaltaestämis- ja tiedonkeruuoperaation. Operaatio on jatkunut osittain myös vuosina 2016 ja 2017. Operaatio käynnistettiin toimintaohjeella, jonka mukaan tarkoituksena oli ampumistapausten ennalta estäminen sekä jo tutkinnassa olevien tapausten selvittäminen.

Operaatio on kestänyt useita vuosia ja operaation projektikoodilla varustettujen merkintöjen huomattavan määrän perusteella se on ilmeisesti kohdistunut laajasti romaniväestöön. Operaation puitteissa poliisin tiedonvälitysalustalle tehtiin yhteensä 2258 KURI1-koodilla varustettua romaneita koskevaa merkintää.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu katsoo, että asiassa syntyy olettava syrjinnästä. Operaation toimintaohjeen perusteella operaatio perustui yhdenvertaisuuslaissa kiellettyyn syrjivään ohjeeseen. Toimintaohjeen kirjaus romaneista, joihin tehostettua tarkkailua ja valvontaa tuli kohdistaa, on ymmärrettävissä niin, että kohteena olivat yleisesti poliisien romaniksi oletamat henkilöt, jotka liikkuvat autolla tai seurueessa. Operaation kohderyhmä on syrjinnän kiellon näkökulmasta ollut ongelmallisen laaja. Lisäksi toimintaohjeessa edellytettiin matalalla kynnyksellä puuttumaan kaikkiin valvonnassa havaittuihin rikkeisiin. Toimintaohje ei siten rajoittunut koskemaan ainoastaan operaation syynä olleita vakavia ampumistapauksia ja väkivaltarikoksia sekä niiden ennalta estämistä ja selvittämistä.

Poliisihallitus teki keväällä 2021 asiassa oma-aloitteisen laillisuusvalvontaselvityksen, jossa arvioitiin, että toimintaohjeen mukaisessa menettelyssä ei ole syytä epäillä olleen kyse syrjinnästä. Valtuutettu katsoo, että Poliisihallituksen arvio toimintaohjeesta ja operaatiosta on syrjinnän kiellon ja yhdenvertaisuuslain näkökulmasta puutteellinen. Selvityksen johtopäätöksenä ei myöskään esitetty, että asiaa olisi tarpeellista käsitellä romaniyhteisön kanssa.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu painottaa, että tapahtunut on syytä ottaa vakavasti. Etniseen alkuperään perustuvassa syrjinnässä on kyse vakavasta syrjinnän muodosta. Tämän tyyppinen operaatio voi vähentää luottamusta poliisin toiminnan puolueettomuuteen ja oikeudenmukaisuuteen. Valtuutettu suosittelee sisäministeriölle ja Poliisihallitukselle jatkotoimia operaation toimintatapojen ja vaikutusten riittäväksi jatkoselvittämiseksi sekä asian käsittelemiseksi romaniväestön kanssa.

Operaatiota on selvitetty vasta vuosia jälkikäteen, vaikka siitä on ainakin Helsingin poliisilaitoksella tiedetty laajasti. Tapahtuneen riittävä selvittäminen ja sen avoin käsittely on keskeistä, jotta toimenpiteet romanien poliisia kohtaan kokeman luottamuksen vahvistamiseksi onnistuvat. Romaneilla on asiassa myös oikeus riittävään tietoon, yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman toteaa.

Valtuutettu suosittelee, että operaatiota selvitetään lisää analysoimalla operaation merkintöjä. Romaniväestön näkemyksiä tulee kuulla selvitystarpeista. Valtuutettu myös suosittelee, että poliisiin rakennetaan tehokkaita toimia yhteistyön ja luottamuksen rakentamiseksi romaniväestön kanssa. Lisäksi on syytä selvittää, onko muita vastaavia operaatiota ollut. Edelleen on tarvetta tehostaa

poliisilaitoksien toimia yhdenvertaisuuden edistämisvelvollisuuden toteuttamiseksi muun muassa kouluttamalla poliisilaitoksilla säännöllisesti yhdenvertaisuudesta sekä tekemällä tehokkaat toiminnalliset yhdenvertaisuussuunnitelmat.

[https://syrjinta.fi/documents/25249352/42722630/Kannanotto+suositukseen+Helsingin+poliisilaitoksen+romaneihin+kohdistaman+en-naltaest%C3%A4mis-+ja+tiedonkeruuoperaation+johdosta+\(pdf\).pdf/22c870f5-3007-1696-db9f-e65688db0040/Kannanotto+suositukseen+Helsingin+poliisilaitoksen+romaneihin+kohdistaman+en-naltaest%C3%A4mis-+ja+tiedonkeruuoperaation+johdosta+\(pdf\).pdf?version=1.1&t=1640079768837](https://syrjinta.fi/documents/25249352/42722630/Kannanotto+suositukseen+Helsingin+poliisilaitoksen+romaneihin+kohdistaman+en-naltaest%C3%A4mis-+ja+tiedonkeruuoperaation+johdosta+(pdf).pdf/22c870f5-3007-1696-db9f-e65688db0040/Kannanotto+suositukseen+Helsingin+poliisilaitoksen+romaneihin+kohdistaman+en-naltaest%C3%A4mis-+ja+tiedonkeruuoperaation+johdosta+(pdf).pdf?version=1.1&t=1640079768837)

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanotto suosituksineen Helsingin poliisilaitoksen romaneihin kohdistaman ennaltaestämis- ja tiedonkeruuoperaation johdosta

Julkaistu:

13.01.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/yk-kansalaisoikeuksia-ja-poliittisia-oikeuksia-koskeva-kansainvalinen-yleissopimus-ihmisoikeuskomitean-loppupäätelmät

Otsikko:

YK; Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus; ihmisoikeuskomitean loppupäätelmät

Ingressi:

Olimme mukana viime vuonna maaliskuussa Suomen valtuuskunnassa seitsemännen määräaikaisraportin kokouksissa. Tässä on Ulkoministeriöstä YK:n ihmisoikeuskomitean loppupäätelmät suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanosta Suomessa.

Sisältö:

Loppupäätelmät Suomen seitsemännessä määräaikaisraportista 1. Ihmisoikeuskomitea käsitteli Suomen seitsemännen määräaikaisraportin (CCPR/C/FIN/7) 3758., 3759. ja 3760. kokouksissaan (ks. CCPR/C/SR.3758, CCPR/C/SR.3759 ja CCPR/C/SR.3760), jotka pidettiin 2., 3. ja 4.maaliskuuta 2021. Kokoukset pidettiin ensimmäistä kertaa virtuaalisesti koronaviruspandemian (covid-19) vuoksi. Komitea hyväksyi nämä loppupäätelmät 3774. kokouksessaan, joka pidettiin 23. maaliskuuta 2021. A. Johdanto 2. Komitea ottaa myönteisesti vastaan Suomen seitsemännen määräaikaisraportin ja siinä annetut tiedot. Komitea arvostaa mahdollisuutta käydä jälleen rakentavaa vuoropuhelua sopimusvaltion valtuuskunnan kanssa toimista, joihin raportointikaudella on ryhdytty yleissopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi. Komitea kiittää sopimusvaltiota tämän kirjallisista vastauksista (CCPR/C/FIN/7) raportointia edeltävään kysymyslistaan (CCPR/C/FIN/QPR/7) ja näitä vastauksia täydentävistä valtuuskunnan

suullisista vastauksista sekä komitealle kirjallisesti annetuista tärkeistä lisätiedoista. B. Myönteiset näkökohdat 3. Komitea pitää myönteisenä, että sopimusvaltio on toteuttanut seuraavat lainsäädäntö- ja politiikkatoimet: (a) yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), hyväksytty vuonna 2014, ja yhdenvertaisuusvaltuutetun viran sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan perustaminen; (b) naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muutokset (1329/2014) vuonna 2014; (c) laki tiedustelutoiminnan valvonnasta (121/1019) ja 1. helmikuuta 2019 tehdyt eduskunnan työjärjestyksen (123/2019) muutokset, joilla säädettiin tiedusteluvalvontavaltuutetun viran ja tiedusteluvalvontavaliokunnan perustamisesta sekä siviili-että sotilastiedustelun valvontaa varten; (d) laki Syyttäjälaitoksesta (32/2019), jolla varmistetaan syyttäjien täysimääräinen riippumattomuus ja itsenäisyys; (e) toinen kansallinen perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelma kaudelle 2017-2019; (f) tasa-arvo-ohjelma kaudelle 2016-2019; (g) ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma kaudelle 2016-2017; (h) Merkityksellinen Suomessa -toimintaohjelma vihapuheen ja rasismien estämiseksi ja yhteiskunnallisen osallisuuden edistämiseksi, vuonna 2016; (i) naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen toimeenpanosuunnitelma kaudelle 2018-2021; (j) kansallinen romanipoliittinen ohjelma kaudelle 2018-2022, vuonna 2018; (k) vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen täytäntöönpanon toimintaohjelma, vuonna 2018; (l) toimintasuunnitelma lesbo-, homo- ja biseksuaalien sekä trans- ja intersukupuolisten yhdenvertaisten mahdollisuuksien saavuttamiseksi Ahvenanmaan yhteiskunnassa kaudelle 2019-2025, vuonna 2019.

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

24.01.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/ronk-mukaan-olenantirasisti-kampanjaan

Otsikko:

RONK mukaan #olenantirasisti kampanjaan

Ingressi:

Oikeusministeriön ja yhdenvertaisuusvaltuutetun Olen antirasisti -kampanjalla aktivoidaan ihmisiä ja organisaatioita tekemään konkreettisia antirasistisia tekoja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Sisältö:

Kampanjan ensimmäinen osa toteutettiin alkusyksystä ja toinen osa käynnistyy tänään 24.1.2022. Nyt jatketaan keskustelua rasismin vaikutuksista yhteiskunnassa sekä visioidaan antirasistista tulevaisuutta, jota rakennetaan yhdenvertaisuutta edistävien tekojen avulla.

Rasismi vaikuttaa läpileikkaavasti koko yhteiskunnassa ja sen poistamiseksi tarvitaan jokaista. Antirasistisen tulevaisuuden rakentaminen vaatii myös jatkuvaa toimintaa. Olen antirasisti -kampanjan toisessa osassa kannustetaan pohtimaan, miltä antirasistinen tulevaisuus näyttäisi, ja mitä se käytännössä tarkoittaisi. Millaista olisi esimerkiksi asua Suomessa, jossa ihonväri tai nimi eivät vaikuttaisi työnhakuun tai asunnon saantiin? (Oikeusministeriö)

Linkit:

<https://oikeusministerio.fi/-/antirasistista-tulevaisuutta-luodaan-teo-illa-antirasistisessa-tulevaisuudessa-nimi-ei-vaikuta-tyonhakuun>

Julkaistu:

26.01.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/stm-tiedote-lasten-ja-nuorten-ideointikampanjan-aanestys-alkaa

Otsikko:

STM TIEDOTE Lasten ja nuorten ideointikampanjan äänestys alkaa

Ingressi:

Lapset ja nuoret voivat nyt äänestää ideoista lasten ja nuorten oikeuksien vahvistamiseksi. Lasten ja nuorten ideointikampanja on osa Suomen ensimmäisen kansallisen lapsistrategian toimeenpanoa. Tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio toimii kampanjan suojelijana

Sisältö:

"Lasten ja nuorten äänen kuuleminen edistää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta, tarjoten kokemuksen siitä, että omilla ajatuksilla on merkitystä ja vaikuttavuutta. Ajassamme, jossa aivan liian moni lapsi kokee syrjäytyvänsä itseään koskevasta päätöksenteosta, on kansalliseen lapsistrategiaan kuuluva, kuulluksi tulemisen tunnetta vahvistava ideointikampanja arvokas ja tarpeellinen hanke", toteaa kampanjan suojelija tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio.

Lapsia ja nuoria pyydettiin mukaan ideoimaan, mitä pitäisi tehdä, jotta lapsen oikeudet tunnettaisiin paremmin ja niitä noudettaisiin kaikkien lasten elämässä. Lasten ja nuorten ideoita saatiin todella hyvin. Kaikki saadut ideat on käyty läpi ideointikampanjan raadin kanssa ja raatilaiset ovat valinneet jatkoon menneet ideat. Nyt näistä kolmestatoista toteuttamiskelpoisesta ideasta alkaa lasten ja nuorten äänestys.

"Kiitos paljon kaikille lapsille ja nuorille, jotka olette

lähettäneet ideoita. Niitä oli paljon ja ne kaikki olivat todella hyviä. Kaikkia ei voida tässä vaiheessa toteuttaa, mutta olemme ottaneet lähetetyt viestit ja ideat talteen ja niitä viedään eteenpäin mahdollisesti muillakin tavoin. Raati valitsi nyt lasten ja nuorten äänestykseen ne ideat, jotka kohdistuvat lapsiin ja nuoriin mahdollisimman laajasti ja yhdenvertaisesti, ja ne on mahdollista toteuttaa vuoden 2022 aikana", kertoo lapsistrategian pääsihteeri Johanna Laisaari.

Äänestys järjestetään 26.1.-9.2.2022. Äänestämään pääsee kansallisen lapsistrategian kotisivulla.

Lasten ja nuorten äänestyksen pohjalta valitaan 2-6 ideaa, jotka toteutetaan osana kansallisen lapsistrategian toimeenpanoa vuoden 2022 aikana.

Äänestyksen tulos julkistetaan 14.2.2022 klo 9.30-10.30 Valtioneuvoston Youtube-kanavalla. Tilaisuuden juontaa Jussi-Pekka Rantanen ja juhlassa vierailee etäyhteydellä Ansa Kynttilä. Tilaisuudessa esiintyy myös Shed Helsingin musiikkiteatterin lapset ja nuoret.

Lisätietoja Kansallisen lapsistrategian pääsihteeri Johanna Laisaari, p. 029 516 1177, johanna.laisaari@gov.fi Kansallisen lapsistrategian asiantuntija Laura Saarinen, p. 029 516 3352, laura.e.saarinen@gov.fi

<https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsistrategia/lapset-ja-nuoret/aanesta/> Osallisuuskampanja: Lapsi tai nuori, äänestä suosikkiasi ja edistä lapsen oikeuksia <https://youtu.be/9pyo-KWIRwl> Kansallisen lapsistrategian osallisuuskampanjan ideoiden julkistaminen 14.2.2022

Julkaistu:

11.02.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/syksyn-2021-teemana-romanipolitiikka-ja-osallisuus

Otsikko:

SYKSYN 2021 TEEMAT: Romanipolitiikka ja osallisuus

Ingressi:

Syksyn 2021 aikana kokoustettiin kaikkien tahojen kanssa edelleen sähköisesti, etäältä, pääasiallisesti Teamsin välityksellä.

Yhteydenpito romaniväestön ja muiden tahojen kanssa on ollut säännöllistä ja aktiivista. Fyysisten tapaamisten puuttumisen myötä yhteydenottamisen kynnys on selkeästi madaltanut ja palaverien järjestäminen eri tahojen kanssa lyhyelläkin varoitusajalla on ollut helppoa ja toimivaa.

Sisältö:

Syksyn 2021 aikana kokoustettiin kaikkien tahojen kanssa edelleen sähköisesti, etäältä, pääasiallisesti Teamsin välityksellä.

Yhteydenpito romaniväestön ja muiden tahojen kanssa on ollut säännöllistä ja aktiivista. Fyysisten tapaamisten puuttumisen myötä yhteydenottamisen kynnys on selkeästi madaltanut ja palaverien järjestäminen eri tahojen kanssa lyhyelläkin varoitusajalla on ollut helppoa ja toimivaa.

Romaniväestöä kutsuttiin säännöllisesti mukaan RONKin työhön yhdessä työstämään lausuntoja ja kannanottoja. Osallisuus, osallistuminen ja romanipolitiikkaan vaikuttaminen onnistui hyvin syksyn aikana.

Syksyn kantavana teemana olivat Suomen romanipolitiikka ja

osallisuus. Syksyllä käynnistettiin Romanipoliittisen ohjelman ROMPO2 (2018-2022) loppuraportin aineiston keruu sekä uuden ohjelman vuosille 2023-2030 'ROMPO3 tulevaisuuden muistelu' työpajat, joiden järjestelyistä päävastuu oli THL:llä. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 100 henkilöä.

RONK, Työvaliokunta, LIEPO kokoukset syksyllä

Ronkin sekä työvaliokunnan kokouksia, kumpiakin, pidettiin kaksi syksyn aikana.

Liepon (AVI, STM + THL/ROMPO) kokouksia pidettiin 9, näiden lisäksi pidettiin useita sekä sähköisiä- että puhelinpalavereja eri kokoonpanoilla tarpeen mukaan.

Liitteet:
1261003

Julkaistu:

21.02.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/uusi-selvitys-romanilasten-ja-nuorten-hyvinvoinnista-ja-oikeuksien-toteutumise
sta

Otsikko:

Uusi selvitys romanilasten ja -nuorten hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta

Ingressi:

Lapsiasiavaltuutetun toimisto ja kansallinen lapsistrategia käynnistävät selvitystyön romanilasten ja -nuorten hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta Suomessa. Aihetta tarkastellaan lasten ja nuorten näkökulmista. Selvitystä toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriössä toimivan romaniasiain neuvottelukunnan (RONK) kanssa

Sisältö:

- YK:n lapsen oikeuksien komitea on päätelmissään todennut, että Suomen tulee ottaa romanilasten oikeudet aiempaa paremmin huomioon. Lasten oikeuksien toteutumisesta on meillä hyvin vähän tietoa, lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarinen kertoo.

Lapsiasiavaltuutetun toimistossa romanilasten näkemyksiä ja elämää on selvitetty yli kymmenen vuotta sitten. Tällöin lapset ja nuoret pohtivat haastatteluissa esimerkiksi sitä, miten oman romani-identiteetin voi säilyttää vahvana suomalaisen yhteiskunnan tarjoamissa raameissa, mitä hyvä elämä on ja millaista sen haluaisi olevan. Nyt käynnistettävä selvitys on osa kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmaa ja sen rahoittama

Linkit:

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/uusi-selvitys-romanilasten-ja--nuorten->

hyvinvoinnista-ja-oikeuksien-toteutumisesta?publisherId=17712812&r
eleasId=69932669

Julkaistu:

03.03.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kysely-vihapuheesta-ja-hairinnasta-vahemmistoryhmille

Otsikko:

Kysely vihapuheesta ja häirinnästä vähemmistöryhmille

Ingressi:

Owal Group toteuttaa oikeusministeriön toimeksiannosta seurantaselvityksen erityisesti vähemmistöryhmien kokemasta vihapuheesta ja häirinnästä sekä näiden vaikutuksista turvallisuuden tunteeseen. Kyselyyn vastataan maaliskuun aikana.

Sisältö:

Kohderyhmät ja tavoitteet

Kohderyhmiä ovat erityisesti vieraskieliset, ulkomaan kansalaiset ja maahanmuuttotautaiset, romanit, saamelaiset, suomenruotsalaiset, vammaiset, uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvat sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat henkilöt. Jos kuulut selvityksen kohderyhmään, pyytäisimme sinua jakamaan omia kokemuksiasi. Erityisesti haluaisimme tietää, oletko itse nähnyt tai kokenut häirintää tai vihapuhetta ja minkälaisia vaikutuksia tällä on ollut sinulle tai läheisillesi. Tiedon avulla voidaan suunnitella toimenpiteitä vihapuheen ja häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Häirintä ja vihapuhe

Häirinnällä tarkoitamme esimerkiksi halventavaa, nöyryyttävää tai loukkaavaa puhetta, sähköpostiviestejä tai eleitä. Vihapuheella tarkoitamme tässä kyselyssä julkisesti (esimerkiksi julkisella

paikalla, internetissä tai tiedotusvälineissä) esitettyä ilmaisua tai puhetta, jolla levitetään, yllytetään, ylläpidetään tai oikeutetaan vihaa esimerkiksi vähemmistöjä kohtaan. Tyhjentävää määrittelyä häirinnälle ja vihapuheelle ei ole olemassa. Sinä itse määrittelet vihapuheen tai häirinnän - eli minkälaiset ilmaisut tai eleet olet kokenut loukkaavana, vihamielisenä tai uhkaavana. Nämä ovat voineet vaikuttaa esimerkiksi omaan turvallisuuden tunteeseesi.

Kokemusten jakaminen

Voit kertoa omista kokemuksistasi joko sähköisessä kyselyssä tai haastattelussa.

Sähköinen kysely: Sähköiseen kyselyyn pääset vastaamaan maaliskuun 2022 ajan. Vastaaminen on mahdollista suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Kyselyyn voit vastata riippumatta siitä, oletko kokenut häirintää tai vihapuhetta vai et. Vastaaminen vie noin 10-30 minuuttia.

Suomenkielinen linkki kyselyyn: <https://fi.research.net/r/vipu2022fi>
<https://fi.research.net/r/vipu2022fi>

Ruotsinkielinen linkki kyselyyn: <https://sv.research.net/r/vipu2022sv>
<https://sv.research.net/r/vipu2022sv>

Englanninkielinen linkki kyselyyn: <https://fi.research.net/r/vipuen>
<https://fi.research.net/r/vipuen>

Haastattelu: Mikäli olet kokenut häirintää tai vihapuhetta, voit ilmoittautua myös haastatteluun. Haastatteluissa keskustelemme tarkemmin siitä, minkälaista vihapuhetta tai häirintää olet kokenut ja minkälaisia vaikutuksia sillä on ollut sinulle tai läheisillesi. Haastattelu toteutetaan joustavasti omien aikataulujesi mukaan joko puhelimitse, Teams-yhteydellä tai kasvotusten. Haastatteluun voit ilmoittautua myös ottamalla suoraan yhteyttä selvityksen tekijään maaliskuun aikana.

Kyselyvastauksia ja haastatteluja käsitellään luottamuksellisesti eikä niitä luovuteta muille tahoille. Vastauksia hyödynnetään vain selvityksen raportin laadinnassa. Kiitämme sinua lämpimästi jo etukäteen kokemustesi jakamisesta!

Annamme mielellämme lisätietoja selvityksestä, kyselystä ja haastatteluista!

Laura Jauhola Manager, Owl Group Oy

050 443 1841 laura@owalgroup.com

Oikeusministeriön yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Katriina

Nousiainen

katriina.nousiainen@gov.fi 029 515 0275

Julkaistu:

11.03.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/tiedote-11.3.2022-suomen-romanit-ovat-huolissaan-ukrainan-romanien-tilanteesta

Otsikko:

TIEDOTE 11.3.2022 Suomen romanit ovat huolissaan Ukrainan romanien tilanteesta

Ingressi:

Ukrainassa syttyi sota 24.2.2022. Olemme seuranneet sodasta kertovia uutisia ja olemme kauhuissamme tilanteesta, joka vaikuttaa kaikkialla maailmassa. Sota herättää pelkoa ja epävarmuuden tunnetta tulevaa kohtaan.

Sisältö:

TIEDOTE 11.3.2022

Suomen romanit ovat huolissaan Ukrainan romanien tilanteesta

Ukrainassa syttyi sota 24.2.2022. Olemme seuranneet sodasta kertovia uutisia ja olemme kauhuissamme tilanteesta, joka vaikuttaa kaikkialla maailmassa. Sota herättää pelkoa ja epävarmuuden tunnetta tulevaa kohtaa.

Sodan jalkoihin ovat joutuneet kaikki Ukrainassa asuvat ja ihmiset pyrkivät pakenemaan sieltä ja etsimään turvaa myös muualta Euroopasta.

Ukrainassa asuu myös romaneita ja heidän uskotaan olevan maan syrjäytynein vähemmistöryhmä. Syrjäytymisen kierre on vaivannut Ukrainan romaniyhteisöjä sukupolvien ajan ja sillä on pitkä historia vainosta, sorrosta, hyväksikäytöstä ja assimilaatioista useiden hallintojen aikana. Riippumattomien tahojen arvioiden mukaan Ukrainassa saattaa asua 200 000 - 400 000 romania. Eniten

romaniyhteisöjä on Karpaattien, Odessan ja Kharkivin alueilla.

Monet Ukrainan romanit viettävät koko elämänsä ilman henkilöllisyystodistusta tai rekisteröintiä. Arvioiden mukaan 'paperittomia' on noin 35 000. Tämä näkymättömyys paperilla lisää heidän poissulkemistaan ja yhteiskunnasta eristämistään sekä vähentää samalla heidän osallisuutta ja kaikille kuuluvien ihmisoikeuksien toteutumista.

Ukrainan romaniväestön kohtelusta on uutisoitu jonkin verran ja niissä on tullut esille syrjintää, jota on vaikea ymmärtää tilanteessa, jossa jokainen sotaa pakeneva on hädässä ja avuntarvitsija.

Olemme huolissamme siitä, että syrjintä nostaa päätänsä tilanteessa, sodassa, jossa jokaisen ensisijainen tarve on hakea turvaa ja varmistaa, että oma perhe ja läheiset pysyvät elossa.

On tärkeätä varmistaa se, että avun saaminen on tasapuolista riippumatta siitä, mikä on avuntarvitsijan tausta.

Helsingissä 11.3.2022
Romaniasiain neuvottelukunta

Julkaistu:

18.03.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/rasisminvastainen-viikko-21.-27.3.2022

Otsikko:

Rasisminvastainen viikko 21.-27.3.2022

Ingressi:

14-vuotias oululainen Monica Lindgren piirsi teemaviikkoon sopivia kuvia. Lue Monican ajatuksia syrjinnästä, sen tunnistamisesta sekä vaikuttamisesta. "Syrjintään pitää puuttua kunnolla sekä saada se loppumaan."

Sisältö:

Olen Monica Lindgren, 14 v. Olen 8. luokalla ja käyn Oulun kristillistä koulua.

Minulta kysyttiin, haluaisinko tehdä rasisminvastaiselle viikolle kantaa ottavia piirustuksia. Minusta rasisminvastainen toiminta on tärkeää. Harrastan piirtämistä ja on kiva, että voin näin osallistua. Piirustuksillani haluan tuoda esille, kuinka vakavasta asiasta on kyse ja toivon että piirustukset herättävät ihmisiä tunnistamaan ympärillä olevan syrjinnän.

Olen itsekin kokenut syrjintää ja nähnyt kuinka ympärilläni olevia ihmisiä on syrjitty. Syrjintään pitää puuttua kunnolla sekä saada se loppumaan. Minulle on tärkeää että kaikki ovat yhdenvertaisia. Piirustusteni tarkoitus on herättää ihmisiä ajattelemaan, että romaneilla voi olla vaikeaa pärjätä ja menestyä.

Minua huolettaa, ja herää paljon eri kysymyksiä, miksi minä saatan isolla todennäköisyydellä joutua kokemaan syrjintää taustani vuoksi.

Olen ylpeä taustastani. Toivoisin että ihmiset näkisivät romanit aivan samanlaisena kuin muutkin ihmiset.

Me olemme ihan tavallisia ihmisiä samoin kun kaikki muutkin vaikka pukeudummekin eri tavalla tai kulttuurimme on erilaista. Olemme kaikki ihmisiä ja kaikki ansaitsemme tasa-arvoa.

Terveisiä kaikille nuorille, pysykää vahvana!

Rasisminvastainen viikko 21.-27.3.2022

Kansainvälistä päivää rotusyrjinnän poistamiseksi vietetään 21. maaliskuuta. Vuonna 1960 tänä samana päivänä sattui merkittävä tapaus Etelä-Afrikassa: poliisi avasi tulen ja tappoi 69 rauhanomaisen mielenosoituksen osanottajaa Sharpevillella. Vuonna 1966 YK:n yleiskokous julisti päivän kansainväliseksi rotusyrjinnän vastaiseksi päiväksi, ja kehotti kansainvälistä yhteisöä lisäämään ponnistuksiaan kaiken rotusyrjinnän poistamiseksi. Päivästä alkaa myös rasisminvastainen viikko.

Rasisminvastaisen viikon pääviesti tänä vuonna on Tunnista, tiedosta, toimi

<https://www.punainenristi.fi/rasisminvastainen-viikko/rasisminvastaiset-ohjeet-jokaiselle/>

Sosiaalisessa mediassa tunnisteet:

#Rasisminvastainenviikko #VeckanMotRasism #WeekAgainstRacism

Julkaistu:

23.03.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/tervetuloa-romforum-esityksen-tiedotustilaisuuteen-6.4.-kajaaniin

Otsikko:

Tervetuloa RomForum -esityksen tiedotustilaisuuteen 6.4. Kajaaniin

Ingressi:

TERVETULOA ROMFORUM -ESITYKSEN TIEDOTUSTILAISUUTEEN 6.4.2022 klo 13-15.30 Kajaanin kaupunginteatteriin (Kauppakatu 14). Samalla juhlistamme kakkukahvein 8.4. vietettävää kansainvälistä romanipäivää.

Sisältö:

RomForum -esitys kutsuu pohtimaan mitä meissä tapahtuu, kun kohtaamme erilaisuutta. Mikä on erilaisuutta aikana jolloin yhdenvertaisuudesta puhutaan enemmän kuin koskaan? Miten yhdenvertaisuus toteutuu työelämässä ja millä tavoin se tulee näkyväksi yhteiskuntamme rakenteissa?

Linkit:

<https://www.kajaaninteatteri.fi/ohjelmisto/forumteatteri/>

Liitteet:

1261003, 1261003

Julkaistu:

29.03.2022

Omistaja:

Romaniasian neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/vaino-lindberg-romanipolitiikan-moniottelija-menehtyi-14.3.2022

Otsikko:

Väinö Lindberg - romanipolitiikan moniottelija menehtyi 14.3.2022

Ingressi:

Sosiaalineuvos, pastori Väinö Lindberg menehtyi 83 vuoden ikäisenä, 14.3.2022. Hän oli syntynyt 22.3.1938 Hämeenlinnassa. Romaniväestö menetti keskuudestaan suurmiehen, auktoriteetin, edunvalvojan, jonka elämäntyö teki jokaiseen suuren vaikutuksen.

Sisältö:

Lindbergin panos tulee näkymään vielä pitkään suomalaisessa romanipolitiikassa. Muistoissa säilyy myös kuva miehestä, joka koskaan ei kulkenut hädänalaisten ihmisten ohi, ojentamatta heille auttavaa kättään. Hän oli aina valmis auttamaan ja tukemaan kanssaihmiään.

Väinö Lindbergiä, suomalaisen romanipolitiikan raskaan sarjan ottelijaa, jäävät kaipaamaan Romano Missio ry, Romaniasian neuvottelukunta sekä laaja ystävien ja yhteistyötahojen joukko. Lähimpien suurta surua kantavat Tuula-vaimo, poika ja lastenlapset sekä sisarukset ja omaiset perheineen.

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

05.04.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kansainvalinen-romanipaiva-8.4.2022

Otsikko:

Kansainvälinen romanipäivä 8.4.2022

Ingressi:

Kansainvälinen romanipäivä on saanut alkunsa 50 vuotta sitten Lontoossa vuonna 1971 pidetystä romanien ensimmäisestä kansainvälisestä kongressista (maailman kongressi), jonka avajaispäivää 8.4. on vuodesta 1990 lähtien vietetty kansainvälisenä romanipäivänä (International Roma Day).

Sisältö:

Kansainvälisen romanipäivän tarkoituksena on romanien kulttuurin ja kielen kunnioittaminen osana eurooppalaista kulttuuriperintöä. Tämä päivä lisää romanien näkyvyyttä niin Suomessa (kuin kaikkialla Euroopassakin), kiinnittää pääväestön ja päättäjien huomiota romanien omiin vahvuuksiin ja liittää yhteen eurooppalaisia romaneja vaikuttamaan yhdessä.

MIKKELI, Mikkelin tuomiokirkko, Ristimäenkatu 2 a 10.4.2022 klo 10.00 - 11.30

https://www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi/tapahtumat/2022-04-10/sa_najumalanpalvelus-romanien-kirkkopyha-striimataan Sanajumalanpalvelus - Romanien kirkkopyhä

https://www.youtube.com/watch?v=SwHwUtlH_Yk Striimataan

Tervetuloa palmusunnuntain jumalanpalvelukseen tuomiokirkkoon

Romanien kansallispäivän kirkkopyhä.

Kirkkokahveilla tervehdyksiä ja musiikkia.

Pyhäpäivä: Palmusunnuntai

Liturgi: Markku Liukkonen

Kanttori: Mikko Kallio

Saarna: Henry Hedman

Musiikkiryhmä: Romanien lauluryhmä, Janne Blomerus

Kolehti: Romanityölle Rom Mikkelin ry kautta

Avustamassa paikallisia romaneja ja lauluryhmä.

Kirkossa kahvit ja yhteistä jakamista.

MIKKELI, Mikkelin Helluntaiseurakunnassa, Porrassalmenkatu 57
10.4.2022, klo 15

Ote elämään -tilaisuus

Jatkamme päivän juhlistamista yhteiskristillisessä, kaikille avoimessa

tilaisuudessa Mikkelin Helluntaiseurakunnassa, missä järjestetään
nuorille suunnattu

Ote elämään -tilaisuus. Opettajana Kyösti Florin.

Mukana järjestelyissä: AVI, Itä-Suomen alueellinen romaniasiain
neuvottelukunta, Rom-Mikkeli ry, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta,
Mikkelin Helluntaiseurakunta, Romanit ja kirkko -neuvottelukunta.

Lisätietoja: Markku Liukkonen, p. 0400 143 431.

Lämpimästi tervetuloa!

VANTAA, Tikkurilan kirkko, Asematie 12 a
<https://www.vantaanseurakunnat.fi/uutiset/-/news/100366629/>

Kansainvälisenä romanipäivänä 8.4.2022 juhlakonsertti Tikkurilan kirkossa Vantaalla

Kello 18 alkavan konsertin esiintyjät ja musiikki ovat romanitaustaisia. Muusikko Valfrid Åkerlundin kokoama ohjelma käsittää suuren kuoron ja eri artistien esittämää musiikkia. Ohjelmistossa on sekä perinteisempää että uudempaa romanimusiikkia ja konsertissa kuullaan myös romanien kansallislaulu Gelem, gelem.

Konsertissa voi osallistua keräykseen, jonka varat lahjoitetaan Ukrainan romanien hyväksi Fidan kautta.

OULU, Karjasillan kirkossa, Nokelantie 39 8.4.2022 klo 18 Romanien kansainvälisen päivän juhla
/documents/1261003/0/Kv.romanip%C3%A4iv%C3%A4n+juhla+8.4.2022%2C+OULU.jpg/6d3db84e-6157-607c-7ab4-1c4b74fa634a?t=1649143045698 (poster)

Konsertissa voi osallistua keräykseen, jonka varat lahjoitetaan Ukrainan romanien hyväksi Fidan kautta.

HELSINKI, Diakonissalaitos, Alppikatu 2 7.4.2022 klo 18.
Diakonissalaitoksen Yhdessä elämisen illan erikoisvieraina ovat ukrainalaiset ihmisoikeusaktivistit Yulia ja Zola Kondur. Samalla on mahdollisuus nauttia Miritza Lundbergin ja Merts Lindgrenin musiikista.

Yulia ja Zola Kondur ovat paitsi äiti ja tytär, myös Diakonissalaitoksen pitkäaikaisen yhteistyökumppanin Roma Women Fund Chiriclin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Naiset kertovat tapahtumassa tuoreita kuulumisia Ukrainan romanivähemmistön tilanteesta sodan jaloissa ja siitä, miten esimerkiksi hätäapu toimitetaan perille sitä eniten tarvitseville.

Kondurin perhe on tehnyt merkittävää työtä romanien oikeuksien edistämiseksi Ukrainassa vuosikymmenten ajan. Sodan sytyttyä Roma Women Fund Chiricli on keskittynyt hätäavun toimittamiseen vaikeimmassa asemassa oleville vähemmistöille Ukrainassa. Chiricli myös seuraa romanien ihmisoikeustilannetta Ukrainassa ja sieltä paetessa.

Lämpimästi tervetuloa!

Linkki tapahtumaan:

<https://www.facebook.com/events/1372524319835993/1372526579835767/>
<https://www.facebook.com/events/1372524319835993/1372526579835767/>

HUOMIO: käynti kirkkoon on etelästä junaradan puolelta, parkkipaikan kautta. Valitettavasti käynti ei pääarakennuksen remontin vuoksi ole esteetön, vaan kirkkoon on tultava pääportaita.

OULU, Vuolle-talon Virta-olohuone, Pikku-liikan katu 6 6.4.2022 klo 16-19 Romanikahvila

/documents/1261003/0/Kv.romanip%C3%A4iv%C3%A4%C3%A4n+liittyen+6.4.2002+Romanikahvila%2C+Vuolle-talo%2C+OULU.jpg/1989047e-6001-1984-58d0-a4ea8f7f1ce1?t=1649142992371 (poster)

Ohjelmassa romanikulttuuriluento, kahvittelua ja musiikkia.

HELSINKI, Pasilan kirjasto, Kellosilta 9

[https://www.helmet.fi/fi-FI/Kirjastot_ja_palvelut/Pasilan_kirjasto/Tapahtumat/Romanimusiikin_ja_kulttuurin_ilta\(233632\)](https://www.helmet.fi/fi-FI/Kirjastot_ja_palvelut/Pasilan_kirjasto/Tapahtumat/Romanimusiikin_ja_kulttuurin_ilta(233632)) 6.4.2022 klo 18.00 - 20.00 Romanimusiikin ja -kulttuurin ilta

Mustalaismusiikkia. Taiteilija Valfrid Åkerlundin ja Hilkka Lindgrenin taideteoksia. Muotinäytös: Romanimuoti ennen ja nyt. Monimuotoinen Suomi - kaikki, mitä olet halunnut tietää romaneista - osallistava luento.

Tapahtuma on osa kansainvälistä 8.4. romanipäivää.

Ohjelma striimataan Romaninuorisotyön Facebook-sivulle.

HELSINKI, Suomen Romanifoorumi, Palkkatilankatu 1-3, liiketila 5. Tule viettämään kv. romanipäivää Suomen Romanifoorumin tiloihin Pasilaan.

/documents/1261003/0/Kv.romanip%C3%A4iv%C3%A4+Romanifoorumilla%2C+HELSINKI+8.4.2022.jpg/9f451bb7-1dec-ebdc-26d4-8d87c6f50815?t=1649143204972 (poster)

Kahvipannu on kuumana klo 11-15

Romanilippu Romanilippu ei ole kansallista alkuperää osoittava tunnus. Romanilippu suunniteltiin jo vuonna 1933 ja hyväksyttiin vuoden 1971 kongressissa.

Lipun yläosa: sininen symboloi taivasta, vapautta, hengellisyyttä ja ikuisuutta. Lipun alaosa: vihreä symboloi luontoa, maata. Lipun keskellä punainen 16-puolainen pyörä muistuttaa Intian lipun chakraa

ja muistuttaa siten romanien alkuperästä, kärrynpyörä symboloi hevosten vetämiä vankkureita, matkustamista.

Romanihymni Gelem Gelem (Kuljen, kuljen) on Žarko Jovanovićin säveltämä

Suomen romanit ovat suomalainen perinteinen etninen vähemmistö ja he ovat suomalaisia, Suomen kansalaisia. Suomalaiset romanit ovat aktiivisesti mukana rakentamassa suomalaista yhteiskuntaa.

Latšo internationaalo romanengo diives tumenge! Hyvää kansainvälistä romanipäivää!

Julkaistu:

07.04.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romanipuheenvuoro-antisemitismin-torjunta-suomessa-ja-euroopassa-tilaisuudessa
-6.4.2022

Otsikko:

Romanipuheenvuoro: Antisemitismin torjunta Suomessa ja Euroopassa - tilaisuudessa

Ingressi:

EU:n antisemitismin torjumisesta vastaava koordinaattori, Katharina von Schnurbein, vieraili Suomessa huhtikuun alussa. Koordinaattorin vierailun yhteydessä Ihmisoikeuskeskus järjesti yhdessä Holokaustin uhrien muisto ry:n kanssa kutsuvierastilaisuuden eduskunnan auditoriossa keskiviikkona 6.4.2022. Tilaisuuden yhteistyötahona toimi myös eduskunnan Israel -ystävyyssryhmä. Romaninäkökulmasta puheen piti Miriam Schwartz, asiantuntija, opetushallitus.

Sisältö:

Ensiksi kiitän mahdollisuudesta lisänäkökulman tuomiseen tänään, kun keskustelemme antisemitismistä ja sen torjunnasta. Olemme yhteisen asian äärellä. Olemme edelleen tilanteessa, että tämänkaltaisia tilaisuuksia on tarpeen järjestää. Tärkeää ja ajankohtaista, mutta kuitenkin surullista. Juutalaiset ja romanit jakoivat lähihistoriamme kauhistuttavimman kohtalon eli Holokaustin toisen maailmansodan aikana. Romanian kansanmurha kuitenkin unohdettiin lähes täysin toisen maailmansodan päättymisen jälkeen.

Koko Miriamin puheenvuoro linkistä. Puheen lopussa on linkki videoon, jossa kerrotaan mitä antigypsyism (romanivastaisuus) on.

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

08.04.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kansainvalinen-romanipaiva-yhdistaa-romanit-yli-rajojen

Otsikko:

Kansainvälinen romanipäivä yhdistää romanit yli rajojen

Ingressi:

Kaksi viime vuotta ovat olleet poikkeuksellisia myös romaneille. Olemme eläneet rajoitusten keskellä arkipäivää kukin tahoillamme, mutta siitä huolimatta romanityö on jatkunut niin kotimaassa kuin Euroopan tasolla keskeytyksettä. Käyn tässä kirjoituksessa läpi ajankohtaisia asioita Suomessa ja Euroopassa. Kirjoitukseni lopuksi pohdin lyhyesti yleistä tilaa romaniasioden hoidossa niin demokratian kuin yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Sisältö:

Ajankohtaista Suomessa

Euroopan komissio hyväksyi lokakuussa 2020 EU:n strategisen puiteohjelman 2020-2030 romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta. Komissio on esittänyt jäsenvaltioille uusia tavoitteita ja suosituksia ja Suomi on hyväksynyt ne. Suomessa käynnistettiin vuosien 2018-2022 Romanipoliittisen ohjelman raportointi viime vuonna ja uuden ohjelman (Rompo3) työstäminen vuosille 2023-2030 on myös käynnissä. Molemmat tehdään yhteistyössä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), sosiaali- ja terveysministeriön, romanien ja sidosryhmien kanssa. Uusi ohjelma käynnistyy vuoden 2023 alussa.

Lapsiasiavaltuutetun toimisto ja kansallinen lapsistrategia käynnistivät tänä keväänä selvitystyön romanilasten ja -nuorten

hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta Suomessa. Edellinen vastaava selvitys on vuodelta 2009.

Opetushallituksessa on käynnissä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella romanikielen elvytyshanke. Elvyttämisen tavoitteena on lisätä kieltä puhuvien määrää, laajentaa kielen käyttöalueita ja lisätä kielen elinvoimaisuutta. Romanikieli on uhanalainen kieli.

Covid-19 ja sen vaikutukset Euroopan köyhimpiin romaniyhteisöihin

Kahtena edellisenä vuotena romaniväestön yhteisenä asiana on ollut Covid-19 ja siitä selviytyminen etenkin ahtaissa ja puutteellisissa asuinolosuhteissa, usein eristetyillä asuinalueilla, elävien köyhien romaniyhteisöjen keskuudessa eri puolella Eurooppaa. Huoli on edelleen olemassa, sillä Covid-19 ei ole väistynyt. Ylisukupolvinen köyhyys ei myöskään ole poistunut.

Pandemian seurauksien raportoiminen, köyhimpien romanien elinolosuhteiden parantaminen, humanitaarisen avun jatkumisen varmistaminen ja turvaaminen sekä ihmisarvoisen elämän saavuttaminen ovat pitkä prosessi. Tässä prosessissa avainasemassa ovat poliitikot, avustusjärjestöt, ihmisoikeusaktivistit sekä rakentava yhteistyö romaniyhteisöjen kanssa.

Sukupuolten tasa-arvo

Sukupuolten tasa-arvoon liittyvät kysymykset ovat ajankohtaisia myös romaniyhteisöissä ja niiden edistäminen vaatii jatkuvia toimia. Euroopassa ajankohtaisia asioita ovat muun muassa lapsi- ja pakkoavioliittojen vastaiset toimet yhteistyössä romaniyhteisöjen kanssa sekä romaninaisten ja -tyttöjen kansalaistoiminnan voimavaraistaminen ja kehittäminen.

Yhteisinä asioina meillä on muun muassa romaniyhteisön sisäiseen lähi- ja perhesuhde-, sekä kunniaväkivaltaan puuttuminen ja niihin liittyviin palveluihin pääsyn varmistaminen. Ajankohtaista on myös intersektionaalisen syrjinnän tunnistaminen ja siihen puuttuminen sekä romanien työmarkkinoille integroitumista tukevien toimien kehittäminen.

Romanilapset Euroopassa

Euroopan köyhimmissä romaniyhteisöissä romanilasten ongelmat ovat suuria ja täältä Suomesta katsottuna järkyttäviä. Romanilasten kerjäämiseen ja ihmiskaupan kitkemiseen tarvitaan järeitä ja tehokkaita toimia. Romanilasten yllidustus lastensuojelulaitoksissa pitää purkaa ja lastensuojelutoiminnan laatua ja syrjimättömyyttä on kehitettävä. Jokaisella lapsella on oikeus laadukkaaseen, kaikille

lapsille suunnattuun opetukseen ja tarvittaessa myös etäopetukseen.

Euroopassa on edelleen maita, joissa on paperittomia romaneja. Heidän kansalaisuuttaan koskevat asiat pitää saada kuntoon ja jokaiselle on saatava myös henkilöllisyys - ja syntymätodistukset. Romanilasten kielellisten ja kulttuurillisten oikeuksien toteutuminen UNESCO:n sopimusten mukaisesti tulee turvata niin, että romanien aineeton ja aineellinen kulttuuriperintö suojellaan ja siirretään tuleville polville. Suomessa Museovirasto on ollut aloitteellinen tässä asiassa yhdessä romanijärjestöjen ja Romaniasiaain neuvottelukunnan kanssa.

Demokratia ja yhdenvertaisuus

Demokratiatilanne on heikentynyt monessa Euroopan maassa. Perus- ja ihmisoikeuksien puolustaminen ja edistäminen on haastavaa johtuen lukuisista ääriliikkeistä, avoimen rasisisesta puhekulttuurista ja populistisesta politikoinnista. Romanivastaisuus "antigypsyism" on rantautunut myös Suomeen ja on nähtävissä räikeimmin sosiaalisessa mediassa.

Romanien oman demokratian vahvistaminen romaniyhteisöjen sisällä ja sen ulkopuolella paikallis-, alue- ja valtakunnantason poliittisessa päätöksenteossa edellyttää panostuksia äänestyskäyttäytymistä kohentaviin toimiin hyödyntäen myös uutta teknologiaa ja digitaalisia palveluita.

Yhdenvertaisuuslainsäädäntö on kunnossa Suomessa. Monissa muissa Euroopan maissa näin ei ole, ja vaikka lainsäädäntö olisikin kunnossa tulee sen toteutumisen seuranta kehittää tehokkaasti kaikkialla Euroopassa. Romaniväestön aktiivisuus, romaninuorten halu vaikuttaa ja viedä asioita eteenpäin sekä yhdessä toimiminen pääväestön kanssa edesauttavat hyvien väestösuhteiden kehittymistä Suomessa ja yhteistyötä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Kansainvälinen romanipäivä 8.4.

Kansainvälisen romanipäivän tarkoituksena on romanien kulttuurin ja kielen kunnioittaminen osana eurooppalaista kulttuuriperintöä. Päivä lisää romanien näkyvyyttä niin Suomessa kuin Euroopassa, kiinnittää pääväestön ja päättäjien huomiota romanien vahvuuksiin ja liittää yhteen eurooppalaisia romaneja vaikuttamaan yhdessä.

Kansainvälinen romanipäivä sai alkunsa Lontoossa vuonna 1971 pidetystä romanien ensimmäisestä maailmankongressista, jonka avajaispäivää 8.4. on vuodesta 1990 lähtien vietetty kansainvälisenä romanipäivänä (International Roma Day).

Tänä vuonna kansainvälisenä romanipäivänä romanien katseet kääntyvät

Ukrainaan, sotaan ja romanivähemmistöön siellä. Halu auttaa on suuri.

Kansainvälisenä romanipäivänä järjestetään tapahtumia eri puolella Suomea ja niistä saa tietoa muun muassa sosiaalisesta mediasta ja romani.fi sivuston kautta.

Hyvää kansainvälistä romanipäivää - Suomen lippu liehuu!

Latšo internationaalo romanengo diives tumenge!

Janette Grönfors Erityisasiantuntija pääsihteeri Sosiaali- ja terveysministeriö Romaniasiaain neuvottelukunta

Julkaistu:

12.04.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/yhdenvertaisuussuunnitelma-ja-romanit-tyokaluja-suunnitteluun-13.5.2022

Otsikko:

Yhdenvertaisuussuunnitelma ja romanit - työkaluja suunnitteluun 13.5.2022

Ingressi:

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisilla on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Tervetuloa webinaariimme romanien asumisen, romanipolitiikan ja yhdenvertaisuussuunnittelun yhdyspinoille.

Sisältö:

Luvassa tietoa, keskustelua ja konkreettisia esimerkkejä näistä kysymyksistä:

Miten valmistetaan tietoon perustuva ja paikallisiin tarpeisiin vastaava yhdenvertaisuussuunnitelma? Minkälaisia työkaluja on olemassa suunnittelun aloittamiseksi, edelleen kehittämiseksi ja prosessin tukemiseksi? Miten siirrytään yleisestä lähestymistavasta yksityiskohtaisempaan suunnitteluun siten, että yksilöiden ja ryhmien taustat ja olosuhteet tulevat huomioiduksi? Miten yhdenvertaisuussuunnittelu saadaan kommunikoidaan lakien, valtakunnallisten toimintaohjelmien ja strategioiden kanssa? Kohderyhmä Tilaisuus on suunnattu kaikille yhdenvertaisuuskysymysten parissa työskenteleville ja aiheesta kiinnostuneille.

Järjestäjät Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Sosiaali- ja terveysministeriö (STM), Kuntaliitto, Yhdenvertaisuusvaltuutetun

toimisto, Oikeusministeriö (OM), Lounais-Suomen aluehallintovirasto.

Linkit:

<https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/8847193>

Julkaistu:

19.04.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/haemme-harjoittelijaa-ronk-ja-vane-

Otsikko:

Haemme harjoittelijaa (RONK ja VANE)

Ingressi:

Haemme harjoittelijaa Romaniasiain neuvottelukuntaan (RONK) ja Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukuntaan (VANE). Tehtäväalueena on yhteiskuntapolitiikka, sosiaalipolitiikka, viestintä, yhdenvertaisuus, ihmisoikeudet, romanipolitiikka, vammaispolitiikka.

Sisältö:

RONK kehittää romanien ja viranomaisten välistä yhteistyötä sekä edistää syrjinnän vastaista työtä ja yhdenvertaisuutta. RONK myös tukee alueellisten romaniasiain neuvottelukuntien toimintaa sekä osallistuu pohjoismaiseen, eurooppalaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön romanien oikeuksien edistämiseksi ja olosuhteiden parantamiseksi.

RONKissa harjoittelija osallistuu ROMPO3 valmistamiseen, toiminnan ja tilaisuuksien suunnitteluun ja käytännön järjestelyihin. Hän avustaa myös neuvottelukunnan lausuntoihin ja muihin tietopyyntöihin vastaamisessa sekä muussa neuvottelukunnan päivittäisessä työssä kuten viestinnässä.

VANE koordinoi YK:n vammaissopimuksen kansallista toimeenpanoa ja vammaisten henkilöiden oikeuksien huomioon ottamista kaikkien hallinnonalojen toiminnassa.

VANEssa harjoittelija osallistuu YK:n vammaisyleissopimuksen kansallisen toimintaohjelman täytäntöönpanoon, materiaalin tuottamiseen, seminaarien ja kokouksien järjestelyihin sekä neuvottelukunnan viestintään liittyviin tehtäviin. Harjoittelija on mukana myös hyvinvointialueiden vammaisneuvostojen käynnistämistä tukevilla tehtävillä.

Virkaan tai tehtävään valittavasta henkilöstä voidaan tehdä hakijan suostumuksella henkilöturvallisuusselvitys (turvallisuusselvityslaki 726/2014). Turvallisuusselvitysmenettelyistä ja selvityksen kohteen oikeuksista löytyy tarkempia tietoja osoitteesta www.supo.fi

Hakijalta odotamme Harjoittelijalta edellytetään kiinnostusta yhdenvertaisuuskysymyksiin, vähemmistöpolitiikkaan ja ihmisoikeuksiin. Tärkeänä edellytyksenä on sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisyys. Toivomme harjoittelijalta organisointikykyä ja hyviä kommunikointitaitoja sekä hyvää englannin kielen taitoa.

Hakijan tulee olla yliopisto-opiskelija. Soveltuvat alat ovat valtiotiede, yhteiskuntatiede, oikeustiede tai muu sopiva ala.

Tehtävän tiedot Tehtävän kesto: Määräaikainen Työaika:
Virastotyöaika 36 t 15 min/vko Tehtävä alkaa: 1.9.2022
Määräaikainen, päättyy: 30.11.2022 Harjoittelu

Tehtävän hakemista koskevat tiedot Hae viimeistään: 15.5.2022 23:59

Linkit:

<https://haku.valtiolle.fi/Public/Assignment.aspx?guidAssignment=867dea61-403f-48c0-affa-e87435585c4e>

Julkaistu:

03.05.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/yhdenvertaisuusvaltuutetun-kertomus-eduskunnalle-2022

Otsikko:

Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2022

Ingressi:

'Yhdenvertaisuuslaki ja sille rakentuva valvontajärjestelmä sisältää välineet syrjintään puuttumiselle. Lain toimivuudesta ja sen puutteista on kertynyt jo paljon tietoa. On ensiarvoisen tärkeää, että vireillä olevassa yhdenvertaisuuslain osittaisuudistuksessa toteutetaan muutoksia, joilla vahvistetaan syrjinnän uhrin pääsyä oikeuksiinsa. Toimiva valvonta edellyttää myös, että yhdenvertaisuusvaltuutetulla on resurssit vastata kasvavaan yhteydenottojen määrään ja samalla toimia aloitteellisesti syrjivien rakenteiden purkamiseksi.' Kristina Stenman yhdenvertaisuusvaltuutettu

Sisältö:

Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain mukaan valtuutettu antaa kerran neljässä vuodessa eduskunnalle kertomuksen yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Lain mukaan kertomuksessa käsitellään myös ihmiskauppaa ja siihen liittyviä ilmiöitä. Tämä eduskuntakertomus on yhdenvertaisuusvaltuutetun toinen. Kertomuksessa käsitellään laajasti valtuutetun toiminnan ja toimivallan eri puolia - yhdenvertaisuutta, syrjintää, ulkomaalaisten oikeuksien toteutumista, ihmiskaupan vastaista toimintaa ja maastapoistamisen täytäntöönpanon valvontaa. Tässä kertomuksessa ei vielä käsitellä valtuutetun uuteen, naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävään liittyviä havaintoja.

Linkit:

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kertomus/Documents/K_7+2022.pdf

Julkaistu:

17.06.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/oikeusministerio-ensimmainen-kielipoliittinen-ohjelma-suojaa-kotoperaisia-kieliamme

Otsikko:

OIKEUSMINISTERIÖ: Ensimmäinen kielipoliittinen ohjelma suojaa kotoperäisiä kieliämme

Ingressi:

Kielipoliittinen ohjelma hyväksyttiin 16.6.2022 valtioneuvoston periaatepäätöksenä. Ohjelma kuvaa valtioneuvoston tahtotilan vähemmistökielten tulevaisuudesta sekä tavoitteet ja toimenpiteet, joilla kotoperäisiä kieliämme elvytetään ja niiden asemaa vahvistetaan kansalliskieltemme rinnalla.

Sisältö:

- On hienoa, että olemme saaneet hyväksyttyä ensimmäisen kokonaisvaltaisen kielipoliittisen ohjelman kotoperäisille kielillemme: saamen kielille (pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame), romanikielelle, viittomakielille (suomalainen sekä suomenruotsalainen viittomakieli) ja karjalan kielelle. Kielipoliittisesti ohjelma täydentää valtioneuvoston kansalliskielistrategiaa, joka hyväksyttiin viime joulukuussa. Samalla se viitoittaa kielipolitiikkaa yli hallituskausien, sillä kielellisten oikeuksien turvaaminen ei onnistu ilman pitkäjänteistä työtä. Kielipoliittisen ohjelman keskiössä ovat lapset ja nuoret, jotta kielten siirtyminen sukupolvelta toiselle kyetään turvaamaan myös tulevaisuudessa, toteaa oikeusministeri Anna-Maja Henriksson.

Linkit:

<https://oikeusministerio.fi/-/ensimmainen-kielipoliittinen-ohjelma-suojaa-kotoperaisia-kieliamme>

Julkaistu:

17.06.2022

Omistaja:

Romaniasian neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kevaan-viimeinen-neuvottelukunnan-kokous-pidettiin-hybridina

Otsikko:

Kevään viimeinen neuvottelukunnan kokous pidettiin hybridinä

Ingressi:

Romaniasian neuvottelukunnan jäsenet tapasivat ensimmäisen kerran yli kahden vuoden jälkeen, kun kevään viimeinen ja vuoden kolmas kokous pidettiin hybridimuotoisena.

Sisältö:

Tämä, vielä tämän vuoden koossa oleva neuvottelukunnan kokoonpano, ei ole tavannut toisiaan samassa tilassa kokoustaen sitten helmikuun 2020. Kevään viimeinen kokous järjestettiin hybridinä ja puolet jäsenistä tulivat paikalle Valtioneuvoston linnaan, jossa kokous järjestettiin.

15.6. kokouksen tärkein käsiteltävä asia oli valmisteilla olevan romanipoliittisen ohjelman (Rompo3) kommentointi. Kuulimme myös Suomen romaninuorten verkoston terveiset yhteistyöstään serbialaisten romaninuorten kanssa sekä kesäkuun alussa pidetystä ulkoministeriön vaikuttamiskoulutuksesta.

Julkaistu:

20.06.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romaninuoret-keskustelivat-17.6.-opetusministeri-li-anderssonin-kanssa

Otsikko:

Romaninuoret keskustelivat 17.6. opetusministeri Li Anderssonin kanssa

Ingressi:

Romanipoliittiseen ohjelmaan (Rompo2, 2018-2022) liittyen romaninuorille järjestettiin alueellisia tilaisuuksia, joissa nousi esille syrjinnän, rasismien ja toiseuttamisen jokapäiväinen todellisuus, jossa romaninuoret elävät. Tilaisuuksista päävastuu oli oikeusministeriöllä.

Sisältö:

Romanipoliittiseen ohjelmaan (Rompo2) liittyen romaninuorille järjestettiin alueellisia tilaisuuksia vuosien 2021-2022 aikana, joissa nousi esille syrjinnän, rasismien ja toiseuttamisen jokapäiväinen todellisuus, jossa romaninuoret elävät. Ikäviäkin kokemuksia käsitellään usein yhteisöllisesti huumorilla.

Tilaisuuksien jälkeen tuli idea, että järjestettäisiin osalle nuorista mahdollisuus tavata jotain päättäjää ja tuoda näitä pääviestejä esille kertoo erityisasiantuntija Katriina Nousiainen oikeusministeriöstä. Päättäjäksi valikoitui opetusministeri Li Andersson, koska monet romaninuorten alueellisissa tilaisuuksissa esiin nousseista teemoista liittyivät koulutukseen. Opetusministerin tapaaminen oli perjantaina 17.6.2022 ja siihen osallistuivat Leif Hagert, Michelle Kasa, Rosita Långström, Katriina Nousiainen sekä erityisasiantuntija, Romaniasiain neuvottelukunnan pääsihteeri Janette Grönfors sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Nuoret kertoivat ministerille romanien kohtaamasta arkipäiväisestä rakenteellisesta rasismista. Teimme myös ehdotuksia konkreettisista politiikkatoimista, joilla voitaisiin vastata ongelmiin. Näitä toimia ovat muun muassa se, että Suomen historian opetuksen yhteydessä tulisi varmistaa se, että Suomen historiassa mainitaan myös romanit osana sitä. Lisäksi toimme esille sen, että opettajien koulutuksessa tulisi olla kaikille opiskelijoille opintoihin kuuluvana osuus perinteisistä etnisistä vähemmistöistä Suomessa.

Julkaistu:

23.06.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romanien-asumisen-seminaari-17.8.2022-porissa

Otsikko:

Romanien asumisen seminaari 17.8.2022 Porissa

Ingressi:

Seminaarin tarkoituksena on tunnistaa ja keskustella romanien yhdenvertaiseen asumiseen liittyvistä kysymyksistä, joita romaniasiain neuvottelukunnat, yhdenvertaisuusvaltuutettu ja romanijärjestöt sekä asuntotoimijat kohtaavat.

Sisältö:

Mango hispa hin aro Pori, kai tukko tseer hin? Mu koti o Poris, misä su ?

Seminaariin ovat tervetulleita kaikki asumisen parissa työskentelevät ja aiheesta kiinnostuneet.

Seminaarin järjestävät Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Porin kaupungin aikuissosiaalityö sekä Asunnottomuuden puolittaminen Porissa -hanke.

Toivomme lähiosallistumista.

Mahdollisuus myös etäosallistumiseen:
pauliina.oksanen@porinperusturva.fi

Lisätietoja antavat:

Pauliina Oksanen, projektikoordinaattori, Asunnottomuuden puolittaminen Porissa, puh. 044 701 1898

Katja Theresa Ärling, erikoissuunnittelija, Lounais-Suomen aluehallintovirasto puh. 0295 018 086

Linkit:

[https://www.lyyti.fi/reg/Mange_hispa_hin_Pori_so_tukke_tser_hin__Mu_ko
ti_o_Poris_misa_su_2730](https://www.lyyti.fi/reg/Mange_hispa_hin_Pori_so_tukke_tser_hin__Mu_ko_ti_o_Poris_misa_su_2730)

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

27.07.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/kevaan-2022-toimintakertomus

Otsikko:

Kevään 2022 toimintakertomus

Ingressi:

Romaniasiain neuvottelukunnan kevätkauden työt käynnistyivät tammikuun toisella viikolla koronan edelleen määrittäessä ensimmäisten kuukausien ajan fyysisten kanssakäymisten määrän ja työtavat. Kevään työt pitivät pääsihteerin kiireisenä ja paljon saatiin aikaiseksi. Uuden Romanipoliittisen ohjelman valmistaminen on edennyt hyvin yhdessä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Yhteistyötä tehtiin lukuisten tahojen kanssa ja olimme mukana myös useissa eri asiantuntija- ja ohjausryhmissä. Ukrainan romanien tilanne sodan keskellä huolestutti Suomen romaniväestöä ja siitä keskusteltiin ja aiheesta informoitiin romaniverkostoa ja toimijoita säännöllisesti kevään aikana.

Sisältö:

Kevään 2022 alussa saatiin valmiiksi Rompo2 seurantaraportti. Kevätkaudella pidettiin kymmeniä Rompo3 valmistamiseen liittyviä kokouksia eri kokoonpanoilla sekä työ- ja asiantuntijaryhmiä eri toimialueilta. Ohjelma valmistuu aikataulun mukaisesti syksyn aikana.

Kansainvälistä romanipäivää 8.4. vietettiin perinteiden mukaisesti liputuksen kera. Ulkoministeriö oli valaistu kansainvälisen romanilipun väreillä.

Romanilasten hyvinvointia ja oikeuksia koskevan selvityksen tekeminen alkoi keväällä Lapsiasiavaltuutetun toimiston toimesta. Selvitys

valmistuu syksyn 2022 aikana.

Keväällä käynnistyi myös oikeusministeriön toimeksiantona Owl Group Oy:n toteuttama vihapuhetta ja häirintää koskeva seurantaselvitys.

Ronkin sekä työvaliokunnan kokouksia, kumpiakin, pidettiin kolme kevään aikana. Neuvottelukunta piti kevään viimeisen kokouksensa hybridinä Valtioneuvoston linnassa. Kokouksiin osallistui jäsenistön lisäksi myös nuorempia romanitoimijoita.

Liepon (aronkien sihteerit/AVlen suunnittelijat ja pääsihteeri) kokouksia pidettiin 7 kevään aikana, näiden lisäksi pidettiin useita sekä sähköisiä että puhelinpalavereja eri kokoonpanoilla. Valmisteilla oleva Romanipoliittinen ohjelma lisäsi kokoustamisen tarvetta.

Juuri ennen kesälomille lähtöä valittiin Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnan (VANE) ja RONKin yhteinen korkeakouluharjoittelija, joka aloittaa kolmen kuukauden harjoittelunsa syyskuussa 2022.

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

01.08.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/2.-elokuuta-on-romanien-holokaustin-muistopaiva

Otsikko:

2. elokuuta vietetään romanien holokaustin muistopäivää

Ingressi:

2. elokuuta on romanien holokaustin muistopäivä ja silloin on tilaisuus muistaa natsivallan aikana murhattuja romaneita ja sintejä. Sintit ovat lähinnä Benelux maissa elävien romanien ryhmä. Euroopan parlamentti julisti vuonna 2015 tuon päivän romanien kansanmurhan eli holokaustin muistopäiväksi.

Sisältö:

Muistopäivän taustalla on 2.8.1944, jolloin Auschwitz-Birkenaun kaasukammiossa murhattiin kerralla yli 3000 romanimiestä, -naista ja -lasta.

Porrajmos ja Samudaripe ovat romanikielisiä termejä, joita käytetään kuvaamaan Euroopan romani- ja sintiväestön kansanmurhaa eli holokaustia toisen maailmansodan aikana. Sanat tarkoittavat täydellistä tuhoamista. Yli 200.000 romania ja sintiä murhattiin tai kuoli nälkään tai tauteihin eri puolilla Eurooppaa sijainneilla keskitysleireillä. Kaikkia toisen maailmansodan aikana holokaustin kokeneita romaneita ja sintejä ei kuitenkaan surmattu keskitysleireillä, vaan useimmiten heidät ammuttiin metsissä ja haudattiin joukkohautoihin tai poltettiin paikan päällä. (Lähde: Holokaustin uhrien muisto ry <http://hum.fi>)

IHRA (The International Holocaust Remembrance Alliance) hyväksyi 8. lokakuuta 2020 yksimielisesti ei-oikeudellisesti sitovan määritelmän

koskien romanien syrjintää ja romanivastaisuutta.

Linkit:

<https://www.hmd.org.uk/resource/ceija-stojka-chaya-stoyka/>,
<https://www.hmd.org.uk/learn-about-the-holocaust-and-genocides/nazi-persecution/the-porrajmos/>, <https://2august.eu/>

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

08.08.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-neuvottelukuntien-neuvottelupaivat-helsingissa-12.-13.09.2022

Otsikko:

Neuvottelukuntien neuvottelupäivät Helsingissä 12.-13.09.2022

Ingressi:

Romaniasiain neuvottelukuntien neuvottelupäivät järjestetään 12.-13.9.2022 Helsingissä Kaupungintalolla (Pohjoisesplanadi 11 - 13). Neuvottelupäivien järjestelyistä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Vuoden 2022 neuvottelupäivien teemoina ovat syksyn aikana valmistuva Suomen kolmas Romanipoliittinen ohjelma (Rompo3), alueilla tehtävä romanityö ja juhlistamme myös romanikielen ja -kulttuurin juhlavuotta.

Sisältö:

Valtakunnalliset romanasiasiain neuvottelukuntien neuvottelupäivät Helsingissä 12.-13.09.2022

Vuoden 2022 neuvottelupäivien teemana on syksyn aikana valmistuva Suomen kolmas Romanipoliittinen ohjelma (Rompo3), jota on valmisteltu läheisessä yhteistyössä romaniväestön, sidosryhmien ja viranomaisten kanssa vuoden ajan. Uusi ohjelma astuu voimaan 2023 ja mukailee EU:n strategista puiteohjelmaa romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta vuoteen 2030 elinkaarimallin mukaisesti.

Ensimmäisenä seminaaripäivänä saamme terveiset romanijärjestöiltä ja -toimijoilta sekä alueellisesta romanityöstä tulevaisuuden näkymien. Keskustelemme myös siitä, kuinka hallintouudistuksen yhteydessä tulisi huomioida romanipoliittisen ohjelman ja hyvinvointialueiden

rajapinnat sekä kehittää yhteistyön muotoja siten, että romaniväestö tulisi huomioiduksi myös uusilla hyvinvointialueilla. Ensimmäisen päivän illalla on vielä vastaanotto Empire-salissa yhteistyössä Helsingin kaupungin Osallisuus ja neuvonta -yksikön kanssa.

Toisena seminaaripäivänä saamme katsauksen käynnissä oleviin selvityksiin ja tutkimuksiin. Tämän lisäksi juhlistamme vielä romanikielen ja -kulttuurin juhlavuotta romanikielen elvytysohjelman sisällön esittelyin, kommenttipuheenvuoroin ja kakkukahvein.

Romanikielen ja -kulttuurin yliopisto-opetus Helsingin yliopistossa täytti virallisesti 10 vuotta 1.8.2022. Romanikielen lautakunta täyttää tänä vuonna 25 vuotta. Lautakunta aloitti toimintansa 1.6.1997 Kotimaisten kielten keskuksessa (Kotus). Romaniasiain neuvottelukunta on ollut koko ajan romanikielen ja -kulttuurin toimintojen keskeinen ja tärkeä kumppani.

Ilmoittauduthan <https://link.webropolsurveys.com/S/DC298C9492B47A36> täältä 31.8. mennessä, ohjelma lähetetään ilmoittautuneille lähempänä neuvottelupäivien ajankohtaa. Osallistujia mahtuu 80 mukaan. Tilaisuus on maksuton.

Sydämellisesti tervetuloa! Sasto aven!

Henry Lindgren, suunnittelija, varapuheenjohtaja (RONK),
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto,

Janette Grönfors, erityisasiantuntija, pääsihteeri, Sosiaali- ja
terveysministeriö

Julkaistu:

08.09.2022

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/lampimasti-tervetuloa-neuvottelupaiville-helsinkiin-12.-13.9.2022

Otsikko:

Lämpimästi tervetuloa neuvottelupäiville Helsinkiin 12.-13.9.2022

Ingressi:

Romaniasiaain neuvottelukuntien neuvottelupäivät järjestetään 12.-13.9.2022. Neuvottelupäivien järjestelyistä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö sekä Helsingin kaupunginkanslia.

Sisältö:

Romaniasiaain neuvottelukuntien valtakunnalliset neuvottelupäivät 12.-13.9.2022

Paikka: Kaupungintalo,
<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/osallistu-ja-vaikuta/ota-yhteytta/hae-yhteystietoja/toimipistekuvaus?id=33614>
Pohjoisesplanadi 11-13, Helsinki Etäosallistuminen
https://www.helsinkikanava.fi/fi_FI/events täältä.

OHJELMA

maanantai 12.9.2022

9:30 Aamukahvi 10:00 Neuvottelupäivien avaus Henry Lindgren, varapuheenjohtaja, Romaniasiaain neuvottelukunta 10:05 - 10:10 Pääsihteerin tervehdys Anneli Weiste, erityisasiantuntija, pääsihteerin Romaniasiaain neuvottelukunta, sosiaali- ja terveysministeriö STM 10:10 - 10:20 Ministerin videotervehdys Aki Lindén, Perhe- ja peruspalveluministeri 10:20 - 10:40 Yhdenvertaisuus

ja tasa-arvo Helsingin kaupungin palveluissa Tuija Mustajärvi, suunnittelija, osallisuus- ja neuvontayksikkö Helsingin kaupunginkanslia 10:40-11:00 Euroopan sosiaalirahaston ESR+ ohjelmakausi Henna Leppämäki, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö STM 11:00-11:30 Romanipoliittinen ohjelma 2023 - 2030 (Rompo3) Marko Stenroos, erikoissuunnittelija, Terveystieteiden tutkimuskeskus 11:30- 11:50 Romanipoliittinen ohjelma uusilla hyvinvointialueilla Andreas Blanco Sequeiros, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö, STM 12:00 - 13:00 Lounas 13:00 -13:15 Romanien työllisyys- ja koulutusnäkymiä Mertsu Ärling, asiantuntija (TKI), projektipäälliköiden valmentaja Diakonia-ammattikorkeakoulu DIAK 13:15-13:30 Romako-hanke, Katri Perho, projektipäällikkö, Tamara Åkerlund, Maarit Bollström DIAK Keskustelua 14:00 Iltapäiväkahvi 14:30 Alueellinen romanipoliittinen ohjelma ja järjestötyö Kajaanin romanityö Jenni Kettunen, paikallisromanityöryhmän puheenjohtaja Ramona Grönstrand, paikallisromanityöryhmän sihteeri Tanja Svarts Lindgren, paikallisromanityöryhmän jäsen 15:00 - 15:15 Alueellisten romani-asian neuvottelukuntien/AVlen tervehdys 15:15 - 16:15 Paneelikeskustelu - romanijärjestöjen tulevaisuudennäkymiä Tuula Åkerlund, toiminnanjohtaja, Romano Missio Terno Lindeman, puheenjohtaja, Elämä ja Valo Allan Armas Lindberg, toiminnanjohtaja, Suomen Romanifoorumi Carmen Valerius, nuorisotyön koordinaattori, Suomen Romaniyhdistys Ossi Blomster, puheenjohtaja Savonlinnan seudun romaniyhdistys Samuel Florin, Jyväskylän Romaninuoret ry Keskustelua 16:45 Päivän yhteenveto ja päätös 19:00 -20:00 Juhlavastaanotto Empiresali (Aleksanterinkatu 20) Kumppanina Helsingin kaupungin Osallisuus ja neuvonta -yksikkö Alkusanat Taito Lehmusta, RONK, vpj, evp Juhlapuhe, Paavo Arhinmäki, Kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestari, Helsingin kaupunki Musiikkia Dimitri Lindgren

tiistai 13.9.2022

9.00 Aamukahvi 9.15 - 9:30 Syrjimättömyys - rasisminvastainen toimintaohjelma Katriina Nousiainen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö Keskustelua 10.00 Ajankohtaista tutkimuksista Selvitys romanilasten hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta Elina Weckström, erikoistutkija, Lapsiasiavaltuutetun toimisto Suomen romaniaktivismi 1900-luvun alusta Risto Blomster, tutkija, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 10.45 Romanikielen elvytysohjelman sisältö Susanna Rajala, opetusneuvos, Opetushallitus Miriam Schwartz, asiantuntija, Opetushallitus 11:15-11:25 Romanikielen ja -kulttuurin opetus Helsingin yliopistossa Anette Åkerlund, yliopisto-opettaja, Helsingin Yliopisto 11:25-11:55 Keskustelua 11:55-12:00 Päätössanat Anneli Weiste, pääsihteeri, RONK, STM Kakkukahvit

Julkaistu:

20.10.2022

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romaniasiaain-neuvottelupaivien-12.-13.9.2022-yhteenenveto

Otsikko:

Romaniasiaain neuvottelupäivien 12.-13.9.2022 yhteenenveto

Ingressi:

Romaniasiaain neuvottelukuntien neuvottelupäivät 12.-13.9.2022
Valtakunnalliset romaniasiaain neuvottelukuntien neuvottelupäivät pidettiin 12.-13.9.2022 Helsingissä. Tapahtuma pidettiin ensimmäistä kertaa hybridimuodossa. Tapahtuman järjestelyistä vastasi sosiaali- ja terveysministeriö yhteistyössä Helsingin kaupunginkanslian kanssa. Etäosallistuminen oli mahdollista Helsinki-kanavalla julkaistun suoran lähetyksen ja tallenteen sekä viestiseinän avulla. Neuvottelupäivillä esittäytyi valtakunnallisen romaniasiaain neuvottelukunnan (RONK) uusi pääsihteeri Anneli Weiste, joka on toiminut pitkään valtionhallinnossa romanien yhdenvertaisuuteen liittyvissä tehtävissä. RONK kiittää osallistujia aktiivisuudesta.

Sisältö:

Perhe- ja peruspalveluministeri nosti esiin avauspuheenvuorossansa positiiviset henkilökohtaiset kohtaamisensa romanivaikuttajien kanssa ja muistutti kuulijoita digitaalisen osallisuuden haasteista, erityisesti vanhenevan väestön kohdalla. Helsingin kaupungin puheenvuorossa täsmentyivät yhdenvertaisuuden ja työllistymisen rajapinnat. Euroopan sosiaalirahaston rahoitusohjelmassa nousee esiin huono-osaisuuden torjunta ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevat.

Uusi romanipoliittinen ohjelma vuosille 2023-2030 kattaa ihmisen elinkaaren ja kattaa romaniväestön tarpeet yhdenvertaiseen osallistumiseen ja osallisuuteen alueellisesti ja väestötasolla.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä laajan sidosryhmäyhteistyön tuloksena valmisteltu Rompo3 eli uusi Romanipoliittinen ohjelma vuosille 2023-2030 pyritään julkaisemaan ja viemään Valtioneuvostoon vielä vuoden 2022 aikana. Ohjelman julkaisun ohessa julkaistaan myös edellisen Rompo 2-ohjelman toteutumista koskeva arviointiraportti.

Olemassa olevien rakenteiden ja yhteistyön tehostaminen niin romanitoimijoiden välillä kuin viranhaltijoiden ja romanitoimijoiden välillä on kaikkien etu. Sosiaali- ja terveyspalvelut ja pelastuslaitos siirtyvät vuoden 2023 alussa uusien hyvinvointialueiden vastuulle. Neuvottelupäivillä romanijärjestöt nostivat esiin vanhemmuuden tukemisen, sekä lasten ja nuorten koulupudokkuuden ehkäisemisen. Romanijärjestöjen tekemänä ammatillinen sosiaalityö on varsin kustannustehokas tapa ehkäistä vaativia erityistason ongelmia.

Romanikieli ja -kulttuuri ovat hyvinvoinnin rakennuspalikoita, sillä myönteinen identiteetti vahvistaa omanarvontuntoa ja toimijuutta. Romanikielen elvytystä pohdittaessa tuotiin esiin puhutun kielen tärkeä rooli ja romanilasten tietoisuus omasta kielestä. Romanijärjestöt ideoivat yhteistyön muotoja, joista mainittiin mm. eri teema-aiheiset leirit ja tapahtumat, kuulemiset, konsultointi ja vaikuttamistyö, tiedottaminen, vanhemmuuden tukeminen ja kaduille jalkautuva työ sekä yhteistyö muun kansalaisyhteiskunnan kanssa. Kohtaaminen, luottamus ja kunnioittaminen nähtiin yhdistävinä arvoina.

Kuulimme myös historiallisen katsauksen romaniaktivismista kansallisuusaatteen aikakaudella 1900-luvun alussa, huomaten, että sivistyksellisten esitelmien ja korkeakulttuuriesitysten vaikutusvoima ei ole haihtunut nykypäivänäkään. Sosiaalisen median aikakaudella vihapuheen vastustaminen on entistä tärkeämpää ja positiivisten mielikuvien vahvistaminen on olennainen osa rasismia ja syrjinnän vastaista työtä. Myös romanilasten oikeuksia koskevassa selvityksessä on noussut esiin keskeisenä huolena rasismia ja syrjinnän pelko sekä kouluttautumiseen ja työllistymiseen liittyvät huolenaiheet. Saimme kuulla romanilasten ja -nuorten toiveita ja ajatuksia videon välityksellä, josta välittyi oman kielen ja kulttuurin arvostus sekä toiveet menestymisestä ja pärjäämisestä elämässä. Romanikielen elvytyksessä tärkeää on oman kielen opettajien kouluttaminen. Yhteistyö korostui neuvottelupäivillä, ja tästä on hyvä jatkaa seuraavalle neuvottelukaudelle.

Julkaistu:

15.11.2022

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/ilmoittautuminen-ukrainan-romanit-sodan-jaloissa-tiedotustilaisuus-verkossa-23.11.2022

Otsikko:

Ilmoittautuminen: Ukrainan romanit sodan jaloissa -tiedotustilaisuus verkossa 23.11.2022

Ingressi:

Ukrainan suuri romanivähemmistö on erityisen haavoittuvassa asemassa Venäjän hyökkäyssodassa, sillä heidän tilanteensa oli vaikea jo ennen sodan alkamista. Ukrainan romanit sodan jaloissa -tilaisuudessa Diakonissalaitoksen ukrainalaisen kumppanijärjestön Roma Women Fund Chiriclin edustajat kertovat romanien tilanteesta sotaa käyvässä maassa. Tilaisuus järjestetään Zoom-yhteydellä keskiviikkona 23.11. klo 10-12.

Sisältö:

Vähemmistöt ovat erityisen haavoittuvassa asemassa konfliktitilanteissa. Ukrainassa oli ennen Venäjän hyökkäyssodan alkua noin 300 000 romania, joiden asema yhteiskunnassa oli jo silloin hyvin heikko. Köyhyys, heikko pääsy koulutus-, sosiaali- ja terveyspalveluiden piiriin sekä syrjintä olivat jo tuolloin useimpien romanivähemmistöön kuuluvien arkipäivää. Monilta romaneilta myös puuttuvat henkilöllisyyspaperit kokonaan. Ukrainan sodan pitkittyminen ja talven lähestyminen hankaloittavat tilannetta Ukrainassa entisestään.

Tässä verkkotilaisuudessa Diakonissalaitoksen ukrainalaisen kumppanijärjestön Roma Women Fund Chiriclin edustajat kertovat, mikä tällä hetkellä on romanien tilanne Ukrainassa ja maissa, jonne he ovat sieltä paenneet, ja miten heitä pyritään auttamaan. Roma Women

Fund Chiricli on romanijärjestö, joka on edistänyt ja monitoroinut etenkin romaninaisten ja -lasten ihmisoikeustilannetta Ukrainassa jo vuosikymmenien ajan. Paikallisten jäsenjärjestöjensä ja romanisovittelijoiden verkoston kautta Chiricli on pystynyt jatkamaan toimintaansa ja tarjoamaan hätäapua eri puolilla Ukrainaa ja myös Ukrainan ulkopuolella sodan aikana.

Ukrainalaisten puheenvuorot tulkataan suomeksi.

Ohjelma:

Anneli Weiste, pääsihteeri, Romaniasiaain neuvottelukunta, sosiaali- ja terveysministeriö: Tilaisuuden avaus Henry Lindgren, varapuheenjohtaja, Romaniasiaain neuvottelukunta: Suomen romanien näkökulma Julian Kondur, projektikoordinaattori, Roma Women Fund Chiricli: Ukrainan romanien humanitaarinen tilanne ja avun tarve romaniyhteisötyöntekijä: Eurooppaan paenneiden romanien yhdenvertainen kohtelu romaniyhteisötyöntekijä: Romanilasten ja koulutuksen tilanne Ukrainassa Keskustelu Ulkoministeriön edustaja: päätössanat Ilmoittaudu mukaan <https://link.webpolsurveys.com/EP/40BE3E7A1F082A17> tästä linkistä.

Tilaisuuden järjestävät Diakonissalaitos, <https://romani.fi/etusivu>
Romaniasiaain neuvottelukunta ja
<http://www.chirikli.com.ua/index.php/en/> Roma Women Fund Chiricli

Diakonissalaitoksen hätäapukeräys Ukrainaan tukee erityisesti syrjittyä romanivähemmistöä Roma Women Fund Chiriclin kautta. Keräykseen voi osallistua <https://lahjoitus.hdl.fi/apua-ukrainaan/~lahjoitukseni> tästä klikkaamalla.

Julkaistu:

02.06.2023

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romaniasiain-neuvottelukunta-seuraa-syrjinnan-ja-etnisen-profiloinnin-kiellon-noudattamista

Otsikko:

Romaniasiain neuvottelukunta seuraa syrjinnän ja etnisen profiloinnin kiellon noudattamista

Ingressi:

Poliisihallitus antoi ratkaisun Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanottoon perustuvasta laillisuusselvityksestä 2.6.2023, joka esittää jatkosuosituksia syrjinnän estämiseksi poliisitoiminnassa. Poliisihallituksen laillisuusvalvonta esittelee laillisuusselvityksen Romaniasiain neuvottelukunnalle, joka huomioi, miten poliisi toteuttaa osaltaan romanipoliittisen ohjelman linjausta yhdenvertaisen kohtelun edistämisestä.

Sisältö:

Poliisihallitus antoi ratkaisun Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanottoon perustuvasta laillisuusselvityksestä 2.6.2023, joka esittää jatkosuosituksia syrjinnän estämiseksi poliisitoiminnassa.

Poliisihallitus oli aiemmin selvittänyt omaehtoisesti Helsingin poliisin vuosina 2013-2015 toteuttamaa rikosten ennaltaehkäisy ja tiedonkeruu-operaatiota Kuri1, joka kohdistui romaniväestöön. Poliisihallitus katsoi jo aiemmin operaation rikoksenehkäisy tavoitteen hyväksyttäväksi, mutta menetelmien antavan aiheutta tutkia tarkemmin syrjinnän ja etnisen profiloinnin kiellon toteutumista. Selvitys antoi moitteita mm. operaation nimestä ja kiinnitti huomiota etnisen profiloinnin kiellon huomioimiseen kaikessa toiminnassa. Laillisuusselvitys painottaa, että syrjivää

ohjetta ei saa noudattaa poliisitoiminnassa.

Helsingin Poliisilaitos on järjestänyt aiemmin tiedotustilaisuuden asiasta eri romanitoimijoille ja yhdistyksille. Poliisiammattikorkeakoulu on lisännyt poliisien koulutusta etnisen profiloinnin kiellosta ja julkaissut oppaan yhteistyön kysymyksistä.

Suomen Romanipoliittinen ohjelma 2023-2030 painottaa romanien yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista puuttamalla syrjintään, etniseen profilointiin ja romanivastaisuuteen. Romanit ovat Suomen perustuslaissa ja ihmisoikeussopimuksissa suojeltu vähemmistöryhmä.

Lue Poliisihallituksen tiedote
[https://poliisi.fi/-/poliisihallitus-antoi-jatkosuosituksia-syrjinnan-estamiseksi-poliisitoiminnassa täältä](https://poliisi.fi/-/poliisihallitus-antoi-jatkosuosituksia-syrjinnan-estamiseksi-poliisitoiminnassa-taältä)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5656-8> Suomen Romanipoliittinen ohjelma 2023-2030

Julkaistu:

13.09.2023

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romanit-on-huomioitava-paremmen-valtioneuvoston-rasisminvastaisessa-tyossa

Otsikko:

Romanit on huomioitava paremmen valtioneuvoston rasisminvastaisessa työssä

Ingressi:

Hallitus antoi yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä koskevan tiedonantonsa, jossa se vakuutti hallituksen kaikkien puolueiden sitoutuvan rasisminvastaiseen työhön. Romaniasiain neuvottelukunta (RONK) oli kuultavana tiedonannon valmistelussa. Romanien näkökulmaa ei silti huomioida riittävästi tiedonannossa. Tiedonanto puuttuu muun muassa työllisyyden rakenteelliseen syrjintään, rasismia koskevan tietopohjan kartuttamiseen sekä virkahenkilöiden kouluttamiseen. Romanien osallistuminen tiedonannon toimeenpanoon on välttämätöntä, jotta tosiasiallinen yhdenvertaisuus näkyisi toiminnan tasolla.

Sisältö:

Tiedonantoa koskevissa puheenvuoroissa eduskunnassa kuultiin jopa rasismia mitätöiviä ja historiaa vääristeleviä puheenvuoroja. Poliittisten päättäjien riittämätön irtisanoutuminen rasismista on lisännyt romaneihin kohdistuvaa rasismia ja vihapuhetta. Internetissä julkaistaan jatkuvasti vihapuhetta ja se vähentää yhteiskunnan turvallisuutta. Romanien oma ääni ei kuulu rasismikeskustelussa.

Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa viranomaisia edistämään yhdenvertaisuutta aktiivisesti ja suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassaan. Romanien kohdalla tosiasiallinen yhdenvertaisuus ei toteudu. Asenteiden tasolla ilmenevä arjen rasismi sekä esimerkiksi työelämässä esiintyvä rakenteellinen rasismi heikentävät ihmisten mahdollisuuksia. Julkisessa keskustelussa on jopa esitetty väitteitä,

ettei vähemmistöihin kohdistu Suomessa syrjintää, vaikka monet tutkimukset osoittavat rodullistettuihin suomalaisiin, kuten romaneihin, kohdistuvan rasismien olevan merkittävä este hyvinvoinnille. Rasististen tekojen historian vääristeleminen on osa rasismien vähättelyä. Suomalaiseen yhteiskuntaan on aina kuulunut erilaisia kielellisiä, uskonnollisia ja kulttuurillisia vähemmistöjä ja suomalaisen yhteiskunnan valkoisuus on historian tutkijoiden kumoama myytti. Historialliset faktat puhuvat karua kieltään myös siitä, miten suomalainen yhteiskunta on ajan saatossa suhtautunut vanhoihin vähemmistöihin. Romanian historiaan kuuluu hirttolaki, työleirit ja assimilaatiopolitiikka, jossa romaneja sekä romanien kieltä ja kulttuuria on yritetty hävittää. Euroopassa miljoonia romaneja murhattiin holokaustissa.

Suomen valtio on 1970-luvulta lähtien edistänyt romanien oikeuksia ja 1990-luvulla nuo oikeudet kirjattiin perustuslakiin. Vuonna 2023 Valtioneuvosto on tehnyt periaatepäätöksen, jonka mukaan Suomi edistää romanien yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa. Myös EU:n puiteohjelma romanien yhdenvertaisuudesta edellyttää Suomelta toimia romaneihin kohdistuvan rasismien poistamiseksi. Euroopan Unionissa romanipolitiikka on tärkeä ihmisoikeuspoliittinen painopiste, johon Suomi on sitoutunut.

Hyvät väestösuhteet ovat edellytys Suomen hyvinvoinnille ja turvallisuudelle. Niitä ei edistetä sallimalla rasistinen vihapuhe. Ensiaskel olisi tunnistaa rasismi merkittäväksi yhteiskunnalliseksi ongelmaksi ja puuttua vihapuheeseen, ihmisryhmiä eriarvoistavan asenteen tahalliseen levittämiseen. Rasismia on ihmisryhmien määrittely alempiarvoiseksi esim. etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella. Määrittelyssä ei ole mitään epäselvää. Kyse on kaikkien päättäjien halusta ja kyvystä sitoutua yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Romanit ovat Suomen perustuslaissa ja ihmisoikeussopimuksissa suojeltu vähemmistöryhmä. Romaneihin kohdistuva syrjintä kaikilla elämän osa-alueilla on tutkitusti erittäin yleistä ja heikentää jopa romanilasten uskoa tulevaisuuteen. RONK kehottaa kaikkia päättäjiä ja viranhaltijoita, joille yhdenvertaisuuden edistämismääräys kuuluu, suorittamaan THL:n verkkokurssin antirasismista. Siinä kehoitetaan haastamaan omia asenteita.

[/documents/1261003/176685041/RONK_LAUSUNTO_20230815052250.pdf/2ed41465-44f8-9705-e3fb-dd8b048e5652?t=1694518104932](#) Romaniasiaain neuvottelukunnan lausunto hallituksen tiedonannosta
<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20230829111992> Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa
<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/verkkokoulutus-antirasismista-ammattilaisille> Verkkokoulutus antirasismista ammattilaisille

[https://poliisi.fi/-/viharikos-voi-olla-mika-tahansa-rikos-teon-motiiv](https://poliisi.fi/-/viharikos-voi-olla-mika-tahansa-rikos-teon-motiivi-ratkaisee)
i-ratkaisee Poliisi tutkii viharikoksia.

Julkaistu:

31.10.2023

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote, Ajankohtaista

Osoite:

romani.fi/-/romaniasiain-neuvottelukuntien-neuvottelupaivat-1.-2.11.2023-vantaalla

Otsikko:

Romaniasiain neuvottelukuntien neuvottelupäivät 1.-2.11.2023 Vantaalla

Ingressi:

Romaniasiain neuvottelukuntien neuvottelupäivät järjestetään tänä vuonna Vantaan kaupungintalon valtuustosalissa ja Sokos Hotel Vantaan kokouskeskuksessa. Neuvottelupäivien järjestelyistä vastaavat Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Etelä-Suomen alueellinen romaniasiain neuvottelukunta yhteistyössä Vantaan kaupungin ja paikallisromanityöryhmän sekä sosiaali- ja terveysministeriön valtakunnallisen Romaniasiain neuvottelukunnan (RONK) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa.

Sisältö:

Tänä vuonna teemana on hyvinvointialueiden ja romanipoliittisen ohjelman yhteensovittaminen. Neuvottelupäivien tavoitteena on koota laajasti yhteen romaniasiain neuvottelukuntien jäseniä sekä paikallisten romanityöryhmien toimijoita. Haastamme niin viranomais- ja muita yhteistyötahoja kuin romanejakin keskustelemaan yhdessä yhteisistä asioista.

Linkit:

<https://stm.fi:8443/tapahtumat/2023-11-01/romaniasiain-neuvottelukuntien-valtakunnalliset-neuvottelupaivat>

Julkaistu:

13.12.2023

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/itsenäisyyspäivän-seppeleiden-lasku-6.12.2023-hietaniemen-hautausmaalla-helsingissa

Otsikko:

Itsenäisyyspäivän seppeleiden lasku 6.12.2023 Hietaniemen hautausmaalla Helsingissä

Ingressi:

Romaniväestö laski seppeleet ensiksi marsalkka Mannerheimin monumentille ja sen jälkeen sodassa kaatuneiden romanien muistomerkille. Tilaisuuden järjestivät Sosiaali- ja terveysministeriö yhdessä Opetushallituksen kanssa.

Sisältö:

Helsingin varuskunnan komendantti kapteeni Johanna Nuorala otti seppeleenlaskijat vastaan Hietaniemen hautausmaan pääportilla ja vastasi seppeleenlaskijoiden saattamisesta ja opastamisesta tilaisuuden aikana. Kunniavartiomiehet oli asetettu tehtävään Mannerheimin hautamuistomerkille ja sodissa kaatuneiden romanien muistomerkille ja Kaartin soittokunnan signalisti soittotehtävään Sankariaukiolle. Romaniväestö laski seppeleet ensiksi marsalkka Mannerheimin monumentille ja sen jälkeen sodassa kaatuneiden romanien muistomerkille.

Seppeleet laskivat Taito Lehmusta, Henry Nyman ja korpraali Andreas Lindgren.

Kiitokset tilaisuuteen osallistuneille sekä Helsingin varuskunnan komendantti Johanna Nuoralalle, Kaartin jääkäriyrykmentin kunniavartiomiehille ja Kaartin soittokunnan signalistille. Oli arvokas tilaisuus.

Kuva: Janette Grönfors Kuva: Janette Grönfors

Julkaistu:

21.12.2023

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-vuoden-2023-paarkiba-tunnustus-tuula-akerlundille

Otsikko:

Vuoden 2023 Paarkiba-tunnustus Tuula Åkerlundille

Ingressi:

Romaniasiain neuvottelukunta on myöntänyt vuoden 2023 Paarkiba -tunnustuksen Romano Missio ry:n toiminnanjohtaja Tuula Åkerlundille. Tunnustus myönnetään romanien oikeuksia ja osallistumismahdollisuuksia merkittävästi parantaneesta toiminnasta. Romaniasiain neuvottelukunta myöntää vuosittain kiitos -sanaa tarkoittavan Paarkiba -tunnustuksen romanien asemaa, kieltä ja kulttuuria merkittävästi ja innovatiivisesti edistävälle henkilölle, taholle tai organisaatiolle. Tunnustuksen tarkoituksena on kannustaa ja antaa kiitosta romanien asemaa edistävästä työstä.

Sisältö:

Tuula Åkerlund on tehnyt päivätyönsä vuodesta 1979 lähtien romanityökentällä toimien muun muassa romanikielen opettajana, ohjaajana, luennoitsijana sekä toiminnanjohtajana.

Lisäksi hän on ollut aktiivisesti mukana erilaisissa luottamustehtävissä, työtehtävissä ja -ryhmissä, joiden tavoitteena on ollut romanien hyvinvoinnin edistäminen. Åkerlund on toiminut myös Romaniasiain neuvottelukunnan jäsenenä useita kolmivuotiskausia sekä Romanit ja kirkko -työryhmän jäsenenä ajalla 1995-2005. Åkerlundin erityisinä ansioina voidaan nähdä hänen toimintansa romanikielen ja -kulttuurin edistämiseen liittyvissä tehtävissä. Hän toimi 1980-2000-luvuilla romanikielen opettajana muun muassa Vantaalla peruskouluissa. Hän oli myös 1990-luvun alkupuolella kouluhallituksen

(myöh. opetushallitus) silloisen romaniväestön koulutusyksikön kulttuurisihteerinä.

Vuosi 2023 on Romano Missio ry:n toiminnanjohtaja Tuula Åkerlundin viimeinen työvuosi, hän jää eläkkeelle vuoden 2023 lopussa oltuaan toimessa 18 vuoden ajan. Hän aloitti yhdistyksen historian ensimmäisenä romaninaisena toiminnanjohtajan tehtävässä vuonna 2006.

Romano Missio ry on valtakunnallinen vuonna 1906 perustettu lastensuojelu-, sosiaali- ja koulutusalan palvelujärjestö, jonka tavoitteena on edistää Suomen romanien kokonaisvaltaista hyvinvointia. Järjestön tärkein toimintamuoto on lastensuojelutyö. Yhdistys järjestää myös seminaareja, konsertteja, näyttelyitä ja erilaisia kulttuuritapahtumia.

Tunnustus luovutettiin Tuula Åkerlundille 18.12.2023 Romano Missiossa Helsingissä. Tänä vuonna jaettava tunnustus on järjestyksessään kahdeksastoista. Ensimmäinen palkinto myönnettiin vuonna 2006 presidentti Tarja Haloselle.

Kuva Janette Grönfors

Julkaistu:

27.02.2024

Omistaja:

Romaniasian neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/european-roma-grassroots-organisations-ergo-network-on-julkaissut-seurantaraportin-ukrainan-romanipakolaisista

Otsikko:

European Roma Grassroots Organisations (ERGO) Network on julkaissut seurantaraportin Ukrainan romanipakolaisista

Ingressi:

European Roma Grassroots Organisations (ERGO) Network on julkaissut seurantaraportin Ukrainan romanipakolaisista kuuden maan osalta. Raportin on laatinut Dejan Markovic, Euroopan romanien ruohonjuuritason järjestöjen verkoston (ERGO) Ukraina-koordinaattori. Aineisto on kerätty laajasti ERGO-verkoston kansallisten jäsenten kanssa vuonna 2023.

Sisältö:

Tärkeimmät havainnot

Romanipakolaiskriisi puhkesi kahdessa erillisessä vaiheessa: alkuvaiheessa, jolloin romanipakolaiset tulivat Itä- ja Keski-Euroopan maihin ja sitä seuraavaan ajanjaksoon, jolloin jotkut väliaikaiset toimenpiteet korvattiin uusilla, pitkittynyttä pakolaisasemaa koskevilla toimenpiteillä.

Näiden ajanjaksojen samankaltaisten ja erillisten piirteiden tarkastelu, toteutetut konkreettiset toimenpiteet yksittäisten maiden kanssa ovat ratkaisevan tärkeitä tilanteen kokonaisvaltaisen ymmärtämisen ja muihin haasteisiin vastaamisen kannalta.

Ukrainasta tulevat romanipakolaiset kohtaavat monitahoisia haasteita

Puolassa, Unkarissa, Tšekkoslovakiassa, Romaniassa, Moldaviassa ja Slovakiassa. Ongelmat ovat kulttuurihistoriallisia, syrjintä läpäisee useita osa-alueita kuten asumisen, työllisyyden ja tukipalveluihin pääsyn.

Edellä mainitut haasteet ilmenevät eri tavoin eri maissa. Yhteistä selvityksessä olevilla mailla on romanivastaisuus, historiallinen rodullinen syrjäytyminen ja haasteet, jotka vaativat jatkuvia kohdennettuja toimia.

Linkki englanninkieliseen raporttiin

<https://ergonetwork.org/wp-content/uploads/2024/02/FINAL-REPORT-ERGO-Network-Ukraine.pdf>

<https://ergonetwork.org/wp-content/uploads/2024/02/FINAL-REPORT-ERGO-Network-Ukraine.pdf>

Kuva Monitoring Report ERGO

Julkaistu:

25.03.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romaniviikko-2024

Otsikko:

ROMANIVIIKKO 2024

Ingressi:

Vuosittain Brysselissä järjestettävällä romaniviikolla on ohjelmassa tilaisuuksia ja seminaareja romaneille tärkeistä aiheesta. Viikon tavoitteena on lisätä tietoisuutta romanien, sintien ja travellerien tilanteesta Euroopassa. Tänä vuonna romaniviikko on 9.-11.4.2024.

Sisältö:

Mikä on romaniviikko?

Vuoden 2024 romaniviikolla keskustellaan siitä, miten romanien asiat sopivat laajempaan poliittiseen ja eurooppalaiseen keskusteluun ja painotuksiin, erityisesti tulevien eurovaalien yhteydessä.

Romaniviikon tarkoituksena on tarjota romaneille foorumi, jossa keskustella meneillään olevista poliittisista-, taloudellisista- ja ihmisoikeusmuutoksista, joita Eurooppa joutuu kohtaamaan.

Samalla pohditaan myös tapoja, joilla varmistetaan se, että romaniasiat tulevat näkyvämmäksi painopisteeksi valtavirran poliittisessa keskustelussa ja painopisteissä Euroopan unionin tasolla. Lisäksi romaniviikon tavoitteena on keskustella tämän vuoden Euroopan parlamentin vaaleista, EU:n poliittisen johdon uudistamisesta, mahdollisista riskeistä liittyen äärioikeiston lisääntymiseen Euroopan parlamentissa sekä tarpeesta tukea romanien poliittista edustusta ja johtajuutta.

Lisää aiheesta <https://romaweek.eu/> <https://romaweek.eu>

Kuva Romaniviikko 2024

Julkaistu:

04.04.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/kansainvalinen-romanipaiva-8.4.2024

Otsikko:

Kansainvälinen romanipäivä 8.4.2024

Ingressi:

Kansainvälisen romanipäivän tarkoituksena on romanien kulttuurin ja kielen kunnioittaminen osana eurooppalaista kulttuuriperintöä. Tämä päivä lisää romanien näkyvyyttä niin Suomessa kuin kaikkialla Euroopassakin, kiinnittää pääväestön ja päättäjien huomiota romanien omiin vahvuuksiin ja liittää yhteen eurooppalaisia romaneja vaikuttamaan yhdessä.

Sisältö:

Kansainvälinen romanipäivä on saanut alkunsa yli 50 vuotta sitten Lontoossa vuonna 1971 pidetystä romanien ensimmäisestä kansainvälisestä kongressista (maailman kongressi), jonka avajaispäivää 8.4. on vuodesta 1990 lähtien vietetty kansainvälisenä romanipäivänä (International Roma Day).

Suomessa järjestetään jälleen useilla paikkakunnilla tapahtumia juhlistaen kansainvälistä romanipäivää ja niistä löytyy tarkempaa tietoa tapahtumakalenterista.

8.4. on myös liputuspäivä Suomessa.

Romanilippu Romanilippu ei ole kansallista alkuperää osoittava tunnus. Romanilippu suunniteltiin jo vuonna 1933 ja hyväksyttiin

vuoden 1971 kongressissa. Lipun yläosa: sininen symboloi taivasta, vapautta, hengellisyyttä ja ikuisuutta. Lipun alaosa: vihreä symboloi luontoa, maata. Lipun keskellä punainen 16-puolainen pyörä muistuttaa Intian lipun chakraa ja muistuttaa siten romanien alkuperästä, kärrynpyörä symboloi hevosten vetämiä vankkureita, matkustamista.

Romanihymni Gelem Gelem (Kuljen, kuljen) on Žarko Jovanovićin säveltämä.

Suomen romanit ovat suomalainen perinteinen etninen vähemmistö ja he ovat suomalaisia, Suomen kansalaisia. Suomalaiset romanit ovat aktiivisesti mukana rakentamassa suomalaista yhteiskuntaa.

Latšo internationaalo romanengo diives tumenge! Hyvää kansainvälistä romanipäivää! Glad internationella romska dagen! Happy International Roma Day!

Julkaistu:

07.04.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/ministerikomitean-uusi-suositus-romaninaisten-ja-tyttöjen-tasa-arvosta-on-hyva
ksytty

Otsikko:

Ministerikomitean uusi suositus romaninaisten ja -tyttöjen tasa-arvosta on hyväksytty

Ingressi:

Kansainvälisen romanipäivän alla ministerikomitea on antanut suosituksen Euroopan neuvoston 46 jäsenmaalle romaninaisten ja -tyttöjen (ml. traveller naiset ja tytöt) tasa-arvon varmistamiseksi ja heidän kohtaamiinsa erityisiin haavoittuvuuksiin puuttumiseksi.

Sisältö:

Kansainvälinen romanipäivä on tilaisuus juhlia romaneja heidän monimuotoisuutensa vuoksi sekä arvostaa ja tunnustaa heidän arvonsa ja panoksensa yhteiskunnassa. Tunnistamme myös, että romaninaiset ja -tytöt kärsivät romanivastaisuudesta, seksismistä ja niistä johtuvasta moniperustaisesta syrjinnästä, mikä lisää heidän kärsimäänsä eriarvoisuutta. Monet romaninaiset ja -tytöt elävät edelleen kurjissa oloissa, ja todellisen tasa-arvon varmistamiseksi tarvitaan päättäväisiä toimia.

Nämä näkökohdat olivat liikkeellepaneva voima kehitettäessä ja hyväksyttäessä suositukset romaninaisten ja -tyttöjen todellisen tasa-arvon toteutumiseksi ja rakenteellisten esteiden poistamiseksi. Ministerikomitean suosituksessa annetaan ohjeita tehokkaista toimista sellaisissa asioissa kuin väestörekisteri, suojele äärimmäiseltä köyhyydeltä, romanilasten erottaminen perheistään (sen välttäminen) ja sijaishuoltoon sijoittaminen, asuminen, koulutus, terveydenhuolto, työllisyys sekä suojele väkivallalta ja

ihmiskaupalta.

Suosituksessa kehoitetaan jäsenmaita vahvistamaan valmiuksia ja voimaannuttamaan romaninaisia ja -tyttöjä. Jäsenvaltioiden olisi myös parannettava heidän osallistumistaan poliittiseen ja julkiseen elämään, kartutettava tietopohjaa ja kehitettävä oikeudellisia kehyksiä, strategioita ja toimintasuunnitelmia näiden suuntaviivojen täytäntöön panemiseksi.

Näillä suosituksilla pyritään viime kädessä varmistamaan, että kaikki romaninaiset ja -tytöt voivat nauttia ihmisoikeuksistaan. Kun tänään juhlimme romanien kanssa kaikkialla maailmassa kansainvälistä romanipäivää, odotamme päivää, jolloin kaikkien romanien, myös naisten ja tyttöjen, tasa-arvo toteutuu.

Linkit:

https://www.coe.int/en/web/portal/-/international-roma-day-adoption-of-a-new-committee-of-ministers-recommendation-to-member-states-on-equality-for-roma-and-traveller*-women-and-girls

Julkaistu:

26.04.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/terveiset-romaniviikolta-brysselista

Otsikko:

Terveiset Romaniviikolta Brysselistä

Ingressi:

"Meidän kansallisen romanityömme erikoispiirre on, että teemme hyvin vahvasti yhteistyötä viranomaisten kanssa ja että romanit eivät ole pelkästään työssämme kohde, vaan he ovat myös niitä työntekijöitä yhdessä viranomaisten kanssa. Se on selkeästi meidän romanityön vahvuus." sanoi suunnittelija Henry Lindgren puheenvuorossaan Romaniviikolla Brysselissä Euroopan unionin Suomen pysyvän edustuston järjestämässä tilaisuudessa.

Sisältö:

EU:n Romaniviikolle osallistuivat Suomesta pääsihteerin lisäksi Henry Lindgren sekä Tino Blomerus Salonseudun romanit ry:stä.

Teemaviikon viimeisenä päivänä Suomi järjesti yhdessä Belgian, Espanjan ja komission kanssa tilaisuuden, jossa tarkasteltiin romanien sitouttamista sekä osallisuutta heitä koskevaan päätöksentekoon.

Belgian, Espanjan ja komission puheenvuorojen lisäksi Suomella oli myös puheenvuoro ja sen piti Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa suunnittelijana työskentelevä Henry Lindgren.

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

01.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/rompo3-toimeenpanosuunnitelma-2023-2026

Otsikko:

Rompo3 toimeenpanosuunnitelma 2023-2026

Ingressi:

Suomen romanipoliittinen ohjelma (Rompo3) vuosille 2023-2030 sisältää yhteensä 71 erillistä toimenpide-ehdotusta. Toimenpide-ehdotusten taso laajuuden ja resurssivaatimusten suhteen vaihtelee suuresti. Poliittisena ohjelmana Rompo3 -ohjelma ei myöskään määrittele tarkkaan, miten toimenpiteiden suhteen tulee edetä, vaan ohjelmassa ehdotetut yhteistyötahot yhdessä määrittelevät roolinsa ja toimintatapansa omista lähtökohdistaan. Tämä toimeenpanosuunnitelma on suunniteltu näiden toimenpide-ehdotusten käynnistämisen helpottamiseksi sekä tuomaan esille ne toimenpiteet, joita toivotaan toteutettavan heti ohjelmakauden alussa.

Sisältö:

Valtioneuvoston periaatepäätös (STM/2023/11) sitoo Suomea vuoteen 2030 asti romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta koskevan EU:n strategisen puiteohjelman mukaisesti Rompo3 toimeenpanoon. Toimeenpanosuunnitelma on tehty vuosille 2023-2026.

Toimeenpanosuunnitelma kuvaa toimenpide-ehdotusten toimeenpanoa poikkihallinnollisena yhteistyönä. Se laadittiin Rompo3-ohjelmatyöhön osallistuneiden yhteistyötahojen yhteiskehittämisprosessina jatkotyönä ohjelmalle. Osa toimenpide-ehdotuksista ovat laajuudeltaan mittavia ja siksi ne käsittävät koko ohjelmakauden 2023-2030.

Toimeenpanosuunnitelmassa on myös esitelty jo käynnissä olevia romanityön muotoja, jotka toteuttavat osaltaan tiettyä toimenpide-ehdotusta. Osa toimenpide-ehdotuksista ei ole vielä käynnistynyt ja niiden kohdalla toimeenpanosuunnitelma toimii yhteistyöhön kannustavana ohjeistuksena.

Linkit:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5669-8>

Julkaistu:

08.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/oikeusministerio-syrjintaa-koskeva-tutkimuskatsaus-valmistunut

Otsikko:

Oikeusministeriö: Syrjintää koskeva tutkimuskatsaus valmistunut

Ingressi:

Oikeusministeriön tilaama tutkimuskatsaus kerää yhteen vuosien 2020-2023 aikana julkaistuja syrjintää käsitteleviä tutkimuksia. Raportti koostaa myös yhteen koronaepidemian väestöryhmäkohtaisia vaikutuksia.

Sisältö:

Raportti kuvaa mm. vallitsevia asenteita, syrjintäkokemuksia ja -havaintoja, syrjintäilmoituksia ja -ratkaisuja sekä yhdenvertaisuuden edistämistä.

Linkit:

<https://oikeusministerio.fi/-/syrjintaa-koskeva-tutkimuskatsaus-valmistunut>

72
#210706663/1.0

Julkaistu:

08.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/syrjinta-suomessa-2020-2023-tietoraportti

Otsikko:

Syrjintä Suomessa 2020-2023 : Tietoraportti

Ingressi:

Raportissa tarkastellaan syrjintää ja muita samankaltaisia ilmiöitä (koulukiusaaminen, häirintä, viharikollisuus) vuosina 2020-2022.

Sisältö:

Syrjintä Suomessa -raportti sisältää ensimmäisen kerran luvun rakenteellisesta syrjinnästä. Raportissa esitellään myös koronan vaikutuksia yhdenvertaisuuteen.

Linkit:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-955-3>

Julkaistu:

20.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-euroopan-neuvoston-romaniasioita-kasittelevan-asiantuntijakomitean-kokous-pide
ttiin-strasbourgissa-15.-16.5.2024

Otsikko:

Euroopan neuvoston romaniasioita käsittelevä asiantuntijakomitea kokoontui Strasbourgissa

Ingressi:

15.-16. toukokuuta pidettiin Euroopan neuvoston romaniasioita (Roma and Travellers) käsittelevän asiantuntijakomitean (ADI-ROM) 9. kokous Strasbourgissa. Komitean jäsenet ovat Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden nimeämiä virallisia edustajia. Suurin osa jäsenistä on ministeriöissä työskenteleviä virkahenkilöitä, joiden työtehtäviin kuuluvat maidensa romaniasiat ja -politiikka valtionhallinnossa. Lisäksi komitean kokouksiin osallistuu tarkkailijan ominaisuudessa joukko muita henkilöitä useista kansainvälisistä organisaatioista.

Sisältö:

Päivien ohjelma oli tiivis ja puheenvuoroja pitivät muun muassa Euroopan neuvoston muiden toimielinten edustajat sekä Euroopan komission edustaja.

Seuraavaksi muutamia nostoja ohjelmasta. Jokainen maansa edustaja piti kokouksessa lyhyen esityksen lainsäädännön ja poliittisten toimien kehityksestä valtioissaan romanivastaisuuden ja syrjinnän torjumiseksi sekä todellisen ja tehokkaan tasa-arvon tukemiseksi viimeisen puolen vuoden ajalta.

Suomen osalta kerroimme siitä, että valtionneuvoston toimenpideohjelma rasisminvastaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämisestä on juuri nyt lausuntokierroksella ja romanit ovat

mukana lausumassa kyseiseen ohjelmaluonnokseen. Lisäksi kerroimme Suomen Romanipoliittisen ohjelman vuosille 2023-2030 (Rompo3) toimenpideohjelman valmistumisesta vuosille 2023-2026. Rompo3 ohjelmassa on toimenpiteitä aiheeseen liittyen koko ohjelmakaudelle.

Kuulimme esittelyn Euroopan neuvoston romanien (Roma and Travellers) seuraavan osallistamisstrategian, vuosille 2026-2030, kehittämisestä. Perustimme ad hoc-työryhmän kehittämään tätä strategiaa. Suomi tulee olemaan edellä mainitun työryhmän jäsen.

Toisena kokouspäivänä oli muun ohjelman lisäksi myös ADI-ROM puheenjohtajien vaalit. Ehdokkaita oli vain yksi kumpaanakin tehtävään. Aikaisempi puheenjohtaja, ranskalainen Manuel Damougeot, valittiin uudelleen ja uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin romanialainen Iulian Paruschiv, joka on myös ADI-ROMin uusi jäsen.

Seuraava ADI-ROM-kokous järjestetään hybridikokouksena lokakuussa.

Julkaistu:

22.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romanit-mukana-kansallismuseon-laajennusosan-peruskiven-muurauksessa-17.5.2024

Otsikko:

Romanit olivat mukana Kansallismuseon laajennusosan peruskiven muurauksessa 17.5.2024

Ingressi:

Vuonna 1916 perustetun Kansallismuseon vanhaa osaa korjataan ja uutta rakennusta sekä uusia tiloja rakennetaan. Kansallismuseon laajennusosan peruskivi muurattiin 17.5.2024 Helsingissä. Tilaisuuteen oli kutsuttu myös sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivan Romaniasiain neuvottelukunnan pääsihteeri sekä neuvottelukunnan jäseniä. Tähän historialliseen hetkeen osallistuivat Etelä-Suomen aluehallintoviraston erikoissuunnittelija Malla Laiti ja Suomen Romaniyhdistyksen puheenjohtaja Päivi Majaniemi.

Sisältö:

Kansallismuseon laajennusosan peruskiven muuraus oli juhlallinen ja iloinen tilaisuus!

Peruskiveen muurattiin aikakapseli, johon oli tallennettu muun muassa tasavallan presidentti Stubbin tervehdys, perjantain 17.5.2024 Helsingin Sanomat, rakennuksen suunnittelijoiden ja toteuttajien nimet ja valokuva työntekijöistä, rakennuksen piirustukset paperilla ja muistitikulla ja tietenkin matkapuhelin!

Vieraina oli museo- ja kulttuuriväkeä, kuultiin musiikkia sekä puheet ylijohdaja Elina Anttilalta, Tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multalalta, Senaatti-kiinteistöjen operatiiviselta johtajalta Tuomas Pusalta, JKMM Arkkitehtien pääsuunnittelija Samuli Miettiseltä ja SRV:n toimitusjohtaja Saku Sipolalta.

Puheissa luotiin katsauksia museon tarkoitukseen ja tarpeisiin, valotettiin historian havinaa menneisyydestä sekä raotettiin uusia tuulia historian tulevaisuudesta, moninaisuudesta, rakennuksen tarpeista kuvastaa käyttäjiään ja ilmentää sekä entisen että uuden olemassaoloa. Pohdittiin myös aikojen ja ajan vastakohtaisuuksia, rakennusteknisiä haasteita ja kaikkien ihmisten tarvetta tunnistaa olemassaoloaan kuvina, esineinä, historioina, taiteina ja kulttuurina.

Liikuttuneina olimme mukana muuraamassa romanien rikasta yhteistä historiaa Kansallismuseon peruskiveen.

Museo on kiinni ja aukeaa kesällä 2027.

Teksti: SRY & STM/RONK

Julkaistu:

23.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romanienlauluperinteen-tulkitsija-ja-kerääjä-hilja-gronfors-vihitaan-kunniatohtoriksi

Otsikko:

ROMANIEN LAULUPERINTEEN TULKITSIJA JA KERÄÄJÄ HILJA GRÖNFORS, VIHITÄÄN KUNNIATOHTORIKSI

Ingressi:

HS 20.5.2024 Presidentti Stubbin lisäksi kunniatohtoreiksi vihitaan seitsemän muuta ihmistä, muun muassa kapellimestari Susanna Mälkki sekä romanien lauluperinteen tulkitsija ja kerääjä Hilja Grönfors.

Sisältö:

Kunniatohtorit vihitaan elokuussa järjestettävässä promootiossa. Se on kolmipäiväinen tapahtuma, jossa promovoidaan Taideyliopiston akatemiosta valmistuneita maistereita ja tohtoreita. Vihittävät kunniatohtorit ovat yliopiston mukaan alojensa edelläkävijöitä, taiteen koulutusta tai taiteen yhteiskunnallista asemaa sekä sen merkitystä edistäneitä vaikuttajia Suomesta ja maailmalta. Osoituksena arvonomestään heille annetaan tohtorin hattu ja miekka.
HS 20.5.2024

Linkit:

<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000010439046.html>

Julkaistu:

30.05.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/euroopan-neuvoston-suositus-jasenvaltioille-viharikosten-torjunnasta-1

Otsikko:

Euroopan neuvoston suositus jäsenvaltioille viharikosten torjunnasta

Ingressi:

Euroopan neuvoston suositus ministerikomitean jäsenvaltioille viharikosten torjunnasta hyväksyttiin 7.5.2024 ministerikomitean kokouksessa. Viharikokset uhkaavat demokraattisten yhteiskuntien perustaa ja oikeusvaltioperiaatetta. Ne ovat uhka demokraattisille arvoille, yhteiskunnalliselle vakaudelle ja rauhalle sekä hyökkäys perusasioita vastaan.

Sisältö:

Jäsenvaltioiden hallituksille annettuja suosituksia ovat mm.

- toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet ja osoittaa riittävät resurssit viharikoksien ennaltaehkäisyä ja torjuntaa varten
- tarjota tietoa viharikoksista
- tarjota tukea sekä oikeussuojaa viharikosten uhreille
- tekemään yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, mukaan lukien kansalaisyhteiskunnan järjestöt ja tasa-arvoelimet, uhrien tukipalvelujen tarjoajat ja kansalliset ihmisoikeusinstituutiot sekä toteuttamaan asianmukaisia toimia.

Toimenpiteet

Viharikosten ehkäiseminen ja torjuminen verkossa ja sen ulkopuolella edellyttää kokonaisvaltaista ja monitahoista lähestymistapa, joka edellyttää julkisissa laitoksissa työskenteleviltä tehokasta yhteistyötä ja koordinoitua keskenään sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa mukaan lukien ne, jotka kuuluvat ja työskentelevät ryhmien kanssa, joilla on riski joutua viharikoksen kohteeksi.

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

04.06.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/tuula-akerlundin-terveiset-irun-12.kongressista-pohjois-makedoniasta

Otsikko:

Tuula Åkerlundin terveiset IRUn 12. kongressista Pohjois-Makedoniasta

Ingressi:

Päivien järjestelyt oli todella hyvin hoidettu, monipuolinen ohjelma kesti aamusta iltamyöhään. Päivien aikana pidettiin useita paneeleja. Suomen osallistujat oli hyvin huomioitu ohjelmassa. Jokainen osallistui oman alansa paneeleihin englannin kielellä. Matkasta jäi meille kaikille hyvä mieli, saimme uusia kansainvälisiä suhteita ja innostusta jatkaa romanien aseman edistämistä omalla tahollamme. Ymmärsimme myös, että Suomella on paljon annettavaa kansainvälisellä tasolla. Tuula Åkerlund osallistui kokoukseen STM/RONKin edustajana.

Sisältö:

Pohjois-Makedonian Skopjessa pidettyyn kansainväliseen Romani Unionin 12. maailmankongressiin matka alkoi 2.6. aamuaikaisella lennolla ensin Frankfurtiin. Siellä oli muutaman tunnin odotus ja sen jälkeen jatkoimme matkaa seuraavalla lennolla Skopjeen ja olimme perillä iltapäivällä. IRU:n presidentti Zoran Dimov haki meidät lentokentältä autollaan ja vei hotelliin. Illalla oli iltavastaanotto, jossa tutustuimme toisiimme ja kerroimme terveisiä oman maan romaneilta. Meille tarjoiitiin myös runsas illallinen.

Seuraavana aamuna alkoi hotelliin tulla paikallisia romaniaktivisteja sekä eri maiden edustajia. IRUn laaja kansainvälinen verkosto teki meihin suuren vaikutuksen. Kongressiin oli tullut ulkomailta 29 IRUn

edustajaa eri maista ja maanosista. Kaukaisimmat olivat Chilestä ja Intiasta. Oli mielenkiintoista ja antoisaa tutustua eri maiden romaniaktivisteihin ja kuulla romanien tilanteista ja olosuhteista. Suomesta meitä oli 5 osallistujaa, Kajaanista Rikhard Långström (Timi) ja Ramona Grönstrand, Launosista Henry Hedman, Helsingistä Anette Åkerlund ja minä Vantaalta.

Suomen romanien asema ja elämä kiinnosti osallistujia. Meitä haastattelivat mm. romanitoimittajat Veli Brijani ja Adam Parno Szoppe, jotka työskentelevät Ruotsissa Radio Romanossa. Saimme kuulla, että Radio Romano tekee paljon ohjelmia myös romanikielellä ja radiota kuunnellaan ympäri maailmaa. Yhdessä suomalaisten osallistujien kanssa unelmoimme, että olisipa Suomessakin samanlainen romaniradio. Viestintää pitäisi kehittää kansainvälisestikin, tietenkin romanikielellä, mutta myös osittain englannin kielellä olisi tarve tehdä ohjelmia, jotta voisimme saada kontakteja ja jaettua tietoa kansainvälisissä romaniverkostoissa. Meillä Suomessa on nykyään monia lahjakkaita, koulutettuja romaninuoria, jotka puhuvat sujuvasti monia kieliä. Heidät voisi innostaa mukaan toimintaan.

Päivien järjestelyt oli todella hyvin hoidettu, monipuolinen ohjelma kesti aamusta iltamyöhään. Päivien aikana pidettiin useita paneeleja. Suomen osallistujat oli hyvin huomioitu ohjelmassa. Jokainen osallistui oman alansa paneeleihin englannin kielellä. Rikhard Långström osallistui yrittäjä-paneeliin kertoen kokemuksistaan työelämässä ja omakohtaisen tarinan rakennusalan yrittäjänä. Henry Hedman ja Anette Åkerlund osallistuivat romanikieli, kulttuuri, historia ja uskontopaneeliin. Henry Hedman käsitteli puheenvuorossaan Suomen lainsäädäntöä, joka turvaa oikeuden kehittää ja ylläpitää romanikieltä ja kulttuuria. Hän kertoi myös miten valtiohallinnon alaisissa instituutioissa on romanikielen ja -kulttuurin opetus huomioitu. Anette Åkerlund toi esille puheenvuorossaan Helsingin yliopistossa opetettavasta romanikielen-, historian-, kulttuurin- ja -musiikin opintomahdollisuuksista. Anette käsitteli puheenvuorossaan myös romanitaidetta ja sen merkityksestä kulttuurin edistämisessä. Itse osallistuin paneeliin, joka käsitteli mm. romaninaisten oikeuksia ja asemaa. IRU:n visio ja missio on mahtiponteva; yhdistää maailman romanit, tiedottaa ja edistää heidän asemaansa. Kansainvälinen Romani Unioni ulottaakin verkostonsa jo nyt lähes kaikkiin maanosiin. Henry Hedman valittiin päivien päätteeksi pidetyssä IRU:n liittokokouksessa IRU:n johtajan Zoranin neuvonantajaksi yhdessä suomalaisen IRU aktivisti Marja Erosen kanssa. Ramona, Anette ja allekirjoittanut haluttiin mukaan kansainväliseen naisjärjestötoimintaan.

Matkasta jäi meille kaikille hyvä mieli, saimme uusia kansainvälisiä suhteita ja innostusta jatkaa romanien aseman edistämistä omalla tahollamme. Ymmärsimme myös, että Suomella on paljon annettavaa kansainvälisellä tasolla.

Matkaterveisin: Tuula Åkerlund

Liitteet:

1261003, 1261003

Julkaistu:

24.06.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/kevat-2024-oli-kiireinen-1

Otsikko:

Romanipolitiikan kevät sosiaali- ja terveysministeriössä 2024

Ingressi:

Vuosi 2024 käynnistyi sosiaali- ja terveysministeriössä työntäyteisenä myös romanitöiden osalta. Kevään 2024 aikana valmistui Romanipoliittisen ohjelman toimenpanosuunnitelma, jota esiteltiin ja jalkautettiin ahkerasti kaikkialla Suomessa eri yhteyksissä ja eri tahoille. Romaniverkoston jäsenet osallistuivat useiden lausuntojen tekemiseen sekä erilaisiin yhteisiin keskustelutilaisuuksiin. Kotimaisten töiden ohella oli paljon myös kansainvälisiä asioita, joissa olimme mukana tämänkin kevään aikana.

Sisältö:

Nostoja keväästä 2024

- Tammikuussa vastattiin yhdessä opetushallituksen kanssa Euroopan neuvoston (ADI-ROM/ Capacity-building programme and tools History teaching) kyselyyn, joka liittyi romanien historian opetukseen koulussa.
- Romaniasiain neuvottelukunnan vuosien 2024 -2025 toimintasuunnitelman rungoksi otettiin Rompo3 toimenpide-ehdotuksia, joita viedään eteenpäin tämän ja ensi vuoden aikana.
- Ulkoministeriö järjesti tammikuun lopussa Euroopan neuvoston (EN) koordinaatiopäivän, jossa esiteltiin myös romanipolitiikan vastuuministeriön sosiaali- ja terveysministeriön romanityötä, jota

tehdään yhdessä heidän kanssaan muun muassa jäsenvaltioiden romanciasiantuntijakomiteassa (ADI-ROM).

- Tammikuussa kommentoimme romanciasiain neuvottelukuntien ja verkoston kanssa Valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman (VANUPO) 2024-2027 luonnosta.
- Helmikuussa olimme haastateltavana Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) toimeksiantoon, joka koski kartoitusta Suomen perus- ja ihmisoikeusrakenteista ja -mekanismeista. Kiinnostuksen kohteena kartoituksessa olivat erityisesti perus- ja ihmisoikeustoimijoiden välinen vuorovaikutus, yhteistyörakenteet ja synergiat.
- Helmikuussa olimme kuulolla myös ulkoministeriön järjestämässä kansalaisjärjestöjen kuulemistilaisuudessa.
- Maaliskuussa Romanciasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja Aki Lindén ja Suomen romaniyhdistyksen toiminnanjohtaja osallistuivat pääministerin pyöreän pöydän keskusteluun, jonka aihe oli 'Kohti yhdenvertaista ja turvallista arkea monimuotoistuvassa Suomessa vuonna 2035. Erityisfokuksena tulevaisuusorientoituneessa keskustelussa työelämä ja läpileikkaavina teemoina: nuoret, sukupuolten erot ja alueelliset erot'.
- Osallistuimme kevään aikana Valtioneuvoston kanslian Yhdenvertaisuustiedonanto-hankkeen kokouksiin sekä kommentoimme yhdessä verkoston kanssa kyseisen hankkeen toimeenpanosuunnitelman luonnosta.
- Kommentoimme Lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman luonnosta.
- Huhtikuun alussa Euroopan neuvoston ministerikomitea antoi suosituksen Euroopan neuvoston 46 jäsenmaalle romaninaisten ja -tyttöjen (ml. traveller naiset ja tytöt) tasa-arvon varmistamiseksi ja heidän kohtaamiinsa erityisiin haavoittuvuuksiin puuttumiseksi. Tästä uutisoimme suomeksi romani.fi sivustolla sekä sosiaalisessa mediassa.
- Kävimme keskustelua Kansallismuseon kanssa liittyen Rompo3 toimeenpanoon. Romaniverkoston jäseniä osallistui myös Kansallismuseon laajennusosan peruskiven muuraukseen toukokuussa.
- Verkoston jäseniä osallistui huhtikuussa MIELI ry/THL järjestämään 3-osaiseen 'Mielen hyvinvoinnin tukeminen romanityössä' koulutuskokonaisuuteen. • Romanikielen lautakunnan aloitteesta suunniteltu ja valmisteltu yhteistapaaminen Opetus- ja kulttuuriministerin kanssa, aiheena romanikielen etäopetus, ei toteutunut kevään aikana, vaan se siirtyy syksyyn ministeriön kiireiden vuoksi.

- Pohjoismainen yhteistyö on aloitettu Teams kokouksilla Norjan ja Ruotsin romanasioita valtionhallinnossa hoitavien virkahenkilöiden kanssa.
- Toukokuulle kaavailtu sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuson tapaaminen siirtyy niin ikään syksyyn ministerin kiireisen aikataulun vuoksi.
- Kesäkuussa Kuntaliitto järjesti tilaisuuden romaniverkostolle, osana Rompo3 toimeenpanoa, jossa kerrottiin konkreettisia asioita siitä mitä yhdenvertaisuussuunnitelmaan kannattaa kirjoittaa romanien syrjimättömyydestä ja yhdenvertaisuuden edistämisestä.

Liitteet:
1261003

Julkaistu:

24.06.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/neuvottelukuntien-valtakunnalliset-neuvottelupaivat-syyskuussa-2024-joensuussa

Otsikko:

Neuvottelukuntien neuvottelupäivät pidetään syyskuussa 2024 Joensuussa

Ingressi:

Romaniasiain neuvottelukuntien valtakunnalliset neuvottelupäivät järjestetään tänä vuonna 24.-25.9.2024 Joensuussa. Tämän vuoden romanasiaian neuvottelupäivien teemana on "enemmän yhdessä kuin yksin", eli yksinäisyys ja yhteistyö. Lisäksi keskustelemme romaneja koskevista muista ajankohtaisista asioista. Neuvottelupäivien tavoitteena on koota laajasti yhteen romanasiaian neuvottelukuntien jäseniä, paikallisten romanityöryhmien toimijoita, viranomaisia sekä muita yhteistyötahoja.

Sisältö:

Neuvottelupäivien järjestelyistä vastaavat Itä-Suomen aluehallintovirasto ja Itä-Suomen alueellinen romanasiaian neuvottelukunta yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtakunnallisen romanasiaian neuvottelukunnan sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen Siunsote kanssa. Joensuun kaupunki tarjoaa neuvottelupäivien iltavastaanoton.

Sasto aven, tervetuloa kokemaan neuvottelupäivien tunnelma sekä nostamaan yhteistyön näkyvyyttä romanasioissa!

Maarita Mannelin
suunnittelija

Helena Valentin puheenjohtaja

Itä-Suomen aluehallintovirasto / Itä-Suomen alueellinen romanasian
neuvottelukunta

Linkit:

<https://eventilla.avi.fi/event/OlgJY#main-content>

Julkaistu:

25.06.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/uusi-tutkimus-euroopan-neuvoston-tutkimus-linjaa-suosituksia-romanien-syrjinnän-lopettamiseksi-yleisradiotoiminnassa

Otsikko:

Euroopan neuvoston tutkimus linjaa suosituksia romanien syrjinnän lopettamiseksi yleisradiotoiminnassa

Ingressi:

Euroopan neuvoston tutkimus linjaa suosituksia romanien ja matkailijayhteisöjen syrjinnän lopettamiseksi yleisradiotoiminnassa. Tutkimuksessa selvitettiin miten ja millaisena romanit esitetään ja kuvataan televisiolähetyksissä neljässä EU maassa, Bulgariassa, Kreikassa, Italiassa ja Romaniassa. Esitystapa edesauttaa usein romaneihin kohdistuvan eriarvoisuuden, ennakkoluulojen ja syrjinnän jatkumista.

Sisältö:

Euroopan neuvoston tutkimus linjaa suosituksia romanien ja matkailijayhteisöjen syrjinnän lopettamiseksi yleisradiotoiminnassa

Tutkimuksessa selvitettiin miten ja millaisena romanit esitetään ja kuvataan televisiolähetyksissä neljässä EU maassa, Bulgariassa, Kreikassa, Italiassa ja Romaniassa. Esitystapa edesauttaa usein romaneihin kohdistuvan eriarvoisuuden, ennakkoluulojen ja syrjinnän jatkumista.

Tutkimus on Euroopan neuvoston toteuttama ja osa sen ja Euroopan unionin yhteisohjelmaa (EQUIROM) 'Yhdenvertaisuus ja romanien syrjimättömyys'.

Tutkimuksessa analysoitiin romaneihin liittyvää tai heistä kertovia ohjelmia eri maiden toimiluvanvaraisilta/rekisteröidyiltä lähetystoiminnan harjoittajilta tammikuusta 2022 huhtikuuhun 2023.

Tutkimuksessa esitetään seuraavia suosituksia kielteisten stereotyyppien ja kuvan antamisen lopettamiseksi:

sääntelyelinten valmiuksia tulee vahvistaa vihapuheen torjumiseksi

media-ammattilaisten tietoisuutta romaneista tulee lisätä

kielteisiä ilmaisuja ja yleistyksiä tulee välttää

romanitoimijoiden määrä mediatöissä tulisi lisätä

myönteisiä kuvauksia/tarinoita romanien yhteiskunnallisesta panoksesta tulisi lisätä

romanien oma ääni tulisi kuulua enemmän uutisissa ja mediassa

epäasiallista kieltä tulee välttää

romaneja ei tule esittää mediassa homogeenisena ryhmänä

Linkit:

<https://pjp-eu.coe.int/en/web/equality-and-freedom-from-discrimination-for-roma/-/council-of-europe-study-outlines-recommendations-to-stop-discrimination-against-roma-and-traveller-communities-in-broadcasting>

Julkaistu:

30.07.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/euroopan-romanien-kansanmurhan-80.-muistopaiva-2.8.2024

Otsikko:

Euroopan romanien kansanmurhan 80. muistopäivä 2.8.2024

Ingressi:

Elokuun 2. päivänä muistetaan niitä viimeisiä 4 300 romanin ja sintin, jotka olivat natsien keskitysleirillä Auschwitz-Birkenaussa. Tuona iltana 2.8.1944 SS joukot murhasivat heidät ankarasta vastarinnasta huolimatta.

Sisältö:

Euroopan romanien ja sintien kansanmurhan muistopäivän muistotilaisuutta vietetään 2.8.2024 Auschwitz-Birkenauin muistopaikalla. Tilaisuudessa kunnioitetaan 500 000 romanin ja sintin muistoa, jotka murhattiin natsimiehitetyssä Euroopassa.

Euroopan Parlamentti julisti tämän päivämäärän romanien ja sintien eurooppalaiseksi kansanmurhan muistopäiväksi 2.8.2015.

Tänä vuonna 2024 vietetään 80-vuotisjuhlavuotta romanien ja sintien holokaustin viimeisten eloonjääneiden kanssa.

"Todistukseni on nuorille.

Sinun täytyy vastustaa.

Sinun on vastustettava syrjintää, rasismia ja väkivaltaisia häätöjä.

Me vanhat olemme sytyttäneet liekin.

Nyt on nuorten vuoro ruokkia sitä,

saada se kasvamaan ja niin, että meistä tulee vahvempia.

Nuoret, nouskaa ylös!

Pysy pystyssä, äläkä koskaan putoa polvillesi!"

Raymond Gurême,

Holokaustista selvinnyt ja Ranskan vastarintaliikkeen jäsen

Linkit:

<https://www.roma-sinti-holocaust-memorial-day.eu/>

Julkaistu:

08.08.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/opetusneuvos-henry-hedman-vaittelee-tohtoriksi-6.9.2024

Otsikko:

Opetusneuvos Henry Hedman väittelee tohtoriksi 6.9.2024

Ingressi:

Henry Hedmanin Minäkö mustalainen? Romaniuden jatkuvuus eksogaamisissa perheissä -tutkimuksessa selvitetään Suomen romaniyhteisön romaniuden (romaniba) eli mustalaisuuden intensiteettiä ja jatkuvuutta kaksikulttuurisissa romaniperheissä. Tutkimuksen aluksi tarkastellaan sadan vuoden ajalta eri tutkijoiden kuvaamia romaniuden tunnusmerkkejä, jotka olivat sangen yhtenäisiä. Hedman rakensi tunnusmerkkien pohjalta kysely- ja haastattelulomakkeet, ja sai tutkimusta varten vastauksia 20 romanivanhemmalta sekä heidän 20 aikuiselta lapseltaan. Hedman hyödynsi tutkimuksessa myös omaa romanitaustaansa ja romanasioden asiantuntemustaan.

Sisältö:

Tämä väitöskirja on kasvatustieteen alueelle sijoittuva monografiaväitöskirja, jonka tavoitteena on määritellä moniulotteisesti romaniuden tunnusmerkit ja analysoida romaniuden jatkuvuuden edellytyksiä eksogaamisissa perheissä. Tässä tutkimuksessa selvitetään Suomen romaniyhteisön mustalaisuuden eli romaniuden, romaniban, intensiteettiä sekä jatkuvuutta seuraavalle sukupolvelle. Hedman tarkastelee romani-identiteettiä essentialistisesta näkökulmasta, jonka mukaan romanius pyrkii säilymään romanitapojen ja niiden noudattamisen osalta. Romaniuden siirtymiseen vaikuttavia tekijöitä ei ole aiemmin tutkittu eksogaamisissa romaniperheissä.

Liitteet:
1261003

Julkaistu:

19.08.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/hilja-gronfors-vihittiin-kunniatohtoriksi-16.-18.8.2024-helsingissa

Otsikko:

Hilja Grönfors vihittiin kunniatohtoriksi 16.-18.8.2024 Helsingissä

Ingressi:

Taideyliopiston maisteri- ja tohtoripromootio järjestettiin 16.-18. elokuuta 2024. Taideyliopisto vihki samanaikaisesti kunniatohtoreiksi kuusi taiteen alalla ansioitunutta henkilöitä ja yksi heistä oli Hilja Grönfors. Kunniatohtoriksi vihkiminen on korkein huomionosoitus, jonka yliopisto voi myöntää.

Sisältö:

Taideyliopiston kunniatohtorin arvo myönnettiin Grönforsille hänen työstään perinteisten romanilaulujen tulkitsijana sekä romanien lauluperinteen kerääjänä ja tallettajana.

Romaniasiain neuvottelukunta onnittelee lämpimästi Hilja Grönforsia arvonimestä!

"Taideyliopiston kunniatohtoriksi voidaan valita kyseisen yliopiston arvojen (taito, rohkeus ja avoimuus) mukaisesti toimiva henkilö, joka on erityisen ansioitunut taiteen alalla, kehittänyt taiteen koulutusta, edistänyt taiteen asemaa tai vahvistanut taiteen merkitystä yhteiskunnassa.

Ehdotuksen siitä, kenen tulisi saada kunniatohtorin arvo voi tehdä taideyliopiston nettivivuilla."

Julkaistu:

06.09.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/valtioneuvoston-toimenpideohjelma-rasismien-torjumiseksi-ja-yhdenvertaisuuden-edistämiseksi

Otsikko:

Romanit on huomioitu toimenpideohjelmassa

Ingressi:

Valtioneuvosto on 5. syyskuuta tehnyt periaatepäätöksen toimenpideohjelmasta rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi perustuu tiedonantoon, jonka hallitus antoi eduskunnalle 31.8.2023.

Sisältö:

Toimenpideohjelma sisältää toimenpiteitä yhteiskunnallisen ilmapiirin ja väestöryhmien välisten suhteiden parantamiseen, tietoisuuden lisäämisen haasteista ja ratkaisusta sekä erityisesti työelämässä ja koulutuksessa tapahtuvan rasismien ja syrjinnän torjumiseen.

Keskustelua syrjinnästä ja rasismista käydään usein vähemmistökysymyksinä, mikä johtaa harhaan ongelman yhteiskunnallisen merkityksen suhteen. Pelkästään ulkomaalaistaustaisia henkilöitä oli Suomessa vuoden 2022 lopussa 508 173 henkilöä. Tämän lisäksi rasismia ja syrjintää voivat arjessaan kohdata monet muut väestöryhmät, kuten romanit, saamelaiset, tataarit, muslimit ja juutalaiset.

Toimenpideohjelmaa toimeenpannaan valtioneuvoston kanslian johdolla yhdessä muiden ministeriöiden ja viranomaisten kanssa. Työtä seuraa valtioneuvoston poikkihallinnollinen hankeryhmä. Työn etenemistä ja

toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan hallituksen puoliväliriihessä keväällä 2025, jolloin voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön uusia toimia hallituskauden toiselle puoliskolle. Suomen romanipoliittinen ohjelma liittyy läheisesti myös julkaistun toimenpideohjelman sisältöön kuten ohjelmassa on myös mainittu.

Eri väestöryhmiin kohdistuvassa rasismissa on taustalla erilaisia ennakkoluuloja ja stereotyyppioita. Niille on yhteistä se, että ne ovat muodostuneet historian saatossa ja ovat laajalle levinneitä. Afrikkalaistaustaisiin kohdistuva afrofobia liittyy siirtomaavallan ajalta peräisin oleviin asenteisiin, kun taas antisemitismillä ja romanivastaisuudella on omat historialliset juurensa. Romanivastaisuuden kansainvälinen käsite antigypsyismi on otettu Suomessakin enenevässä määrin käyttöön. Islamofobian sijaan kansainvälisellä tasolla käytetään muslimeihin kohdistuvasta häirinnästä ja syrjinnästä yhä useammin käsitettä muslimeihin kohdistuva viha (anti-Muslim hatred), koska useimmiten kielteiset asenteet kohdistuvat muslimeihin eikä välttämättä islamiin uskontona. (Teksti: Toimenpideohjelma)

Linkit:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-969-4>

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

09.09.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/henry-hedmanin-vaitostilaisuus-kokosi-paljon-kiinnostuneita-metsatalolle

Otsikko:

Henry Hedmanin väitöstilaisuus kokosi paljon kiinnostuneita Metsätalolle

Ingressi:

Henry Hedmanin väitöstilaisuus pidettiin Helsingin yliopiston Metsätalolla runsaan yleisön läsnä ollessa perjantaina 6.9.2024. Moni meistä osallistui elämänsä ensimmäisen kerran väitöstilaisuuteen, tunnelma oli odottava ja vähän jännittynytkin positiivisella tavalla.

Sisältö:

Henry Hedman väitteli tohtoriksi professori emerita Arja Virran Turun yliopistosta toimiessa vastaväittäjänä. Yleisöä oli paljon paikalla ja suosion osoitukset suuret kun väittelyosuus oli loppunut. Väitöskirja hyväksyttiin. Kakkukahvit juotiin iloisin mielin tilaisuuden jälkeen.

Romaniasiain neuvottelukunta onnitteli kukkakimpuin tohtori Henry Hedmania.

Linkit:

<https://helda.helsinki.fi/items/a6d62131-bbff-43bd-874b-5ab4b3d3f59a>

Julkaistu:

23.09.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/taideyliopiston-kunniantohtori-hilja-gronforsia-juhlitettiin-21.9.2024-helsingissa

Otsikko:

Taideyliopiston kunniantohtori Hilja Grönforsia juhlitettiin 21.9.2024 Helsingissä

Ingressi:

21.9.2024 juhlitettiin Taideyliopiston uutta kunniantohtoria, mestarikansanlaulaja Hilja Grönforsia Helsingissä. Ohjelmassa oli dokumenttielokuva, panelikeskustelu ja illan kruunasi upea konsertti täydelle salille Musiikkitalossa Black Boxissa.

Sisältö:

Konserttia ennen katsottiin Eihän tämä maa minun omani ollut - dokumenttielokuva. Elokuva on Katariina Lillqvistin ohjaama, vuonna 2008 valmistunut dokumentti Suomen romanien historiasta, kulttuurista ja nykypäivästä.

Elokuvan jälkeen tutkija, dosentti Risto Blomsterin johti keskustelutilaisuutta, jossa puhuttiin Grönforsin merkityksestä romaniyhteisölle sekä romanikulttuurista. Mukana keskustelussa olivat viulisti-laulaja Miritza Lundberg, laulaja Anette Åkerlund sekä kansanlaulun lehtori Anna-Kaisa Liedes. Tilaisuuden alkupuheenvuoron piti kansanmusiikin professori Kristiina Ilmonen.

Illan päätti Hilja Grönfors ja Latšo Džintan ikimuistoinen konsertti Musiikkitalon Black Boxissa.

Romaniasiain neuvottelukunnan jäsen Taito Lehmusta ja pääsihteeri Janette Grönfors ojensivat konsertin jälkeen onnittelukukat

kunniatohtori Hilja Grönforsille.

Julkaistu:

24.09.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/neuvottelupaivat-kokosivat-toimijoita-yhteen-24.-25.9.2024

Otsikko:

Neuvottelupaivät kokosivat toimijoita yhteen 24.-25.9.2024

Ingressi:

Tänä vuonna teemana oli "enemmän yhdessä kuin yksin". Lisäksi keskustelimme romaneja koskevista muista ajankohtaisista asioista. Neuvottelupaivät järjestetään vuosittain ja niiden tavoitteena on koota laajasti yhteen romanasiaian neuvottelukuntien jäseniä, paikallisten romanityöryhmien toimijoita, viranomaisia sekä muita yhteistyötahoja.

Sisältö:

Neuvottelupaivät käynnistyivät tiistaina Joensuussa kuulaassa syyssäässä Hotelli Kimmelissä. Ensimmäisen päivän puheenjohtajana toimi Itä-Suomen romanasiaian neuvottelukunnan puheenjohtaja Maarita Mannelin. Inspiroivat ja tulevaisuuteen luotaavat alkutervehdykset esittivät ylijohdaja Markku Tervahauta Itä-Suomen aluehallintovirastosta, valtakunnallisen Romaniasiaian neuvottelukunnan puheenjohtaja Aki Lindén videon välityksellä sekä Sonja Hartikainen, palvelupäällikkö, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue SiunSotesta.

Suomessa on tällä hetkellä paljon hankkeita ja ohjelmia romanien yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämiseksi. Päivien aikana esiteltiin näitä hankkeita: Monikulttuuriset opintopolut, Ote elämään: Mahdollisuus osallisuuteen, Zetanes- yhdessä hanke, Romanien ja saamelaisten mielen hyvinvoinnin edistäminen, Romako -hankkeen Taustasta riippumatta -työnantajapooli.

Lisäksi ohjelmassa olivat sosiaali- ja terveysministeriön terveiset, katsaus romanipoliittisen ohjelman edistymiseen sekä syksyn askelmerkkeihin, Suomen romaniyhdistyksen kuulumiset, Romanilähtöinen monikulttuurinen ohjaus tutkinnon osana sekä Romanikielen elvytysohjelman tilanne. Toisen päivän lopuksi esittäytyivät alueellisen romanityön tekijät. Neuvottelupäivien musiikista vastasivat muusikko, dosentti Kai Åberg ja Zetanes-hankkeen projektipäällikkö Janne Blomerus. Joensuun kaupunki tarjosi neuvottelupäivien iltavastaanoton.

Neuvottelupäivien järjestelyistä vastasivat Itä-Suomen aluehallintovirasto ja Itä-Suomen alueellinen romaniasiain neuvottelukunta yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtakunnallisen romaniasiain neuvottelukunnan sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen Siunsote kanssa.

Julkaistu:

26.09.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/euroopan-neuvoston-ihmisoikeusvaltuutetun-michael-o-flahertyn-vierailun-fokuks
essa-romanit

Otsikko:

Euroopan neuvoston Ihmisoikeusvaltuutetun Michael O'Flahertyn vierailun fokuksessa romanit

Ingressi:

Euroopan neuvoston Ihmisoikeusvaltuutettu Michael O'Flaherty vieraili tiimeineen syyskuun lopussa Suomessa. Viiden päivän aikana heidän ohjelmassa oli useampia eri kokouksia ja kohtaamisia eri romanityötä tekevien ja muiden tahojen kuten Yhdenvertaisuusvaltuutetun ja Ihmisoikeuskeskuksen Ihmisoikeusvaltuuskunnan kanssa.

Sisältö:

Euroopan neuvoston Ihmisoikeusvaltuutetun vierailun fokuksessa olivat romanien ihmisoikeuksien ja osallisuuden toteutuminen.

Ihmisoikeusvaltuutettu Michael O'Flaherty tiimeineen sai vierailunsa aikana monipuolisen kuvan ja ajankohtaista tietoa romanien ihmisoikeustilanteesta Suomessa. Romaninuoret kävivät valtuutetun toiveen mukaisesti laskemassa kukat myös sodissa kaatuneiden romanien muistomerkillä Hietaniemen hautausmaalla.

Käydyissä keskusteluissa tuotiin esille hyviä käytänteitä, haasteita ja toiveita eri tasoilla tehtävässä romanityössä, jota tehdään Suomen romanien lisäksi myös maahanmuuttajataustaisten romanien kanssa. Romanikulttuuriin kuuluvia asioita kuten romanikielen ja -musiikin merkitys nousi myös esille vierailun aikana käydyissä keskusteluissa.

Euroopan neuvoston Ihmisoikeusvaltuutettu ja hänen tiiminsä tapasivat

keskiviikkona 25.9., Suomen Romanipolitiikan vastuuministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuson. Tuossa tapaamisessa keskusteltiin Romanipolitiikan rakenteesta ja Romanipoliittisen ohjelman sisällöstä.

Suomen vierailun viimeinen tapaaminen oli 26.9., torstaiaamuna ulkoministeriössä, jolloin valtuutettu tapasi valtakunnallisen Romaniasiaain neuvottelukunnan muutamia jäseniä sekä puheenjohtaja Aki Lindénin. Valtuutettua kiinnosti erityisesti se, miten alueellinen ja paikallinen osallisuus toteutuu suhteessa valtakunnalliseen romanasiaain neuvottelukunnan toimintaan.

Euroopan neuvoston Ihmisoikeusvaltuutetun toimisto tekee Suomen vierailun aikana saaduista keskusteluista ja materiaaleista raportin, joka julkaistaan myöhemmin myös tällä sivustolla.

Kuvassa: Mr Michael O'Flaherty, Commissioner, Ms Erliha Bičakčić, Deputy to the Director, Ms Katharina Kirchberger, Adviser, Ms Tara Beattie, Adviser, Suomen pysyvä edustaja Euroopan neuvostossa, suurlähettiläs Sini Paukkunen-Mykkänen, vastuuvirkamies Marjaana Ettala ulkoministeriöstä, RONK puheenjohtaja, kansanedustaja Aki Lindén, erityisasiantuntija, pääsihteeri Janette Grönfors sosiaali- ja terveysministeriöstä, toimiston johtaja Päivi Majaniemi Suomen Romaniyhdistyksestä, toiminnanjohtaja Mertsä Ärling Romano Missiosta sekä erityisasiantuntija Ahti Avikainen työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Julkaistu:

27.09.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/suomen-tulisi-vahvistaa-romanien-ja-maahanmuuttajien-suojelua

Otsikko:

Ihmisoikeusvaltuutettu O'Flaherty : Suomen tulisi vahvistaa romanien ja maahanmuuttajien suojelua

Ingressi:

Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu Michael O'Flaherty on kehottanut Suomea jatkamaan ihmisoikeuksien edistämistä ja puolustamista romanien osalta sekä maahanmuutto- ja turvapaikkakysymyksissä. Komissaari vieraili Suomessa 23.-26. syyskuuta 2024.

Sisältö:

Romanien osalta komissaari kiitteli Suomen saavutuksia ihmisoikeuksien alalla ja totesi, että sen toimet kansalaisyhteiskunnan tukemiseksi voivat toimia arvokkaina oppeina romaniyhteisöjen kanssa tehtävässä työssä. Hänelle kuitenkin kerrottiin syrjintään ja lisääntyvään rasismiin liittyvistä huolenaiheista. "Romanivastaisuuden jokapäiväinen vaikutus kiteytyy hyvin erään nuoren romaniaktivistin sanoihin", komissaari totesi. "Romaninimi, perinteinen mekko tai ulkonäkö tarkoittaa, että ovi on suljettu".

Komissaari O'Flaherty antoi tunnustusta Suomen oikeudelliselle kehitykselle ja kansallisille toimintasuunnitelmille romanien oikeuksien suojelemiseksi, mutta pani merkille puutteita täytäntöönpanossa. Hän kehotti viranomaisia puuttumaan hyvinvointiuudistusten vaikutuksiin, jotka vaikuttavat suhteettomasti marginalisoituneisiin yhteisöihin, kuten romaneihin. Komissaari

ilmaisi myös huolensa pääasiassa Itä-Euroopasta tulevien romanien oloista, sillä he kokevat usein kodittomuutta ja puutetta. "Tarvitaan enemmän, jotta voidaan lisätä tämän ryhmän pääsyä sellaisiin sosiaalisiin oikeuksiin kuin asuminen ja työllistymismahdollisuudet", hän sanoi.

Linkit:

<https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/finland-should-strengthen-the-protection-of-roma-and-migrants>

Julkaistu:

04.11.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/uusi-julkaisu-sarjakuvakirja-kuninkaan-kaupungissa

Otsikko:

UUSI JULKAISU: Sarjakuvakirja Kuninkaan kaupungissa

Ingressi:

Sarjakuvakirja Kuninkaan kaupungissa kertoo juukalaisen romaniperheen muutosta Ruotsiin 1970-luvulla. Kirjan aihe on kaikille Suomen romaniperheille tuttu, sillä se kertoo millaista oli muuttaa pienestä maalaiskylästä tuntemattomaan suureen kaupunkiin.

Sisältö:

Käsitkirjoittaja Katariina Lillqvistin, Limingan taidekoulun sarjakuvalinjan opiskelijoiden sekä heidän opettajiensa Tessa Astren ja Mikko Jylhän kanssa on tehty sarjakuvakirja Kuninkaan kaupungissa, joka kertoo juukalaisen romaniperheen muutosta Ruotsiin 1970-luvulla.

Kirjan aihe on kaikille Suomen romaniperheille tuttu, sillä se kertoo millaista oli muuttaa pienestä maalaiskylästä tuntemattomaan suureen kaupunkiin. "Kuninkaan kaupungin" ensimmäinen painos on suomenkielinen, mutta tarkoituksena on kääntää se romanikielelle, jotta kirjaa voisi käyttää paitsi romanikotien lukemistona, myös koulujen kotikielen opetuksessa.

Sarjakuva on oivallinen väline kielenoppimiseen. Kuva ja teksti yhdessä lisäävät mielenkiintoa oppimiseen ja sarjakuvan muoto jo sinänsä herättää lasten huomion. Kirjassa on realistisesti kuvattu romaniyhteisön ohella sadunomainen, hauska ja monivaiheinen juoni. Kirjan sanasto on omiaan rikastuttamaan kaksi- tai kolmikielisten romanilasten sanavarastoa niin Suomessa kuin Ruotsissakin.

Romanikulttuurin museo tekee teoksesta myöhemmin myös kielenoppimista tukevan interaktiivisen pelin, joka on maksutta saatavilla museon sivuilla.

Kirjan erikieliset painokset ovat myös mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja sen romaninkielinen versio lahjoitetaan kaikille Oulun ala-aste-ikäisille romanioppilaille.

Kirjaa myy Suomalainen kirjakauppa ja Turun sarjakuvakauppa

Julkaistu:

04.11.2024

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-euroopan-neuvoston-romaniasioita-kasitteleva-asiantuntijakomitea-kokoontui-lam
poisessa-strasbourgissa

Otsikko:

Euroopan neuvoston romaniasioita käsittelevä asiantuntijakomitea kokoontui lämpöisessä
Strasbourgissa

Ingressi:

Euroopan neuvoston romaniasioita käsittelevän asiantuntijakomitean (ADI-ROM) 10. kokous pidettiin Strasbourgissa 29.-30.10.2024 ja siihen osallistui asiantuntijoita, hallitustensa edustajia, yli 30 maasta. Suurin osa komitean jäsenistä osallistui tähän hybrid kokoukseen paikan päällä ja niin tein minäkin, sillä kaksi päivää työpaikalla pienessä kopissa istuen ei tuntunut nyt houkuttelevalta vaihtoehdolta. Kokoukseen osallistui tälläkin kerralla laaja joukko myös muiden kansainvälisten järjestöjen sekä Euroopan neuvoston asiantuntijoita.

Sisältö:

Euroopan neuvoston romaniasioita käsittelevä asiantuntijakomitea kokoontui 10. kokouksessaan lämpöisessä Strasbourgissa 29.-30.10.2024

Kokouksen ensimmäisenä päivänä kuulumme muun muassa käynnissä olevasta tutkimuksesta, joka liittyi romanilasten eriytettyyn opetukseen. Tutkimuksen parissa työskentelevän työryhmän jäsen Fotini Vlachaki (Kreikasta) esitteli tutkimusta ja sen tärkeimpiä tuloksia. ADI-ROMin ja CDADlin (Euroopan neuvoston syrjinnän, monimuotoisuuden ja osallisuuden komitea) jäsenet ovat myös jo antaneet kirjalliset kommenttinsa kyseiseen tutkimukseen. Osa komitean jäsenmaista ilmoitti halukkuutensa osallistua tutkimuksen suosituksien

työstämiseen. Tutkimuksen tulokset julkaistaan vielä tämän vuoden aikana.

Työskentelimme myös eri teemaisissa pienryhmissä, joissa oli enemmän aikaa tuoda omia maakohtaisia asioita esille, kun ryhmässä oli vähemmän osallistujia. Itse olin ryhmässä, jonka aihe liittyi poliittiseen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja osallistumiseen. Romanian yhdenvertainen osallisuus ja osallistuminen politiikkaan ja yhteiskunnalliseen toimintaan on ajankohtaista myös Suomessa ja niihin liittyvä koulutus sekä osallisuuden edistäminen ovat nähdäkseni ainoita keinoja saada romaneita niihin mukaan laajemmin.

Kokouksessa esiteltiin Euroopan neuvoston romanien ja travellersien osallistamista ja osallisuutta koskevan strategisen toimintasuunnitelman vuosille 2020 - 2025 täytäntöönpanon arviointikertomusta. Kertomusta kuunnellessa voi todeta, että paljon on Euroopan neuvostossa tehty viimeisten vuosien aikana niin romanien kuin travellersien aseman parantamiseksi ja kehittämiseksi yhdessä kyseisiin ryhmiin kuuluvien toimijoiden ja asiantuntijoiden kanssa.

Uuden toimintasuunnitelman valmistaminen vuosille 2026-2030 on jo hyvässä vauhdissa ja keskustelimme tulevan ohjelman painopisteistä kokouksessamme. Päävastuu sen tekemisestä on romanitiimillä Euroopan neuvostossa. Tähän työskentelyyn osallistuvat myös romaniasioita käsittelevän asiantuntijakomitean ADI-ROMin jäsenmaiden edustajia, mukaan lukien Suomi.

Temaattiset vierailut ja raportit

Kokouksessa esiteltiin mielenkiintoista raporttia, joka koskee hallitusten kannustamista työllistää romaneja ja travellerseja valtion laitoksissa ja julkishallinnossa (2022). Pohjois-Makedonia, Romania ja Albania esittelivät meille edistymistään toimenpiteissä, joilla tuetaan romanien työllisyyttä julkisella sektorilla. Euroopan neuvoston ADI-ROMin sihteeristö esitti myös arvion Poznanin julistuksen täytäntöönpanosta romanien työllisyysasteen nostamisesta julkisella sektorilla suhteessa heidän määräänsä koko väestöstä.

Tämän syksyn aikana ADI-ROM teki kaksi teemavierailua. Ensimmäinen vierailu tehtiin Saksaan 9.-10.9.2024 ja aiheena oli romanivastaisuus (antigypsyism). Vierailuun osallistuivat Kroatia, Ranska, Liettua, Romania ja Sveitsi. Minun oli tarkoitus osallistua tähän vierailuun, mutta jouduin peruuttamaan osallistumiseni työkiireiden vuoksi.

Saksan vierailuun osallistuneet totesivat, että romanivastaisuuden, romaneihin kohdistuvien viharikosten ja vihapuheen kieltäminen lainsäädännöllä on ratkaiseva tekijä tämän ilmiön torjunnassa. Yleistä tietoisuutta siitä, että romanivastaisuus on

ihmisoikeusloukkaus, on lisättävä. Tämän lisäksi osallistajat korostivat, että on äärimmäisen tärkeää, että yhteiskunta sisäistää monimuotoisuuden, osallisuuden ja syrjimättömyyden kaltaiset arvot. <https://www.coe.int/en/web/roma-and-travellers/-/adi-rom-group-of-experts-join-thematic-visit-on-combating-antigypsyism> Vierailun raportti on luettavissa kokonaan Euroopan neuvoston sivuilta.

Toinen teemavierailu tehtiin Kroatiaan. Kroatian hallitus isännöi Zagrebissa 24.-25.9.2024 romanien osallistamista koskevien kansallisten strategioiden täytäntöönpanoa, seuranta ja arviointia koskevaa teemavierailua, johon osallistuivat Kreikka, Montenegro, Pohjois-Makedonia ja Slovakia. Teemavierailun yleisenä tavoitteena oli yksilöidä edelleen romanien osallistamista koskevien kansallisten strategioiden tai toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoon liittyviä kansallisen tason lupaavia käytäntöjä, jotka ovat yhdenmukaisia romanien ja travellersien osallistamista koskevan Euroopan neuvoston strategisen toimintasuunnitelman (2020-2025) painopistealojen ja tärkeimpien toimintalinjojen kanssa.

Teemavierailun tavoitteiden mukaisesti osallistajat antoivat myös suosituksia romanien osallistamista koskevan politiikan suunnittelusta, täytäntöönpanosta, seurannasta ja arvioinnista, edistään tehokkaasti demokraattista osallistumista ja varmistaen sukupuolten tasa-arvon ja nuorten valtavirtaistamista. Osallistajat jakoivat aloitteita ja hyviä käytäntöjä sekä vaihtoivat Kroatian viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden edustajien kanssa.

Terveiset kansalaisjärjestöjen 'vuoropuhelu' (dialogi) kokouksesta

Toisena päivänä saimme vielä pari esitystä ajankohtaisista toiminnoista.

Romanien ja travellersien kanssa käytävää vuoropuhelua käsittelevän Euroopan neuvoston 17. kokouksen raportoi ja Marko PEČAK esitteli kokouksen päätelmät ja suositukset kokouksessamme. Meille esitellyt dialogikokouksen päätelmät liittyivät romanien ja travellersien historian ja kansanmurhan muistamiseen, tunnustamiseen sekä niihin liittyvään koulutukseen. Euroopan unionin ja Euroopan neuvoston uusi yhteinen <https://rm.coe.int/factsheet-european-union-council-of-europe-joint-programme-roma-holocaust-remembrance-and-education-roma-memory> ohjelma "Roma Holocaust Remembrance and Education (RomaMemory) aloitettiin virallisesti toukokuussa 2024, ja sitä toteutetaan 24 kuukauden ajan. Uuden ohjelman käynnistystilaisuus oli edellä kerrotussa kokouksessa 11.-12.6.2024 Strasbourgissa.

Seuraava eli 18. kansalaisjärjestöjen vuoropuhelukokous pidetään 3.-

4.12.2024.

Kokouksemme loppupuolella Mihai Oancea kansainvälisestä romaninuorten verkostosta esitteli vielä <https://2august.eu/> Dikh He Na Bister -aloitetta ja siihen liittyvää romanien kansanmurhaa koskevaa koulutusta.

Kaksi päiväinen kokouksemme saatiin päätökseen aikataulun mukaisesti ja sovimme jo, että seuraava eli 11. ADI-ROM kokous pidetään keväällä 2025 peräkkäin kansalaisjärjestöjen dialogikokouksen kanssa.

Janette Grönfors, STM

4.11.2024

Julkaistu:

18.11.2024

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/vertaisena-vihaa-vasten-hankkeen-opintomatka-zagrebiin

Otsikko:

Vertaisena vihaa vastaan -hankkeen opintomatka Zagrebiin, Kroatiaan

Ingressi:

Oikeusministeriön hallinnoima Peer Action Against Hate -project (Vertaisena vihaa vastaan-hanke) teki opintomatkan Zagrebiin marraskuun toisella viikolla. Sosiaali- ja terveysministeriö on tämän hankkeen kumppani. Matkalle osallistuivat hankepääällikkö Nada Al Omair oikeusministeriöstä ja erityisasiantuntija Janette Grönfors sosiaali- ja terveysministeriöstä. Aiheina kahden päivän Zagrebin opintomatksamme olivat 'Vertaisena vihaa vastaan'-hankkeen mukaisesti viharikokset ja -puhe sekä uhrin asema ja tuki.

Sisältö:

Ensimmäisenä päivänä opintomatkallamme oli kolme eri tapaamista järjestöjen (Centre for Peace Studies & Hate crimes monitoring working group), ihmisoikeuksien ja kansallisten vähemmistöjen toimiston viranomaisten, joka on myös kansallinen romanikontaktipiste Euroopan komission suuntaan (Office for Human Rights and Rights of National Minorities, NRCP) sekä oikeusministeriön virkahenkilöiden, rikoksen uhrin tuen tiimistä (Victim Support, Ministry of Justice) kanssa.

Toisena päivänä oli myös kolme tapaamista. Heti aamusta tapasimme kaksi asiantuntijaa syrjintäasioiden toimistossa (Ombudswoman's Office), tämä vierailu oli ehkä kaikista tapaamisistamme mieleenpainuvuin. Huomionarvoista tuon toimiston laajassa toiminnassa on se, että heillä on myös alueilla pienempiä toimistoja, joihin voi

tulla asioimaan.

Ilmapäivällä vierailimme sisäministeriössä (Ministry of Interior, General Police Directorate). Kuulimme siellä poliiseille suunnatuista koulutuksista ja yhteistyöstä ETYJin ODIHRin toimiston kanssa, poliisin ennaltaehkäisevästä työstä viharikosten ja -puheen osalta sekä yhteistyöstä ja projekteista romanasutusalueilla, joita tehdään yhdessä muun muassa UNICEFin kanssa. Alkuillasta tapasimme vielä Zagrebin kaupungin järjestö- ja kulttuuritoimiston apulaisjohtajan ja nuorisojärjestössä aiemmin toimineen romanimiehen. Vastaanotto oli kaikissa kuudessa tapaamisessamme ystävällistä ja niihin oli valmistauduttu erittäin hyvin, myös romanasioden osalta ja keskustelu oli miellyttävää.

Yleisesti voi sanoa, että Kroatiassa suhtaudutaan vihapuheeseen ja -rikoksiin vakavasti ja niiden ennaltaehkäisemiseksi tehdään paljon ja laajalla rintamalla työtä niin virkatöinä, järjestöissä kuin kunnissakin seuraamalla ja raportoimalla niistä säännöllisesti. Poliisi on aktiivisena toimijana myös kampanjoissa, tietoiskujen tekijöinä ja osallistuen erilaisiin tapahtumiin sekä vierailen muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa puhumassa aiheesta.

INFO: Romaneita on Kroatiassa eri lähteiden mukaan noin 17 000-20 000. Romaneita asuu tietyillä asuinalueilla eri kaupungeissa (settlements) ja se vaikuttaa myös siihen, että joissakin kouluissa oppilaista suurin osa on romaneita.

Romanit ovat yksi Kroatian kansallisista vähemmistöryhmistä. Kroatian koko väkiluku on nelisen miljoonaa. Kroatia liittyi Euroopan unioniin 1.6.2013 sekä euroon ja Schengen-alueeseen 1.1.2023.

Janette Grönfors, STM

Linkit:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM021:00/2023>

Julkaistu:

22.11.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/euroopan-talous-ja-sosiaalikomitean-romanityoryhma-vieraili-suomessa

Otsikko:

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean romanityöryhmä vieraili Suomessa

Ingressi:

Euroopan talous ja sosiaalikomitean perustama temaattinen pysyvä työryhmä liittyen romanien osallisuuteen (Permanent group on the inclusion of the Roma, EESC) vieraili Suomessa tavaten 20.11.2024 sosiaali- ja terveysministeriön romanipolitiikan erityisasiantuntijaa Janette Grönforsia sekä romanikoulutustiimin opetusneuvos Irja Seilolaa ja asiantuntija Satu Blomerusta.

Sisältö:

Työryhmän jäsenet tapasivat parin päivän vierailunsa aikana myös muita tahoja kuten Suomen Romaniyhdistystä sekä Diakonissalaitoksen ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijoita.

Kyseisessä työryhmässä on edustettuna Euroopan unionin jäsenmaista eri tahoja kuten työnantajien ja työntekijöiden ryhmät sekä "moninainen Eurooppa" -ryhmä. Ryhmän tavoitteena on kerätä kansalaisyhteiskunnan näkemyksiä romanien osallisuutta edistävien kansallisten strategioiden täytäntöönpanosta ja edistää romanien aktiivista osallistumista tarjoten kansalaisyhteiskunnalle, erityisesti romanijärjestöille, tilaisuuksia tulla kuulluksi sekä kartoittaa ja jakaa hyviä käytäntöjä, tiedottaa ja antaa suosituksia romanien osallisuudesta.

Kävimme tapaamisessamme vilkasta keskustelua ja vierailijat tekivät muistiinpanoja. Työryhmän raportti Suomen vierailustaan tulee

kommentoitavaksemme alkukeväästä 2025.

Julkaistu:

27.11.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/hilja-gronforsista-akateemikko

Otsikko:

Hilja Grönforsille taiteen akateemikon arvonimi

Ingressi:

Mestarilaulaja ja romanilaulujen tulkitsija Hilja Grönfors vihittiin taiteen kunniatohtoriksi. Heti tämän jälkeen hänelle myönnettiin akateemikon arvonimi. Grönfors ei ollut uskoa nimityksiä, vaikka hän on tehnyt mittavan uran romanilaulujen kerääjänä ja tulkitsijana.

Sisältö:

Romanilaulujen kokoaminen on Grönforsin mukaan tärkeätä, koska kulttuuri muuttuu ja voi olla, että sadan vuoden kuluttua ei ole enää romanikulttuurin piirteitä, kieltä ja pukeutumista. Silloin tallella ovat ainakin perinteiset romanilaulut. Suurin osa romanilauluista on suomen kielellä, mutta Grönforsin suunnitelmissa on kääntää ne romanikielelle.

Taideneuvoston perustelut akateemikon arvonimen myöntämiseksi Hilja Grönforsille

Hilja Grönfors on mestarikansanlaulaja ja suomalaisen romanikäsityön ja -lauluperinteen taitaja ja tallentaja. Akateemikon arvonimen myöntämistä Grönforsille perustelee hänen monipuolisuutensa romaniperinteen käsityöläisenä, romanikielen ja musiikkiperinteen opettajana sekä hänen näkyvä asemansa Romanikulttuurin museon tukiyhdistyksen puheenjohtajana.

Romaniasiaain neuvottelukunta onnittelee Hilja Grönforsia taiteen akateemikon arvonimestä.

Linkit:

<https://www.taike.fi/fi/lehdistotiedotteet/taiteen-akateemikon-arvonimi-hilja-gronforsille-ja-vilhelm-helanderille>,
<https://areena.yle.fi/podcastit/1-72477229>

Julkaistu:

27.11.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/thl-n-aktiivinen-toimijuus-ryhmahankkeen-keskustelutilaisuus-tampereella

Otsikko:

THL Aktiivinen toimijuus -ryhmähankkeen keskustelutilaisuus Tampereella

Ingressi:

Euroopan sosiaalirahoituksen rahoittama Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoima Aktiivinen toimijuus -ryhmähanke järjesti 26.11.2024 keskustelutilaisuuden Tampereella.

Sisältö:

Ryhmähankkeen päätavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden, ihmiskaupan uhrien ja romaniväestön osallisuutta, yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä, aktiivista toimijuutta ja sukupuolten tasa-arvoa

Ryhmähankkeen romaniosatoteuttajat esittäytyivät 26.11.2024 Tampereella ja kertoivat miten toiminnot ovat alkaneet kussakin projektissa. Oli hieno nähdä iso joukko innolla ryhmähankkeessa mukana olevia ihmisiä ja siitä kiinnostuneita tahoja. Tilaisuuden tunnelma ja keskustelu kummatkin olivat positiivisia ja innostavia.

Ryhmähankkeen yhteistyökumppanit:

Ryhmähanketta koordinoi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Osatoteuttajina ovat Helsingin yliopisto, Kajaanin kaupunki, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Moniheli ry, Romano Missio ry, Setlementti Tampere ry sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Linkit:

<https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/aktiiv>

inen-toimijuus-yhdenvertaisuutta-syrjimattomytta-ja-osallisuutta-edis
tavat-palvelut

Julkaistu:

29.11.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/vuoden-lopussa-paattyvaa-romako-hanketta-juhlittiin-helsingissa-28.11.2024

Otsikko:

Vuoden lopussa päättyvää Romako-hanketta juhlittiin Helsingissä 28.11.2024

Ingressi:

Romako-hanke (2021-2024) päättyy, päätösjuhla oli Diakonia-ammattikorkeakoulussa Helsingissä 28.11.2024. Ohjelmassa oli opiskelijatarinoita, Romakon toiminnan ja upeiden tulosten esittelyä. Musiikista vastasivat Miritza ja Miska Lundberg. Kakkukahvit ja maljat tarjottiin myös juhlijoille.

Sisältö:

Vuoden lopussa päättyvää hanketta hallinnoi Diak ja osatoteuttajana toimi Stadin ammattiopisto. Romako-hankkeen kohderyhmänä olivat 25 vuotta täyttäneet pääkaupunkiseudulla asuvat romanitaustaiset ihmiset, joilta puuttui toisen asteen tutkinto tai, jotka eivät olleet työllistyneet aiemmalla tutkinnollaan. Hanke tuki osallistujia ammatillisen tutkinnon suorittamisessa sekä työ- ja harjoittelupaikkojen saamisessa. Tukea sai myös korkeakoulupintoihin hakeutumisessa ja niiden suorittamisessa.

Hankkeessa oli näkyvä kampanja 'taustasta riippumatta', joka toi edelleen näkyväksi sen, että romanitausta vaikuttaa ja vaikeuttaa edelleen toistuvasti myös harjoittelu- ja työpaikkojen saamista. Hankkeessa luotiin myös www.tyonantajapooli.fi, joka on edelleen käytössä, jossa työnantajat voivat ilmoittaa kiinnostuksensa ottaa vastaan romanitaustaisia harjoittelijoita ja työntekijöitä.

Tämän opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman hankkeen tulokset

ovat huikeita, sillä se on vaikuttanut yli 200 romanin koulutus- ja työelämäpolkuihin konkreettisin keinoin.

Joitakin lukuja hankkeesta: 60 ammatilliset opinnot aloittanutta 35 korkeakoulupaikan saanutta 20 valmistunutta

Elämme nyt siis monella tavalla erityistä aikaa myös romaniyhteisön näkökulmasta. Koulutusmyönteisyys ja halu opiskella on kasvanut. Diakonia-ammattikorkeakoulu on oppilaitoksena tehnyt hyvää työtä jo pitkään asian kehittämiseksi. He ovat myös toimineet viisaasti ja palkanneet romaneita hankkeisiinsa, jo suunnitteluvaiheessa ja varmistaneet näin sen, että osallisuus ja ryhmän erityistarpeet tulee huomioitua ja tunnistettua ja ennen kaikkea, romaniväestö tavoitettua.

Lämpöiset onnittelut vielä kaikille hankkeessa mukana olleille, valmistuneille ja työntekijöille tuloksellisesta toiminnasta romaniväestön tulevaisuuden hyväksi.

Linkit:

<https://tyonantajapooli.fi>

Julkaistu:

11.12.2024

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/romanivaesto-laski-21.-kerran-muistoseppeleet-6.12.2024-hietaniemen-hautausmaalla

Otsikko:

Romaniväestö laski 21. kerran muistoseppeleet 6.12.2024 Hietaniemen hautausmaalla

Ingressi:

Perinteitä noudattaen sosiaali- ja terveysministeriö koordinoi jälleen Itsenäisyyspäivän seppeleiden laskun Hietaniemen hautausmaalla Helsingissä. Tilaisuuteen osallistui runsaasti romaniväestöä.

Sisältö:

Romaniväestö laski 21. kerran muistoseppeleet ensiksi marsalkka Mannerheimin monumentille ja sen jälkeen sodassa kaatuneiden romanien muistomerkille. Henry Nyman piti tilaisuudessa pienen puheen. Tilaisuuteen osallistui lähes neljäkymmentä henkilöä.

Seppeleiden laskuun osallistuivat myös yliluutnantti Nico Yrttiaho sekä alikersantti Roger Blomerus.

Kiitos kaikille osallistujille sekä kunniavartiostolle Kaartin jääkäriykhmenttiin!

Oli hieno ja arvokas tilaisuus.

Hyvää itsenäisyyspäivää! Trevlig självständighetsdag!

Happy Independence day!

Latso peskiiribosko diives!

Julkaistu:

11.12.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/ihmisoikeuspuolustajien-aamiainen-10.12.2024-tsekin-suurlahetystossa-helsingis
sa

Otsikko:

Ihmisoikeuspuolustajien aamiainen 10.12.2024 Tšekin suurlähetystössä Helsingissä

Ingressi:

Tšekin suurlähetystö kutsui tänä vuonna Ihmisoikeuksien päivän aamiaiselle ihmisoikeuspuolustajia romaniväestöstä. Tilaisuuteen osallistuivat erityisasiantuntija, pääsihteeri Janette Grönfors sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä Suomen Romaniyhdistyksestä nuorisotyön koordinaatti Carmen Bajram (Valerius) sekä media-assistentti Sofia Schwartz. Tilaisuus järjestettiin Tšekin suurlähetystössä Helsingissä Eirassa.

Sisältö:

Tšekin suurlähettiläs Adam Vojtěch toivotti meidät lämpimästi tervetulleiksi.

Tilaisuuteen osallistuivat Bulgarian, Tšekin, Ranskan, Unkarin, Romanian, Kreikan, Serbian, Slovakian ja Espanjan suurlähettiläät ja diplomaatit - maita, joissa romaniväestön koko on merkittävä. Olimme kaikki kolme valmistautuneet tilaisuuteen joko esityksellä tai puheenvuorolla ja niitä kuunneltiin tarkoin. Osallistujat jakoivat näkemyksiään sekä kokemuksiaan ja keskustelu oli vilkasta.

Suurlähettiläs Adam Vojtěch kertoi myös Ihmisoikeuspuolustajien aamiastradition synnystä tilaisuuden alkajaisiksi näin:

Tšekkiläinen diplomatia Prahassa ja muualla maailmassa järjestää

perinteisesti aamiaisen ihmisoikeuksien puolustajien kanssa tänä päivänä, ei vain kansainvälisen ihmisoikeuspäivän vuoksi, vaan myös sen historiallisen hetken kunniaksi, kun 9. joulukuuta 1988 vieraillessaan kommunistisessa Tšekkoslovakiassa, silloinen ranskalainen presidentti François Mitterrand piti aamiaisen tšekkiläisten toisinajattelijoiden kanssa Václav Havelin johtamana Ranskan Prahan suurlähetystössä.

Mitterrand oli ensimmäinen valtion päämies, joka tapasi virallisesti Tšekkoslovakian toisinajattelijoita, ja se merkitsi valtavaa kansainvälistä tukea ja myötävaikutti Václav Havelin tunnustamiseen oppositiojohtajana ja kommunistisen hallinnon loppumiseen vuotta myöhemmin.

Aamiaistraditio on merkittävä osoitus siitä, että ihmisoikeuspuolustajia arvostetaan. Hienoa, että romanit huomioitiin tänä päivänä tänä vuonna Suomessa ja että romanien ihmisoikeusasiat kiinnostivat niin monia.

Suurlähetystö julkaisi tilaisuudesta englanninkielisen artikkelin omalla sivustollaan ja sen voi lukea linkistä.

Linkit:

https://mzv.gov.cz/helsinki/en/news/breakfast_with_roma_rights_defenders_in.html

Julkaistu:

12.12.2024

Omistaja:

Romaniasiaain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-vuoden-2024-paarkiba-tunnustus-paivi-majaniemelle

Otsikko:

Vuoden 2024 Paarkiba-tunnustus Päivi Majaniemelle

Ingressi:

Romaniasiaain neuvottelukunta on myöntänyt vuoden 2024 Paarkiba -tunnustuksen Suomen Romaniyhdistyksen toiminnanjohtaja Päivi Majaniemelle.

Sisältö:

Romaniasiaain neuvottelukunnan valinnan perustelut tunnustuksen myöntämiselle

Romaniasiaain neuvottelukunta myöntää vuosittain kiitos -sanaa tarkoittavan Paarkiba -tunnustuksen romanien asemaa, kieltä ja kulttuuria merkittävästi ja innovatiivisesti edistävälle henkilölle, taholle tai organisaatiolle. Tunnustuksen tarkoituksena on kannustaa ja antaa kiitosta romanien asemaa edistävästä työstä.

Päivi Majaniemi on ollut mukana romanityössä jo useamman vuosikymmenen ajan, vuodesta 1999. Pisimmän ajanjakson hän on työskennellyt Suomen Romaniyhdistyksen (myöh. tekstissä SRY) palveluksessa, työskennelleen edelleen siellä. Hänen sydämensä sykkii myös romanikielelle ja hän on ollut kehittämässä ja tekemässä myös romanikielistä oppimateriaalia ja toimii edelleen romanikielen aseman edistämiseksi. Vuosina 2023-2024 Majaniemi on ollut mukana kieliteknologiaan liittyvässä hankkeessa.

Majaniemi on tehnyt urauurtavaa työtä SRY:ssä, jossa on keskitytty

hänen johdollaan erityisesti romanivanhuksiin ja -nuoriin. Majaniemi on systemaattisesti kehittänyt SRY:n toimintaa vaikuttavammaksi sekä yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuvammaksi. Majaniemi on myös vienyt yhdistystä kansainväliseen suuntaan ja erityisesti edesauttanut, tukenut ja ohjannut romaninuoria saamaan äänensä kuuluviin sekä näkymään kansainvälisessä romanikentässä.

Päivi Majaniemi on toiminut innovatiivisesti, väsymättä ja rohkeasti kehittäessään uusia toimintoja ja vaikuttamistapoja romaniväestön yhteiskunnallisen aseman, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi puuttuen epäkohtiin periksiantamattomasti ja tarpeen vaatiessa äänekkäästi.

TIEDOTE linkistä

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

16.12.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-/valtioneuvoston-jarjestofoorumi-helsingissa-13.12.2024

Otsikko:

Valtioneuvoston Järjestöfoorumi Helsingissä 13.12.2024

Ingressi:

Perjantaina 13.12.2024 oli valtioneuvoston järjestämä 'Mikä tuo meidät yhteen? - ensimmäinen rasismin vastaisen työn järjestöfoorumi Paasitornissa Helsingissä. Järjestöfoorumin tavoitteena on edistää vuoropuhelua rasismista ja sen torjumisesta Suomessa.

Sisältö:

Tilaisuuden avasi osastopäällikkö Harri Martikainen, valtioneuvoston kansliasta. Puheenvuorossaan Martikainen toi esille yhteisen työn tärkeyden rasisminvastaisessa työssä. Hän mainitsi puheessaan myös muun muassa sen, että rasisminvastaisessa, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta edistävässä työssä on huomiota ja kiitosta saanut niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin Etnisten suhteiden neuvottelukunta (Etno) sekä Romaniasiain neuvottelukunta (Ronk).

Tilaisuuden toisessa puheenvuorossa antirasismikoordinaattori Michaela Moua, EU-komissiosta kertoi ajankohtaisista asioista EU-komission antirasistisessa työssä. EU-tasolla on rasisminvastainen toimintaohjelma vuoteen 2025 asti ja Euroopan komissio on jo valmistamassa uutta ohjelmaa seuraavalle kaudelle. Nämä ohjelmat raamittavat osaltaan myös kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden rasisminvastaista työtä, myös Suomen.

Sosiaali- ja terveysministeriön Romaniasiain neuvottelukunnan pääsihteeri Janette Grönfors toimi tilaisuudessa yhdessä

oikeusministeriön Etnisten suhteiden neuvottelukunnan pääsihteeri Peter Kariukin kanssa fasilitaattorina avauskeskustelussa, joka koski rasisminvastaisen työn historiaa ja kehittymistä 2000-luvulla sekä miltä se näyttää tulevaisuudessa. Keskustelu oli osa Kansallisten Dialogien sarjaa, jonka teemana on 'Mikä tuo meidät yhteen?'. Keskustelu käytiin Erätaukomenetelmällä, joka korostaa avoimuutta, kunnioitusta, dialogia ja menetelmän tarkoituksena on auttaa löytämään uusia näkökulmia ja ratkaisuja yhteisiin haasteisiin.

Akvaariokeskustelussa nousi esiin niin poliittinen ilmapiiri kuin polarisaatiokin sekä yksilön vastuu omasta käytöksestään. Keskustelimme myös monimuotisuudesta ja sen valtavirtaistamisesta, tietopohjan kartuttamisesta ja tutkimustyön merkityksestä sekä järjestöjen toimintaedellytysten kaventamisesta ja mikä merkitys sillä on rasisminvastaisen työn jatkuvuudelle.

Järjestöjen näkökulmista koskien toimeenpanoa valtioneuvoston toimenpideohjelmalla rasismia torjumiseksi keskustelivat Julie Breton, vt. toiminnanjohtaja, Moniheli ry ja Katriina Nousiainen, johtava asiantuntija, VNK.

Ennen lounasta ja teematyöryhmiin siirtymistä oli vielä yksi keskustelu aiheenaan 'Rasisminvastainen työ muutoksen moottorina'. Kuulimme asiantuntijaraadin näkemyksiä Me puhumme teoin -kampanjan vaikutuksista ja tulevaisuudesta. Keskustelun juontajana oli Federico Ferrara ja keskustelemassa Mona Eid (THL), Ilari Äijälä (Oikotie) ja Katriina Nousiainen (VNK).

Kampanjan vastaanotto on vaihdellut paljon ja eri tahojen siihen mukaan liittyminen on niin ikään ollut hidasta. Katsoimme yhdessä kampanjan videon myös muistin virkistämiseksi.

Ilmapäivällä oli vuorossa teemaryhmätyöskentely

Järjestöfoorumin teemaryhmien teemoina olivat seuraavat aiheet: 1) Antirasistisen työotteen vahvistaminen suomalaisessa yhteiskunnassa 2) Järjestöjen rooli rasismia tunnistamisessa ja purkamisessa kasvatuksesta ja koulutuksesta 3) Antirasistinen ja yhdenvertainen tulevaisuus nuorille 4) Effective work against prejudice and racism now and in the future? (teemaryhmä englanniksi) 5) Kansalaisjärjestöjen rooli rasismia ja syrjintää koskevan tietopohjan rakentamisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämässä Tilaisuus kokosi yhteen runsaasti foorumin aihepiiriin parissa työskenteleviä tahoja ja keskustelu oli vilkasta. Huomionarvoista on kuitenkin se, että vaikka aiheen parissa tehdään paljon töitä, niin silti esimerkiksi Poliisiammattikorkeakoulun julkaisema raportti vuosittaisten viharikosten määrästä ei vähene, pikemminkin kasvaa, kuten vuoden 2023 raportista ilmenee.

Seminaarin juonsi Akunna Onwen, hankepäällikkö oikeusministeriöstä.

Linkit:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_1654,
<https://valtioneuvosto.fi/-/1410853/rasismin-vastaisen-toimintaohjelman-tavoitteena-yhdenvertainen-suomi>,
<https://toimirasismiavastaan.fi/>,
<https://poliisi.fi/-/25254699/viharikosepailyjen-maara-viime-vuonna-korkeimmillaan>

Liitteet:

1261003

Julkaistu:

20.12.2024

Omistaja:

Romaniasiain neuvottelukunta

Luokittelu:

Tiedote

Osoite:

romani.fi/-neuvottelukunnan-viimeinen-kokous-vuonna-2024

Otsikko:

Romanipolitiikan vuosi 2024

Ingressi:

Vuoden 2024 viimeinen eli kuudes Romaniasiain neuvottelukunnan kokous pidettiin lähikokouksena Helsingissä sisäministeriön kokoustilassa. Kokouksessa käytiin läpi kulunutta vuotta ja Romanipoliittisen ohjelman (Rompo3) toimeenpanoa.

Sisältö:

ROMPO3 TOIMEENPANO 2024

Vuoden 2024 aikana on ollut käynnissä useita hankkeita, jotka liittyvät olennaisesti Romanipoliittisen ohjelman (Rompo3) toimenpide-ehdotuksiin. Valtionhallinnossa Rompo3 toimenpiteitä on viety eteenpäin suunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2024 alussa haimme myös Euroopan komission CERV ohjelmasta (Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelma) avustusta kansallisen romanasioiden yhteyspisteen (sosiaali- ja terveysministeriö) työn tueksi yhdessä Suomen Romaniyhdistyksen kanssa. Hakemuksessa haimme rahoitusta hankehallintoon ja viestintään sekä romanilähtöiseen vaikuttamis- ja antirasistiseen työhön. Hakemus lähetettiin maaliskuussa ja joulukuussa sopimusasiakirja allekirjoitettiin ja hanke alkaa tammikuussa 2025.

Kevään aikana etsimme rahoitusta romanivanhuksiin liittyvän valtakunnallisen tutkimuksen tekemiseen ja siitä keskusteltiin myös

Vanhusasiavaltuutetun kanssa. Tutkimuksen tekeminen on osa Rompo3 toimeenpanosuunnitelmaa ja tavoitteena toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Syyskuussa teimme yhteistyökirjeen Helsingin yliopiston Suomen Akatemian hakemukseen, jossa osana olisi romanivanhuksiin liittyvän selvityksen tekeminen. Yhteistyökumppanina kyseisessä hankkeessa olisi myös Suomen Romaniyhdistys. Loppuvuodesta rahoitus varmistui ja hanke alkaa keväällä 2025. Hanketta koordinoi Itä-Suomen yliopisto.

Sosiaali- ja terveysministeriö on hoitanut tehtäväänsä toimien Rompo3 koordinoijana, seuraajana sekä joltain osin myös toimenpide-ehdotusten toimeenpanijana ja toteuttajana. Yhteistyötä tehty aktiivisesti yhdistysten, alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Ministeriöstä käsin Rompo3 on esitelty ja tehty tutuksi Euroopan komission ja Euroopan neuvoston tilaisuuksissa sekä valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.

Rompo3 toimenpiteet yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi ovat linjassa valtioneuvoston v. 2024 julkaiseman toimenpideohjelman kanssa: Uutta vauhtia yhdenvertaisuuteen Suomessa. <https://vnk.fi/hanke?tunnus=VНК031:00/2023> Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi (Valtioneuvoston julkaisu 2024:40).

Liitteet:
1261003

Artikkelien kokonaismäärä: 101